

accepimus nonnulli vestri ordi... p nos faciemus soluz dicitur minime vereant: ve riam pro sua rebellione defensione parates amicos z laycales psonas z otros tales adire: casq; ad fue obstinationis z tergiverfationis fa uorez comouere: ipsoz q; p fida efflagitare p su mntu: p q ad hmoi inordinatos fauores qb' il liz nonnulli alij eos minus debite psequat: ip sos punire z emedare nequias: ac domozu eozu dem z in eis degetuz psonaz reformatio retar daf ac excessus remanet in correca: Nos quozu interefi sup his de remedio opposituz, p uide re discretionem vestre pntium tenore committim: z madamus: q; tenus iuxta pcellas a dno vobis gram z officioz vestroz exigetes: oensz singu los dicti ordi. pfflores iuxta scd' Barum z vestra regularia instituta in vita z in moribus reformatis: ac rari discipline subdere: z ad me liorem vitam reducere: pcuracionis q; p vestre laudabilis diligete studiu in dicto vfo ordine regularis disciplina z vite castimonia laudabi liter obseruent: ac i eo duore sollicitudinis stu dio bndicq; altissim: z odor bone fame psonaz rum illius vtiliter diffundat. Et ne qd absit p uerfoz eozum dem prauitas qui pna z abscia ve stra correctioez z monita subire reculant: in fue pffionis trasgressionem danabil' pferet: aut fauore zizante z hoste humani gntis: pcurate in dererius plabaz: z eoz ipunitas trapi possit ab alyis in exeplyz. Cuiusfos z singulos patriar: cpas archiepos epos z ceteros locozus ordina rios: necno duces marchiones: comites: baro nes: senefcallos: iudiciarios: potestates: capita neos: ceterosq; otros tales z eoz loca tenetes vniuersitates quoq; z comunitates ciuitatum terraz: castroz: z aloz quozicuzq; locoz roga mios: regum: z botamur atentes: subditis vo nris in iungim: z madamus: q; ten: p ras salu berrimi opis complemento vobis officie fauore z adiuuenti p fido quoticus oportunit' fue rit z p vfi pte fuerint regit' alliat z fauores pbeant oportunos: ita q; vos z vrm q; us quoz cuq; incorrigibiles discolos z delinqutes ipsoz

vfi ordinis pfflores punire corrigere: z iuxta sua pffionem vita ducere copellere valeatis. Et rez vt optata ipsoz ordi illuzsq; domozuz z psonaz reformatio absq; alicuius impedimeti non obstaculi machinatione succedat vniuersis z singulis tam pfflorib' p dicitio q; alijs q; ubiq; cuq; ecclesiasticis z secularib' psonis cuiuscuzq; dignitatis gradus: status: ordinis: vt additionis exillat' districtus ipibem: ne reformatioz domoz aut psonaz ordi adicti quouis scro cloze se opponere aut illaz ipedire psumant sal excoicationis pena: qd si fecerint eos z eoz quelibet incurere volumus ipso facto z a qua donec a pmissis respuerint euz effectuz absoluti neqant: pter qz in mortis articulo pstituti. No obstanti. si aligb'a sede aplca in dulez existat q; interdicti suspendi vel excoicari no possint per las aplicas no facientes plenam z expillam ac de verbo ad verbum de indulto hmoi mctione. Datu d' Natue anno incarnationis dnice. 1459. nonis decembris. Pontificatus nostri anno. ij.

Ius eps scri' seruoze dei. Ad ppetnam rei memo riam. Execrabilis z pfcis tyb' maudi tis tepellate nra ioleuit abusus: vt a Romano pontifice Iesu xpi vicario cui deest in fona bti Petri: p'ate duces meas. Et qd cuq; ligauis ris sup terra erit ligatus in celis: nonnulli spu rebellione imbuiti no fauoris cupiditate iudi cij: sed cōmissi euasione petri ad futuruz pntiu: p uocare psumat. Qd qzium facie canonib' ad uerf' qzium rei publice rpane nouu sitiq; nos dignarus iurium itelligere pot. Itaq; vt alta pteream: q; huic corruptele manifestissime re fraget nemo no illud ridiculu iudicauerit ad id appellari: qd nunq; est neq; scilicet qui futuruz est. Daupes a potentiozib' p hmoi subterfugia multipl' oppumim remanent ipunita sceleris nostri aduerfus pma sedē rebellio: libertas de linquēti pcedit: z ois ecclesiastica disciplina z liberat' epie ordo psumit. Coletes q; ipsoz fez vir' a xpi ecclia pcul pellere: z omuz nobis cōmissaz saluti pfulere: oemq; mam scaldali ad oculi nri Saluatoris arcem de venerabilib' nri nofoz

nofoz sed nro. ecclesie cardinaliu cunctozsq; pla toz ac diuini z hiani turis iterp' curia nraz sequoz pntio z assensu ac ex certa nra scia. pua catioes hmoi danam: z rāq; erroneas z dete stabiles reprobam: cassam: z penit' annulla mus: q; bac ten' tal' interposite repian' casq; tanq; inanes z pestiferas nullius momēti esse decernim: z declaram: pceptiē. vt deinceps nemo audeat quouis quēstro colore ab ordiatio nib' h'ent' r'is: siue madatus nris q; buscuq; aut successoz nroz tal' appellationē iterponē ten inesse ipm aut alius bac ten' iterposita vti. Si qo aut h in antea fecerit a die publicatiois pntiu in cācellaria aplca post tres mēses cuius cuq; stat' gradus ordiis vel cōditionis qzūmz exelle aut sublimis ecclesiastice secularis vel sue rit' dignitatis ipso scō niam excoicationis incur rata: quā nisi p Romano pontifice z in motiz articulo absoluti non possit: vniuersitas vo seu collegiu ecclesiasticu subiaceat iterdico. Et nisi lominus tā collegia ipsa vniuersitatesq; p dicit e alle q; cuq; pnone eas penas atq; cēsuras incur rāz: q; rei lese maiestatis ac hereticę prauitatis incurere dinoscunt: z abelliones isuz z testes q; in hmoi actib' interfuerint z gñalr oēs q; scien ter auxilium dederint pntiu vel fauore tal' appel lantib' part' pena plectant. Nulli q; oino hoiz sciat hac paginā nroz dānationis: reprobatio nis: cassationis: annulationis: z institutionis: de claratioz: pcepti ifringere: vel zc. Si q; zc. Datu d' Natue anno incarnationis dnice. 1459. vij. kal. februarij. Pontific. nri anno secundo. C. Idus. ij. male vt credif' isomaz' ztra rie z decreti E. d' anacione qz Eugentiane puifionis foiaz declarat vicarios nri de familia veros esse mistros solo noie differetes: sic plura capu ta in eodez co: pore ponēdoz z ad dictoria im plicandoz hoc quoadusq; aplica sedes aliud ordinare statuerit: qd stat pluries postea con trarium ordinasse. Et l' Alexader. vj. Pontifi car' hui anno pmo idē pfirmauerit: ita postea auo nono idē reuocauit: z et Julius. ij. papa mo dernus. Cuius est frum frēs de familia suste seruat: nec tanq; ministri regularib' iurib' mi nistratoz: sed commissiozibus z gratijs tanq; vicarij z commissarij vtunt' pfirmatioes suas a mi nistris sub noie z officio vicariatus: vt pns re cipiendo: nec generalem eligendo zc.

Ius eps scri' seruoze dei. Di lectis filiis Licito gñali z vniuersis frīb' ordi bti Fran cisci de obseruatiā nūcupatiē in vltromōtāno p'ib' pstrutis. Sal. z apo. bñdi. Circa regula ris obfuarie pfflores sollicitudinis nre vices libenter impendim: vt z eoz religio salutare z fructum fecūdius adferat ipsoz ieremz cōti nius laudabilis in oio proficiant dubietates oēs p quas eoz mentes possint ambigie reddi eas pferim q; sup pcellis eis a sede aplca gra r'is z idulis circa eoz modū viuēdiā: saluta rem rle obfuarie ordiatie ozum e medio tol lim: ac eodē aplca de clarationis luce illustra mus. Cū itaq; nup acceperim: fuisse aliqui nō nullos q; in dubiū ducerēt vru vos q; in pff sione rle vīe videmini obligari viuere sub obia mistroz ordi iuxta ipsoz rle a bti Francisci edite p sedē aplca multipl' pfirmate z appo bate iram cō nūc ex pcellione z determinatioe aplica pferit' Felicez reco. Eugeny. iij. z Ni colai. v. Romanoz pontificū nroz p dēce floz z nra vros supiores vicarios appelletes: z non ministris regule ipsius madaruz adimpleatis a potius pter illā agentes grauter z ptra vo tuz pffionis pferim obedientie delinqutis vī factū sit vt in pcientijs aliquoz ex vestris pperera fer upulus aliqui subroz ex eoz snia q; aplicas pftatas determinationes nō ad plenus intelligūt. Coletes sup hmoi ambiguitate vo bis pfulere z constiaz geti d' benignitate aplca puidere otuozq; mentes pperera de vestro statu ambagios pinali affectu qzūm in nobis est getas reddere: z salubriter attrēdentes: q; si cut sine aplicē sedis anctē nulla rle seu mod' re ligiose viuēdiā recte instituit: aut declaraf: neq; interpretari potēte in ei' p'atē est z instituta si ve lit in melius cōmutare: z pur viuētuz in eis aliarum saluti nouerit cōeuerite suo arbitrio ordinationes nouas ac determinatioes institure: platorum eozūdez vocabula z denotaciones im mutare alterare z interpretari: aut coitate apo stolica z ex certa scientia nostra interpretamur z declaramus: cum sedes pftata vestre familie de obseruatiā post generalez totius ordinis mi nistrum gñalem z prouinciales vicarios mini stroz loco certis p'is z scis respectib' ec' volue rit' z decreuerit vicarij ipsi qui vobis psumt z

qbus vos ex debito p̄fessionis vestre predicte obeditio verti z indubitati vestri ministri z tales beat̄i Fr̄aciscus regulam ipsaz p̄dese fons intē debar sunt z p̄petuo erūt quoadusq; applica/ des in cuius arbitrio consistit aliud alio tūc respectu ordinare statuerit: differētes a p̄dictis ministris solo noīte: id ex p̄missa determinatio ne aplica quā ipsi quocq; p̄ntū tenore ex simili auctē z scia ratā z gratam h̄ntes p̄firmamus z approbam̄. Cōsog q̄ eidem vicarij obeditio s̄m determinatiōem p̄dicte sedis aplicę regulę v̄rē p̄fate z p̄cipue in ea parte v̄b̄tes. P̄xci pio firmiter fr̄ibz v̄nteris vt obediāt suis ministris: plene z integre satisfaccitis plenēq; z integre satisfaccere auctē p̄ntes decernim̄ z declaramus in h̄m̄m facientibz nō obstantibz q̄buscūq; Datum Rome apud sc̄m Petrum Anno incarnationis dñice. xl̄. cccc. xij. Die idē idus Januarij. Pontificatus nostrī ano sexto. C. P̄plus. iij. p̄cedit fr̄ibus de obseruantiā regula ri. p̄uincie Burgūdie sub obia ministrorū degen ribz ad obiam Citarjē ge. venientibz oēs indul gēttas p̄ quosdā sūmos pontifices p̄cessās: qui tū venire nō curarūt scientes nullū inuoluntariuz: sine sufficiente cā maiōris boni ab obser uantiā sue p̄fessionis z voti relaxari posse saluo iure dñino: z papaz male informatū fuisse. Que z cito postea reuocata sunt.

Ius episcopus

Dilecto filio vicario gnālī ordinis mi. de obseruantiā vltimadōtano. Salutem z apostolicam b̄ndictionem. Scribim̄ dilecto filio Vicario p̄uinciali z fr̄ibz p̄uincie Burgūdie tū ordinis de obseruantiā regulari: vt gradā ad tuam obiam fē dare non postpōnat. Adīdam̄ igit̄ tibi v̄t in oibz v̄ijs bonestis te prebeas in h̄mōi vnione fauorabilem. Et vt libentius ad tuam obiam veniant volumus z aplica auctē p̄cedimus: vt tam ipsi q̄ q̄cūq; alij fr̄es ordiā minoz qui rite ad tuā aut tui pro re successo ris obiam iuxta tuam obseruantiā z regularia instituta volūtate fē submittent oibz z singulis gratijs p̄uilegijs indultis z indulgentijs tā per nos q̄ p̄ bone memorie Calixtuz papā. iij. p̄decessorem nr̄m fr̄ibz sub obia vicarioz gnālīum citramontani z vltiramōtanti: taz pro se q̄ pro suis p̄sanguineis z parētibz in fauoz fāz

obseruantie concessis v̄t possint plenarie parti ter z gaudere contrarijs non obstantibus q̄bus cūq; Datum Rome apud sanctum Petrum anno incarnationis dñice. xl̄. cccc. xij. quinto idus Junij. Pontificatus nostrī anno quinto. C. P̄plus. iij. de clarat formam z moduz habendū a fr̄atibz circa interdicti obseruantiam.

Ius eps

seruus seruoꝝ dei. Dilectis v̄nteris fr̄atibz ordinis sancti Fr̄acisci de obser uantiā nūcupatis. Salutē z aplicam b̄ndictio nem. Sciens inimicus humani generis obiaz plus valere q̄ victimam: oēm conatum adhibet vt ecclesiasticaz censuraz p̄ceptū intro du cat: z sic feruoz rebellium multitudine in ba ratarum trabar. H̄ic malignus in multis regio nibz adeo p̄ualuit q̄ ecclesiasticū interdictum minime curā: atq; vt intellegim̄: aliquos etiā religiosos corrupti q̄ asserant fē ad alicuꝝ talis interdicti minime teneri obseruantiāz nūc post q̄ z matre ecclesia obseruauerit. Itōs q̄o q̄ u ram h̄regis dñici suscepim̄: z ne ex oibus no bis cōmissis quiscūq; p̄datur: v̄m solliciti sum̄ maxie ad vos seruos dei respicim̄ q̄ p̄cepto mūdo b̄m̄ Fr̄aciscum imitantes in p̄ceptis aplicis ad soluz xpm̄ rēditurine q̄q̄ in vacū currat z aberrat: quō ecclesiasticam interdictū per vos seruādū sit declaramus. Interdictū enim ecclesiasticū aut a sede aplicaz: eius com missarijs emanat: aut ab inferiozibz fē debent earum cōmissarijs. Si p̄m̄ tunc possit vobis ḡ loca interdicta imbatitatis inuoluntati facta est ad alius obseruantiā interdicti nulla exceptio: ne aut excusatione admittat: sciam̄ si ceteri reli giosi aut secularēs ex q̄cūq; cā de fecerint mox astringimur. Nō enim h̄ctis nisi aplicum p̄cep tum respiceret: et c̄ iuxta r̄az vestrā simpli ter mādatur obedire. Si q̄o iterdictum ab inferiozibz sedibz emanaret: z ab illis exempti sitis ad obiam: tū iterdicti eius obligamur: qui matricem ecclesiam illud seruare viderimur: q̄m̄ vos p̄firmare debetis: nec cēsure ecclesiasticę p̄ vestrā difformitatē vigore vacent. Itac d̄stin ctione vitamini z non declinetis ab illa. Et ita p̄cipim̄ z in virtute sanctę obediētie vobis in iungim̄ vltiores d̄sp̄utationes z opionēs penitus vitantes vt inuentiam in simplici tate obies: sicut d̄cet deo caroz z religiosoz am bulare.

bulare. Datum Rome apud sanctum Petrū. Anno in carnatiōis dñice. M̄llesimo quadringentesimo sexagesimo nono kalēdis Feb̄uarij. Pontificatus nostrī Anno sexto.

C. P̄plus. iij. in b̄bet fr̄atibz de obseruantiā cō uentualium monasteria vel sibi subiectaz mo nialiū recipere sub grauissimis cēsuris z penis.

Ius episcopus

seruus seruoꝝ dei. Ad futuram rei memoriā. Super h̄regis dñici nr̄e diuinitus vigilatiē creditum speculatores intēto: put nobis desup cōceditur exercētēs officio: xpi fideles quoslibet p̄serti regulari obseruantiē dectos eo p̄uidētē studio gubernari cupimus: vt curiosus ecclesie cruta to: in eis nihil inueniat nota dignissij eoz reli giosi statu suscepto p̄p̄ero: nec nō sublatz q̄ scan dali sunt z dispēdiū fomenta: vorituz agratu leni euentibz: z trinuz d̄ate dño suscipiat in crementum. Sane h̄c olim taz felicis recordatio nis Nicolai. v. z Calixtuz. iij. Romani pon tifices p̄decessores nr̄s itaq; etiā nos per varias lras z p̄sertim illas que incipiunt. Idō nr̄a ad b̄m̄ Fr̄aciscū d̄uotione subzozit: Rome apud sc̄m Petrū. v. idus octobris. Pontificat̄ nr̄i anno p̄mo. Cuiuerso fr̄ibus tam p̄uentalibus q̄ de obseruantiā nūcupatis sub ex cōicationis pena quā faciētēs eo ipso incurrerent disticti: in h̄buerim̄ ne ipsi sibi inuicē p̄uentuales. v3 illis de obseruantiā nūcupatis z illi de obser uantiā p̄uentualibz fr̄ibz domoz: aut loca q̄cūq; d̄cti ordinis seu monasteria scē Clare cape vel d̄ alterutrius obia subtrahere per se vel alius seu alios quosq; sitō coloz aut fē de illis tromit teret: nec fr̄es qui h̄uicuz ex obseruantiā ad cō uentuales vel ecōuerso discesserunt aliquo mō molestare vel ingetare quoquo mō p̄sumerēt: quas p̄ ipsaz magnitudinem h̄c inseri nolui mus: quāz tenoz p̄ntibus sc̄a: si de verbo ad verbum inserti forent h̄c volumus pro exp̄p̄sis p̄ntibus p̄ntefctū h̄ct nouissime nō abiq; mē tis p̄urbatione p̄ceptum nōnullē disēctōes: p̄uenerisē: sc̄d̄ itōnes z discordie in p̄uincijs castelle z sancti Jacobi taz iter cōsd̄ p̄uentua les z obseruatiōes nūcupatos q̄ barones z nobi les castelle z legionis regnoz occasio domoz: p̄uentuz z heremitoroz: eoz d̄ez q̄ idem de obseruantiā nūcupati d̄ictis p̄uentualibz surri

puerunt z subtraxerūt: ac surripere cape z sub trahere sub colore nūcupat̄ exozē sunt. Que oia d̄icta scan dala carissimos nono kalēdis Feb̄uarij. Pontificatus nostrī Anno sexto. C. P̄plus. iij. in b̄bet fr̄atibz de obseruantiā cō uentualium monasteria vel sibi subiectaz mo nialiū recipere sub grauissimis cēsuris z penis. seruu seruoꝝ dei. Super hoc opportuno p̄uidere de benigni tate aplica dignemur. Itōs iij quoz iteret p̄uidere ne aplica sedis mandata z ordinatiō nes inutiles z cōsēptibiles reputent: ac p̄dicta scādala desup penit̄ extingere cupiētēs: h̄mōi p̄plicationibz inclinat̄: f̄atos fr̄es de obser uantiā nūcupatos z fautores coadiutores z p̄sul tores eoꝝ directe vel indirecte publice vel oc culte cuiuscūq; fuerint p̄mentitē dignitatē: status: graduz: d̄itiones vel qualitatē: etiā si d̄ucal̄: marchional̄: comital̄: arc̄: b̄p̄scopal̄: ep̄ali aut alia quouis ecclesiastica vel mundana dignitate aut officio p̄sugant tenoz p̄ntiuz sub ex cōicationis suspēctōne: z inter d̄icti alij q̄ censuris z penis ecclesiasticis quos eos nisi monitorio mādato nr̄o h̄mōi de cetero humil̄i z efficaciter p̄auerint incurrere volum̄: ipso fa cto: tenoz p̄ntū monem̄: z stricte p̄ceptisuo z mādamos: ne deinceps obseruantes nūcupati p̄d̄icti q̄cūq; domz: p̄uentus: monasteria etiam scē Clare ac heremitoz: z loca que actu suo alia p̄dictoz ministrorū sunt quoquo mō ca / piant: neq; recipiant etiā sine ministris aut eius vicarij vel custodia consentu vt p̄tote de villa re gali: z metue de pomerio: toletane: burgēsis diocelium que vere reformata fuerunt: nec sub aliquo colore capere se recipere nitātur: neq; fr̄es de obseruantiā nūcupatos qui bucutq; ex obseruantiā ad p̄uentuales vel ecōuerso causa molestare vel turbare audeant. Et sic quod ab sit: iudex obseruatiōes vulgariter nūcupati aliqd̄ attentare p̄sumpserint: p̄ntiuz nr̄az lras re / nozes ab occupatione z captione seu receptioe p̄uentuum: domoz: monasterioz: etiam sanctę Clare z heremitoroz: p̄dictoz: que actuali ter p̄dictoz ministrorū obia sunt: abstinere: p̄ sigz z alij p̄d̄icti factores: auxiliatores: p̄sultores mandatis nostris h̄mōi plene obtemperare noluerint: nos in eoz d̄e obseruatiōes nūcupatos:

neceñ furores: cofultores z aduatores pdictos qui in pmissis culpabiles fuerit publice vel occulte directe vel indirecte epunice: put ex tunc excoicationis: suspensionis:z inter dicti suas cefuras z penas serim: in his criptis:ac loca ad que ipsi obseruatis nicipatis furores z pfultores pdicti pro tpe declinaurit ecclesiastico:supponim: inter dicto: nullo in pmissis vel circa ea alicui obseruatis nicipatores:ac alioz factoroz: pfultoz z coadiutorz pdictoz appellatiois z excoictiois reclamatiois:aut alio diffugio quoliber p futuro: Et nihilomin' venerabilib' fratrib' nris mndionensib' z ginensis epis: ac dilectis filijs sancti Indori legionensis ac montis salutijs concubensis diocessum monasterioz abbatib' per aplica scripta mandam: quaten' ipsi vel duos: aut vnus eoz per se vel aliu seu alios pmissa oia z singularia: vbi qñ z quotiens expedi re viderint: seu regit' i fuerit: solentiter publicates obseruatis nicipatores: ac decetero. vs. a datus pntium si am aliqua domus puentium: seu monasteriu etas sc'te Clare aut heremiticoia z loca sub obediencia dictoz ministror' sunt ceperint seu occupauerint: nisi infra duo decis diez pntium: quoz quatuor pro pmo z totidiez pro scdo z reliquos p tertio z vltimo peremptorio termino eis assignatos reat' dimiserint: ac fautores pfultores z aduatores pdictos ta noiam qñ in gñemsi monitioni z mandato h'moi paruerint vt pfer: excoictos suspensos z interdotos: necno loca ad que obseruatis nicipatos ac fautores z pfultores z aduatores pdictos forsan declinare pgerint: vt pfer' si per duos dies censuras ipsas sustinerint inter dicta esse ante nra declarent: ac p alios in ecclesijs z locis ecclesiasticis du maior ibi populii multitudo contineri ad vniua audienda declarari z publicari: ac ab orb' arcu' euitari faciat singulis diebus z festiuis dieb' quousqz pnterit eis obseruatis nicipati z alij supadiicti paritari monitis z mdatiois nris h'moi inuenerint sup his abfoluitions z recocillationis a nobis obtinere bñficiu. Contradictores aute nra appellatiois postposita c'p'cedo:z innocuato ad hoc h' opus fuerit auxilio boaz: h'ij secularis. Ad obfatis' pmissis ac qbuscuqz pntitionib' z ordinationibus aplicis: ac p'ulgis statutijs z pntendim'z bonoz monasterioz z ordinum pdictioz iura:

meto pfirmatione aplica vel quacuqz firmata: vel alia roboatis statutis z pntendim'z: ac lras aplicas p nos vel pdecessores nros: z pferlm illas que incipiunt. Ad hec ex supne puidente maiestatis sub datis Senis hat. Junij. Pontificatus nri ano scdo: pcessis z etiã pcedēdie: q' quoad h' expisse derogam: nisi in illis de p'sentib' lris de vbo ad vbu spalis z exp'ssa mentio fiat ceterisqz h'ijs gbuscuqz aut h' obseruantib' nicipatis z factorib' pntis aliud spali se pcessum vel eis cōter vel dntim a dicta sit: se de ordinatum vel als indultu q' reformare vel suscipere possint aliqua domū seu interdicti suspēdi vel excoicari nō possint: seu ad iudicij euocari per lras aplicas nō facientes plenam z exp'ssam: ac de verbo ad verbum in dulto huiusmodi mentionē. Nulli ergo omnino bominū liceat h' exp'ssa nro monitiōis: cepri: mandati: plationis: z suspensionis infringere: vel eius temerario p'tare. Si quis autez hoc attētare p'sumpserit indignationē imponentis dei z b'ndi Petri z Pauli apolloz eius se noerit incursum. Datus Rome apud sanctū Petru. Anno incarnationis dñice. M. cccc. lxij. nonis Nouēbris. Pontific. nri Anno. vj.

D Paulus secundus de concordia inter puentuales z de obseruantia fratres. **A**ulus ep's sermus sermoz dei. Ad pperu' rei memoriam. Qu' sacer odo fra. in agro militaris ecclesie tanqz rutilas in amictu sponse carbuiculus can candida Margarita p'folgat idignū z ei' sanctimonie p'tum repuram: illi dissentionis sentib' implicari: vñ ne intestine discordie q' pversuū humani gñis hostē inter dicti ordinis p'fessores iam dudū disseminari ceperūt diuina inualecāt: ad offm nri p'tiner eoz eradicez: vt ipsi inter se mutua caritate p'uicti expectat' fructū afferat' etiã exēplo p'ficiam: p'tes nre sollicitudinis adhibere. Sane h' olim tā felicie recodardis Nicolau. v. z Calixt'. iij. ac P'bus scda qñ nōnulli alij Romani pontifices p'cedēsores nri ad amputandas aliquas dissentēias inter frēs ipsos qui puentuales z qui de obseruatia nicipant vertentes otligēter interderunt: varia eoz statuta z ordinationes lras ediderunt. Nosqz ipsoz p'decessoz: vestigia imitantes: sedes

fratribus

fratris' de obseruatia nicipatis: ne loca conuentualium aut monasteria monialium eoz conue nientales recipere: neqz vt illa a cura ipsoz cō uentualiu auferant tentare: aut etiã priuatis psonis psuadere psumant sub excoicationis late sine pena p'hibuimus: put in nris z eoz p'decessoz: lris plenius p'tinef. Et pp ipsius ordines lōge lateqz diffusi in multitudine aliqua adhuc discordiaz semina fuguerunt: nos ea de dilecto z frācisci de Sauona gnālis misit dicti ordisz: z Barci de Bononia ipfius gnālis in cōfōrtio: nisi partib' sup frēs de obseruantia gnālis vicarij: necno gnālis pcuratois frim puentualiu: ac cōmissarioz de obseruatia pdictozum tam citra qñ vltremontanoz in Romana curia de putatoz z sufficienter: put nobis plane cōstat mandata habētus ep'sso p'sensuper moderatōnem lraz pdictarum: z aliaz p'uisionū adiectionem amputanda auferēdaqz diximus. Quz itaqz in predictis nris lris: in fratres de obseruatia p'satos si quocunq' modo de alicu' domus puctus seu monasterij oblatione persuaderent excoicationis feratur sua eo ipso cuius absolu tio dumtaxat sed aplice referuatur: z p'terea de predicti vicarij z cōmissarij eoz nobis ex p'posuerunt facili ad multos simplices eadē sententia illaqueandos z p obtinenda absolutio: ne ad Romanam curiam vagādū via pararet: nos cupientes eozdem fratrum de obseruatia metum tollere: eozqz nihilominus ne domus cōuentualium z ab eozum cura monasteria pdicta subtrahant eadē pena viam pcludere. Et vicissim ne puentuales ad eozum p'turbationē p'stiant puidere: necnon pdictas nostras lras que incipiunt. Supne dispositionis. Nō obfatis: gbusi in eis adiectis derogatoiarum derogatoijs alijsqz fortioibus clausulis quas z ipsaz lrazum tenozes etiam de verbo ad verbum z pro eaz derogatione forsan regri videt' p'sentib' nō enarent' haberi volumus pro exp'fiss harum serie z certa scientia moderanterz si qd vltra sit vel p'tarium reuocates aucoitate apostolica z scientia simili tenoz p'sentium tam conuentualib' qñ de obseruatia: z nōnulli alijs qui generali dumtaxat: seu etiã p'ncipalibus ministris subfunt z de obseruatia nuncupantur dicti ordinis fratrib'raz citra qñ vltremontanis de excoicationis late

sententie pena districtius inuitemus ne p'prio motu in dustria z malicia: videlicet fratres conuentuales obseruantiu z ecōuor' illi de obseruantia per se vel per alium seu alios quouis qñ sito colore vel ingenio decetero cōuentualium frim p'dictioz alquam domū: locum puentuz seu monasteriu monialiu: de nouo recipere inuadere: vel perturbare: aut de illa vel illo se quomolibet introumittere. Conuentuales autē z alij fratres de obseruatia generali dumtaxat: seu etiam p'rouincialibus ministris subditi eoz rumqz prelati: ne aliquos fratres de obseruatia sub vicarijs viuere solitos trasfugos seu ad eos fugientes nisi ostenderint litteras licētie a pre lato suo per eos obtentas in gbus continueatur nomen conuentus a quo recesserint z illius ad quem remissi sunt: etiam sub pretextu cuiuscūqz licētie sup hoc ipse fratris' p' uentualibus z alijs de obseruatia dictis vicarijs nō subditis eoziqz prelati: ab apostolica sede concessā quā quoad hoc penitus reuocamus acceptare quocunq' modo psumant. Sed illos ad prelatos suos iuxta lraz dicti h'ij pape p'decessoris nri super hoc editaz: quas per omnia volum' obseruari: cōtinentiaz remittere teneant. Et vice versa p'hibemus ne fratres de obseruatia nicipati pdicti scan dalosos z criminosos frēs p' uentuales z disciplinā ordiis subterfugietes recipere: sed illa similit' ad platos suos remittere debeant: seruata tamen pie memorie Eugenij pape quarti z h'ij predicti p'decessorum nri omnia lraz qñ ad hoc editaz: forma. Alioquin nos ex tunc put ex nunc in p'raefactis z imbitiois oīum n'rum pdictarum trasfugietoz tam cōuentuales qñ de obseruatia z alios fratres pdictos eozqz in p'emissis oib' vanteat auxilium consilium vel fauoz publice vel occulte directe vel indirecte cuiuscūqz status gradus vel dignitatis fuerint in ordine z excoicationis sniam h'az serie p'mulgamus: a qua nō possint nisi a Romano p'dicte p'terqz in motis arit'culo p'stutū absolutiois bñficiū obtinere. Si hō illi fratres qui de obseruatia nicipant z solū gñali subfunt inhibitois pdicte puenierint: vltra p'missas penas etiam per ministris p'ncipales eoziqz vicarios ministro extra illas p'rouinciam existētes: ad oēm ipoz fratrum de obseruatia ingiustione (nō obfatis ipse p' sedē

aplicam: vel alia concessa exemptioni arceri z ad satisfactionem in pmissis compelli possunt z de beant remedijs opportunit. De iurea cum in telleximus: nonnullos dicti ordinis frs de sub obia qua vouerunt viuere subterfugientes: varijs pretenfis coloribus etiam mediandib⁹ lris aplicis hui⁹ procurasse puentus z loca in qb⁹ sine obia suoz superiorz degerent. Nos attendetes id esse regulari dicti ordinis disciplina: sciam: aucte z inia supradictis earum tpe pntium oes z singulos p eozdes frs totaliter receptos puentus seu domos: aut gñali inmediate aut p uincialib⁹ ministris seu vicarijs de obseruantia dicti ordinis subesse debere decernimus z mandamus: q^d infra quendam diez spacium habita pntia noticia: illi frs qui ea re iceperint vel qui eis habitant: eligere z manifeste sub publico testimonio dicere teneant: vtrū gñali vel p uincialibus ministris: an v^o vicarijs de obseruantia subesse maluerit statuentes q^d in postez nullus talis frater aliquē locum seu domū etiā quaricūq^z lraz aplicarus obtentu recipere valeat: nisi de hui⁹ gñalis seu puicialis ministroz vel vicarij obseruatie illius puincie in qua locus seu domus ipsa consistet nisi hui⁹ lris fuerit specialiter derogatum. Quis si receperit si ipse maluerit subesse vicarijs de obseruantia nūcū patis: ipso pcellibatis vicarijs alioquin ipso generali vel puincialib⁹ ministris subesse debent v^o superioris est expressum. Et si forte recusaue rint ita subesse: nos per eos taliter recepta loca ex nunc. put ex tūc ecclesiastico subijctū iter dico. Letez vt seraphic⁹ iste ordo dilate: aucte z scia p dicit statum⁹ z ordinem: q^d eiusde fratribus de obseruantia eozūq^z vicarijs ppetuo licet q^d habitati sui sup hoc ab eadē sede inia in quacūq^z ciuitate castro seu alio loco: certam si in illa vel in illa: alia vel alie p uentialium fratrum domus existant: nouas domus edificare: vel si edificare a pncib⁹ donis cōmunitatib⁹: aut alijs eis largient: vō modo nō subijctant p uentialibus: aut tme dicte gñali ministro dicti ordinis: accipere z inhabitare. Inhibetes mistro z fratrib⁹ p uentialibus: ac alijs eis seu dñatay gñali subditis supradictis sub eadem excoicationis pena quā in p dicitis accipere ex nunc. put ex tūc ferimus in his scriptis: z aqua nō possunt nisi per eundem Romanū pontificem pnter q^d in

motis articulo absoluiue: p pmo motu vel in industria per se vel alium sine alios quouis qñto colore vel ingenio sup receptione vel retentis talium domoz: per eos iuxta hmoi nostram licentiam accipiendaz ptra pntium tenore im pedire aut eis molestia aliqua inferre psumat. Et silr sub eadē pena. pphibem⁹ fratrib⁹ de obseruatia p dicitis: ne eozdem fratres p uentuales aut alios gñali vel puincialib⁹ ministris subditos: quominus in eisdē ciuitatib⁹: atq^z locis et noua loca pstruere z cōstruere: vōmō vicarijs nō subiant: si eis vt pfer donent vel cedantur accipere z retinere possint: impedire audeant. Et nihilominus volumus z tenore pntium ordinamus q^d si quoquo mō q^d abbit p uentuales vel de obseruatia: aut alijs frs p dicit ambidionib⁹ nostris hmoi ptrauerint: aut alē ptra tenorem pntium attenerint: ex tūc de obseruantia ad gñalem vel puiciales ministros: z e conuerso p uentuales z alij fratres p dicit ad vicarios memoratos pro obseruatione pntis in rebelliuz corectione recurrere possint. Qui qdes ministri z vicarij transgressores ipsoz teneant z debeant aucte nostra per censurā ecclesiasticam z opportuna remedia vsq^z ad satisfactionem debitaz coercere alijs penis p dicit in suo robore nihilominus pmanentib⁹ decernentes irritum z inane si secus sup pmissis vel eoz aliquo per quoscūq^z quouis aucte scienter vel ignoranter pgerit attentari. Non obstantibus premillis ac pstitutionibus z ordinationibus aplicis: necnon statutis z pntudicib⁹ dicti ordinis iuramento: cōfirmatione aplicā vel quouis firmitate alia roboratis certisq^z contrarijs quibuscūq^z. Per hoc aut p uilegijs z litteris generali z p uentialib⁹ siue vicarijs z fratribus de obseruatia p dicitis per Eugenium z Idm pntatos z alios Romanos pontifices p dicitis: fozes nros concessio: non intēdicimus als in aliquo derogare nisi in qñtū supradicta contrāserit. Nos itro quia difficile foret pntes lras ad singulas puincias originaliter destinari: volumus z dicta auctoritate decernimus: q^d ita sumptis earū manu notarij publici z curie cām⁹ rium camere apostolice: aut alicuius archiepiscopi z episcopalis sigillo munitis ea pntis in iudicio z extra vbi cumq^z exhibite vel offēse fuerint fides adhibeat: ac si ipse originale littere forent

foret exhibite vel offēse. Nulli ergo oino hoiz liceat hanc paginā nre moderationis: inhibitionis: reuocationis: pphibitionis: pmulgationis: mandati: subiectionis: statuti: ordinationis: intentionis: voluntatis: z decreti infringere: vel ei ausu temerario ptraire. Si q^d aut hoc attentare pnterit indignationē oipotentis dei z beatorū Petri z Pauli apolozū eius se nouerit incurisū. Datum Rome apud sanctū Marcum. Anno incarnationis dñice. M. cccc. lxxij. p die kal. Marcij. Pontificatus nostri Anno. iij.

Paulus secundus confirmauit omnia p uilegia nostro ordini concessa.

Aulus episcop⁹ seruus seruorū dei. Ad ppetuam rei memoriaz. In ter ceteros ordines in agro dñi platatos sacroz ordinem merito suis exigētib⁹ meritis gerim⁹ in viscerib⁹ caritatis: ad ea vigilāter itēdim⁹ ac opam efficacez ipariturus p q^d eiusde ordinis ad diuini nois gloriā z exaltationē catholicis fideri pferis semp affuit successib⁹ z his q^d pnta ordini z ei⁹ frib⁹ p dicit: fozes nros Romanos pontifices cōcessa sunt libenter euz a nobis penit⁹ munitē adiūctim⁹ euz firmitate. Quā sicut exhibita nobis sup p pte dilectissimij Francisci de Saona totius ordiis friminoz gñalis in theologia magistri petito cōtinebat: q^d plures Romani pontifices p dicit: fozes nri diuerfa p uilegia sub varia formi eidē ordini illiusq^z fribus hactenus cōcesserūt: p ptea dicit⁹ gñalis pro pace z qete friminoz eiusde ordinis sumopere defendere illa p eandē sedē aplicaz approbati vt ordo ipse ac illius frs dicte sedis fultū p fidijs deuotus z pntis vota sua altissimo exsoluere possint: ea pp gñalis ipse nobis humil⁹ supplicat vt oibus z singulis p uilegijs: libertatib⁹: exemptionib⁹ z immunitatib⁹: ordini p dicitō illi⁹ fratrib⁹ cōcessis pro illoz subsistētia firmiori robur aplicē cōfirmatiois adijcere: illaq^z iuxta formā eoz obseruari mādate: ac als sup b⁹ opportune prouidere de benignitate aplicā dignaremur. Nos igit arēdētes fruct⁹ salutare quos ordo ipse in ecclesia dñi pduxit hacten⁹ z pducit in dies ac sperat⁹ de bono in melius pueuret: z p ptea volentes q^d hmoi p uilegia: excoptiones: immunitates z libertates sublaris quibus dubitationib⁹ z dispensijs firmiter obseruetur

hmoi supplicationib⁹ inclinati oia z singula p uilegia excoptiones libertates z immunitates per quoscūq^z Romanos pontifices p dicit: fozes nros ipsi ordini hui⁹ qñq^z verborū forma hactenus cōcessa illoz tenore: necnō nota dicitō: pontificū ac de f⁹ vob aduerb⁹ pntib⁹ inferentur pro expresse habēdo aucte aplicā tenore pntis ex certa scia cōfirmamus z approbam⁹ ac plen⁹ firmitatis robur obtinisse z obtinere decernimus: necnō irritū z inane q^d de cōcessa quoz quis aucte scienter vel ignorāter attentari pnterit hacten⁹ vel in postez ptegrit attentari. Nō obstantib⁹ pstitutionib⁹ z ordinationib⁹ aplicis: necnō oib⁹ illis q^d dicti p dicit fozes in eisdē p uilegijs: voluerūt nō obflare et si d⁹ illis z de eoz tenore: bus pntes deberet hūi de verbo ad verbū mento spālis certisq^z contrarijs quibuscūq^z. Nulli ergo omino hominū liceat hanc paginā nro statu: decreti: ordinationis: voluntatis infringere: vel ei ausu temerario ptraire. Si quis aut hoc attentare pnterit indignationē oipotentis dei z beatorū Petri z Pauli apolozoz eius se nouerit incurisū. Datum Rome apud sanctū Marcum. Anno incarnationis dñice. Milleimo qdringentesimo sexagesimo quinto: decimo sexto kal. Decēbris. Pontificatus nostri Anno secundo.

Sixtus. iij. oia p uilegia ordini nostro cōcessa approbat z confirmat.

Dilectio filijs vniuersis z singulis fratrib⁹ ordinis minorū obseruantie regularis.

Sixtus papa quartus.

Dilecti filij salutē z aplicā benedictionē. Cum semp dilexerim⁹ familiā vestraz diligam⁹ usq^z z in futurū quoad vsq^z regulariter vixeritis quodamus. Ad q^d faciēdi vob oēs z singulos tā platos q^d subditos hortamur z monemus: ut pro vstra oium salute: etiam pro fide que de vobis in pprio xpianis augēda pariter z pfirmāda est ad electionē vicary vestri eo moderate animi libertate: pcedatis ea firmitate vt vobis nihil obijci possit. Insuper vt noueritis q^d beneplacitū est nobis familiarē ve strā in virtutibus z meritis pferre se hie z in dies augeri aucte aplicā oia p uilegia grās z indulta hacten⁹ vobis a sumis pntib⁹ p dicit

cessoribus nisi cessis p pntes cofirmamus ro/ bozan: ac firmiter auctificam. Et maxie bul la felicia recordationis pape Pauli scbi q pbi betroz nullus fr familie possit ipsam exire nec a fribus sibi ministris degentib? recipi nisi fernu/ ta ipsius pauline forma sub penis in ea pntentis. Datum Rome apud sanctus Petri sub am/ lo pifatoris die quarta Idus. cccc. lxxij. Pontificatus nostri Anno secundo. **B. G. S. S.**

Sixtus. iij. Declaratio qda Sixti pape. iij. sup statuta antiqua frim. ad istas illas mltroz.

Trtus

Ad ppetuam rei memo/ riaz. Cir cū spectra aplice sedis benigni/ tas salutis opib? semp in tēta ad ea pcpue sollu/ citudinis studijs exertit p q xpi fideles singu/ li pserim sub suavi religionis iugo altissimo fa/ mularesse motis scrupulis uiteris in pacis/ trāgilitate z pōie puritate illi cui le spōte deuo/ uerūt uota sua exsoluere valeant censuras z pe/ nas alioq? reuocādo: inter dū vō limitādo: put/ aspicit in dño salubriter expedire. Sane p pte/ dilectorz filioz ministri gñales z vniuersoz fra/ tram ordinis frim minoz nobis exhibita petitio/ pntebat: qz multis fribus eiusdēz ordīs satis/ durum z difficile sit regulam beati frāciaci te/ nere: ac ad suaz salutem aiaz qz sufficere videat/ regulam ipsam laudabil? obsequare nisi lomin?/ qz nōnulli Romani pontifices pdecessores nri/ z aliq? etiā gñales z frēs ipsi? ordīs seruare de/ uotionis accensi vltra dictā regulā nōnulla sta/ tua z ordinacione siue pstrutione fecerint p/ que aliq? eisdē fribus phibet: vtpote comedere/ carnes in nativitate: resurrectionis: z ascen/ sionis dñi nri Jesu xpi: z penthecostes: ac bid/ romi Petri z Pauli aploz ceteriqz alijs festi/ uitatiibus z dieb?. Quod vō alia ipis pcpitum/ tur fieri sub excoicationis vel alijs censuris ec/ clesiasticis seu alijs penis quas facientes ipso/ facto incurruunt: multi p pterea dicti ordīs frēs/ faciendo censuris z penis tal? latas sepe nō/ inuolunt: z illaqueant: vnde statuta z ordina/ tiones pdicta potius ad aiaz suaz dispēditūz qz/ salutēz edificatē vident. Clez si centure z pene/ predictē in facientes vt pferit ipso facto late in/ cōminatōrias infligēdas aut tpales penas mu/ tarent: pfecto saluti plurimoz oportune con/ suleref. Quare pro parte ministri z frim pcedi/

ctoꝝ nobis humiliter fuit supplicatus vt ipso/ in pmissis opportune puidere de benignitate/ aplice dignaremur. Nos igit qm fidelitū aiaz/ dispēdēs libēter obuiamus eozūz salute sine/ ris viderijs exoptamus: hōmō supplicationi/ bus inclinati auctē aplice tenore pstritum sta/ tutum atqz decernim? qz ministri: custodes: guardiani: z frēs dicti ordīs pntes: z qui pro/ pte fuerint ex statutis seu pstrutudinib? de/ clarationibus dicti ordinis pter regulā quōlibz/ z a qbuscūqz editis etiā pfirmatione aplice vel/ quante firmitate alia roboatis: illis pstrafacēdo/ nulla ecclesiastica censura nulloqz mortalis/ peccati vinculo ligari valeant: neqz censuras z/ penas seu mortale petri hōmō incurrarūt: nisi ta/ les essent casus vel excessus: vto diuina lege seu/ pcepto Romane ecclesie merito inducerent ad/ mortale: censuras z penas tal? latas harum/ serie reuocātes z annullantes illasqz ad vim cō/ mutationis penaz cōminatōrias z ferēdarum/ seu copales z tpales penas pdictas per gñales/ ministrū: custodes: guar dianos z platos ipsius/ ordinis ferēdas z infligēdas reducētēs: qzqz/ ministri: custodes: guar diani: z alij ipsius ordīs/ nis plani pdicti copales z tpales seu alias pēas/ pro nō obseruatione dictoz statutoꝝ sim quali/ tatē psonaz locoꝝ z tempoꝝ: z als p. ont. vide/ bit saluti aiaz frim eozūdez in dño expedire: re/ re z pmulgare ac delinqūtes ab illis absolue/ re valeant. Nō obstantib? statutis: ordinatiōib? z/ declarationib? pmissis qb? quoad hoc expisse/ derogamus: ac pstitutionib? z ordinatiōibus ap/ plicis: necnō alijs statutis z pstrutudinibus di/ cti ordīs etiā iuramēto pfirmatione aplice vel/ quante alia firmitate z roboratiōe dñis qbuscūqz/ itullit ergo oino hōium liceat hanc paginā no/ stroz statuti decreti ordinatiōnis z voluntatis/ infringere: vel eī ausu temerario pstrare. Si qd/ aut hoc attētare psumperit: indignationem oī/ potētis dei z btōz Petri z Pauli aploꝝ eius/ le nouerit incursum. Datum Rome apud lecti/ d. Barci. Anno incarnatiōis dñice. d. cccc. lxxij. kal. Decembris. Pontificatus nri Anno. iij.

Sixtus papa. iij. approbat pcedisse factas montalibus de nō solvendis decimo zc.

Trtus eps

feru seruoꝝ del. Ad ppetuam rei memoriaz. Et eterne bicitūdi amatūz ces que

ees que habitu sacre religionis assumpto vni v/ ro Jesu xpo se voto celebrā de pōsauerūt valeat/ iura vōū qere metō pncere z regulari obier/ nātia stabilitū: p pntissimoz equū est illas at/ tollere gratia spūaliū? epulis reficere: ac caruz/ pia pferare p pposita: necnō ea q pro illaz qere/ z vilitate pcederūt aplico munimine roboza/ re: qz serus femineū fragilitas ad ferēdū ob/ seruare onus portoi fauoz idigere notit. Cū/ nos in sacra Petri sede meritis: l? iustificatiōib?/ pstritū vt religio qlibet dilaret: z florido decē/ rijs cādore refloreat: luminosiqz scitimonie ra/ dijs ad exemplar imitatioē entescāt oparias/ man? apponim? z studijs efficacē ipartimur vt/ tan dē cultozes cūm hū religiois annuente diu/ na gra pntent in fado vite sub scōz patrū re/ gulis z institutis deo militātes: felicitis triūphi/ banūz valeant adipsi. Dūdū sigē felicitis re/ cordationis Eugenio pape. iij. pdecessoz nro/ ex pte dilectaz in xpo filiaz Abbatissaz z pue/ ritū vniuersoz monasterioꝝ sci Damiani ac mi/ noisqz scē Clare ordīs eiusdē sub gñalis mini/ stri aliozūz officialium ordīs frim minoz cura/ vilitet pstrutoꝝ: exposito q ob vicarias dēci/ maz z caritativoz subsidioꝝ aliozūz onerum/ ipostitōes tā pro Romane ecclesie eozūz lega/ toꝝ z mistoz incumbētia qz p honorādis regi/ bus z pncipib? ac cōitatū subuentionib? aplice/ auctē tūc ordinatas pstitutas atqz decretas: nec/ nō gabellās pedagia z grauamina aliqz onera/ realia p pntēs rectores ac regimia secularia fa/ ctas ipostas z illatas: petitionesqz z exactioes/ q rōne fructū z in eozūde monasterioꝝ ac lo/ coꝝ agris z possessioib? sira nōnullaz cū cura/ z sine cura ecclīaz limites pntēs colligeban/ turā nōnullis illaz rectorib? z bñficijs sacre/ fuerūt. Tūc Abbatissaz z monialibus? mona/ sterias: ac loca hōmō in tanta paupiatē inopiāqz/ venerāt: qz pia coe vota pōlue nō valeātes: i mo/ nasterijs ac locis ipis dñm? cult? adeo erat v/ minut: qz nisi puideref celeriter verisist formi/ dabāt in eis extincto obstatie raris. Idē euge/ ni? pdecessoz ipaz abbatissaz z monialū sup/ plicatiōib? inclinat: eas z puet? mōasteria z lo/ ca hōmō cū oib? iurib? pntētis ac bñs eozū/ dē mobilib? z immobilib? qbuscūqz tā exritū qz/ futuris ab oī iurisdictione dñio z pte quozūcū/ qz legatoꝝ: pncipaliaz: archiepōꝝ: epōꝝ: z nuni/

ctoꝝ: z alioꝝ quozūcūqz ordinarioꝝ iudiciū ad/ illaz pulegioꝝ pcessoz eis p pie memorie M/ colai. iij. Bonifia. viij. z Joāne visigimū scbz/ Clemētē. vj. Alexandrū. v. z Bñdicū. xj. Ro/ manos pōntifices p pdecessores nros exemit: p/ ppetuo liberavit: sub bñi Petri ac sedis apli/ ce pceptioē z sua suscipit. Illazqz sibi z successo/ rib? suis Romanis pōntificib? canonicē iratū: q/ ac dicte sedē dicitur subiacē volūtaria qz lega/ ti z nūc? eiusdē sedis ac iudices pstanti z quēis/ alia psona secularis vel raris ecclīastica vlt mū/ dana qēoz pfulgare dignitate: nullas i abbatiss/ fae puet? mōasteria moniales seu loca hōmō ex/ cōicatioē suaz pmlgare vlt iurisdictione dñiū/ ac p pte eius cō pōstet: put in ipis dictoꝝ pde/ cessorz plen? pntētē. Quare p pte dictaz tā sedē/ dñice regale de tordefillas qz alioꝝ monale/ rioꝝ ordīs scē Clare pserit in regno castelle cō/ stitutoꝝ abbatissaz z monialūz nob fuit hāst/ sup plicatū vt exceptiō liberatōis z subiectiōi/ missis obuzqz alijs z singulis i dictis lris pntē/ p illoz subiectia firmoꝝ robur aplice pfirmati/ tōis adijcē alqz in pmissis puidet oportitē dē/ benignitate apli ac dignaremur. Nos igit hōmō/ sup plicatiōib? inclinat: exceptiōē liberatōis sub/ iectiōē pdictas: z put illas pceruat oia z sng/ ula i dict? lris pntēs auctē aplice tenore pntū/ approbam? qm macias suppletēs oēs z sngu/ los dēscēt qz fossan iteruenerit in eisdē. Et sup/ ppetuo statum? ordinam? ipisqz abbatissaz z/ puetib? ac monialib? auctē z tenore pstat? pcedi/ m? qz ipē et dē qbuscūqz terraz z possessioꝝ ad/ eas legitime pntētib? z spectatūib? qz et alioꝝ/ qz eozūde monasterioꝝ seruitutes z subditos/ excoli z cultuari factū z p tpe faciē: decimas/ pmitas aut cēsus auctē tñi apica non ipostas/ quibuslibz psonis cuiuscūqz dignitate gradus/ status ordīs vel cōditiois fuerit solvere mime/ tejanē nec ipse aut ipsaz terraz aut possessio/ nō coloni seu cultozes: ob solutiōē decimarū: s/ mitiaz: aut census hōmō per quēpiam molesta/ ri possunt: p pterea ptra eos pcedi z penas/ aliqz pmlgari: decemētēs irritū z inane sicef/ sup bna z quozqz quauis auctē scitēter vel igno/ ranter ptingat attētare: nō obstantib? pstituti/ oib? z ordinatiōib? aplicis: ac statuto pstrutū/ dūib? monasterioꝝ z ordīs pdictoz iuramēto cō/ firmatiōe aplice: z quō alia firmitate z roboratiō/

ceterisq; hinc gbuscunq; Nulli s' oino homi- num liceat hanc paginam nostre approbationis pfirmationis:suppletionis:ordinacionis: pstitutio- nis:coessionionis:re decreti infringere:vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc atten- tare presumpserit indignationis omnipotentis dei et beatorum Petri et Pauli apolorum eius se no- dicit incursurum. Datu' Rome apud sanctum Petru'. Anno incarnationis dñice. M. ccc. lxxv. p'die nonas iulij. Pontificat' nostri anno. iij.

Tractus I.
emissa que loci ordinarius si p' se esset cõmuta- re possit: z ipsi fideles cõmode adimplere non poterunt: z in ipsius loci ordinarij absentia in alia pietatis opa cõmutare: nec nõ oib' z singu- lis xpi fidelib' tam forensib' qz in ciuitatibus z locis in qb' domus ipse p'sent: cõmònantibus eucharistie factm quocunq; t'p'e fidei refur- rectionis dñice duxat excepto: eorundem fidelium parochialium ecclesiarum rectorum z quorũlibet alio- rum inia minime registra ministrare possunt: p' petno statueret z ordinaret: p'fecto deuotio si- delium eorũdẽ ad domus fidei d'ctorum ex ma- gno deuotionis feruore pro p'sequendis spuali- bus alimentis occurrentiũ augeret: z eorũdem fidelium aie ferulo diuini sermonis decetius re- scerent: spualis fideles ad imitationem religionis huius facilius inuitarent. Nos igit q' singulaz xpi fidelium alaz salute q'ritus: regis z regine ac vicarij p'iorum z frim' p'dictorum in hac parte p'plicationibus inclinante: applica tenore p'sentium p'petuo statuimus z ordinam' q' p'di- ctus z pro t'p'e existẽs g'ralis vicarius: in quibet domo dicti ordinis ei subiecta singuli p'io- rez: siue p'sidentes singulaz domoz dicti ordi- nis: nunc z pro t'p'e existẽtes: ac quoz dicti ordinis p'sefores p'sbyteri idonei p' vicariũ z singulos p'iores siue p'sidentes p'dictos in singulis deputat: possint p'sensiones vtriusq; sexus xpi fide- lium fozensum ad singulas domos p'dictas oc- currẽtium: z ibides p'p'iu domicilli nõ habẽ- turaz: ac imbi cõstiteri volẽtũ: totiens quotiens ibidem p'hibent libere audiri: z eos ab obui- z singulis peccatis excelsibus z delictis p' eorũdem cõmissis ac p'sessis: nec nõ excõicationum sentẽtũ z penis in singulos fideles p'dictos in g'nie vel in specie ordinaria aucte latis de g'bus ipsi fideles se absolui petierint (cum tñ talia nõ sint pp que sedes applica p'dicta merito sit cõsu- lenda) in loci ordinarij absentia duxat absol- uerẽ: z eis sup' p'missis p'niam salutarem iniun- gere: ac vota pegrinationis z abstinentie p' cõs- dem fideles emissa que loci ordinarius si p'se- net cõmutare possit: z ipsi fideles cõmode ad- plere nõ poterũt in ipsius loci ordinarij abien- tia in alia pietatis opa cõmutare: nec nõ oib' z singulis xpi fidelib' tam forensibus qz in ciui- tatib' z locis in g'bus ipse domus cõsistũt cõ- morantibus

emissa que loci ordinarius si p' se esset cõmuta- re possit: z ipsi fideles cõmode adimplere non poterunt: z in ipsius loci ordinarij absentia in alia pietatis opa cõmutare: nec nõ oib' z singu- lis xpi fidelib' tam forensib' qz in ciuitatibus z locis in qb' domus ipse p'sent: cõmònantibus eucharistie factm quocunq; t'p'e fidei refur- rectionis dñice duxat excepto: eorundem fidelium parochialium ecclesiarum rectorum z quorũlibet alio- rum inia minime registra ministrare possunt: p' petno statueret z ordinaret: p'fecto deuotio si- delium eorũdẽ ad domus fidei d'ctorum ex ma- gno deuotionis feruore pro p'sequendis spuali- bus alimentis occurrentiũ augeret: z eorũdem fidelium aie ferulo diuini sermonis decetius re- scerent: spualis fideles ad imitationem religionis huius facilius inuitarent. Nos igit q' singulaz xpi fidelium alaz salute q'ritus: regis z regine ac vicarij p'iorum z frim' p'dictorum in hac parte p'plicationibus inclinante: applica tenore p'sentium p'petuo statuimus z ordinam' q' p'di- ctus z pro t'p'e existẽs g'ralis vicarius: in quibet domo dicti ordinis ei subiecta singuli p'io- rez: siue p'sidentes singulaz domoz dicti ordi- nis: nunc z pro t'p'e existẽtes: ac quoz dicti ordinis p'sefores p'sbyteri idonei p' vicariũ z singulos p'iores siue p'sidentes p'dictos in singulis deputat: possint p'sensiones vtriusq; sexus xpi fide- lium fozensum ad singulas domos p'dictas oc- currẽtium: z ibides p'p'iu domicilli nõ habẽ- turaz: ac imbi cõstiteri volẽtũ: totiens quotiens ibidem p'hibent libere audiri: z eos ab obui- z singulis peccatis excelsibus z delictis p' eorũdem cõmissis ac p'sessis: nec nõ excõicationum sentẽtũ z penis in singulos fideles p'dictos in g'nie vel in specie ordinaria aucte latis de g'bus ipsi fideles se absolui petierint (cum tñ talia nõ sint pp que sedes applica p'dicta merito sit cõsu- lenda) in loci ordinarij absentia duxat absol- uerẽ: z eis sup' p'missis p'niam salutarem iniun- gere: ac vota pegrinationis z abstinentie p' cõs- dem fideles emissa que loci ordinarius si p'se- net cõmutare possit: z ipsi fideles cõmode ad- plere nõ poterũt in ipsius loci ordinarij abien- tia in alia pietatis opa cõmutare: nec nõ oib' z singulis xpi fidelib' tam forensibus qz in ciui- tatib' z locis in g'bus ipse domus cõsistũt cõ- morantibus

moiantibus: eucharistie factm quocunq; t'p'e (se- ro b'dic'o duxat excepto: eorundem fidelium pa- rochialium ecclesiarum rectorum z quorũli- bet aliorum inia minime registra ministrare libere z licite possunt z valeant (parce tñ) ne q'rele inde euentant. Nõ obstantibus p'stutionib' z ordi- nationib' spualis ceterisq; hinc gbuscunq; Nulli ergo oino homium liceat hanc paginam nõ ozo statuti z ordinationis infringere: vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit: indignatione opotentis dei ac beatorum Petri z Pauli apolorum eius se noverit incursurum. Datum Rome apud sanctum Petru'. Pontificatus nostri Anno septimo.

Tractus II.
seruus seruoꝝ dei. Ad ppetuam rei memoriaz. Quia in futurorum euentib' sic humani fallit incertitudo iudicij vt qd p'lectu- ra p'babili z inter dũ attenda p'fideratione vtile z ad pacẽ z qetẽ tedere videbat reperiri nõ sum iurgijs z disentionib' pleniũ qnãz p'igat: nõ qz repẽsibile iudicariũ Roman' p'p'iter ex: nõ qz p'decessorib' suis ex causis verisib' p'babilib' sunt statuta cognitio q' ex eis disentiones z iurgia inter p'fonas q'libet p'fertz ecclesiasticas oriant: me noxe grauiores exitusq; peiores inde p'deant: reuocet ac annullat z in statu p'stinum reducit: put in dño p'p'icit salubriter exp'dire. Dudũ sigdem post q'z. Re. Bonifacius pa- pa. viij. p'decessor n'f nõnullis discordijs q' iter p'latos z parochialium ecclesiarum rectoros z ordi- nã medicatium fr'es p' diuersas mudi p'ces p'xi- sturos exorte erãt: sua q' ic'p'it. Sup' cathedram p'ntitudo sine ipone re curauerat: fueratq; p'sti- tuto p'dicta p' pie memorie Clemẽtis papã. v. etiã p'decessor n'f in p'clio Clieñẽ. inouata ac p' pie memorie Joãñẽ papã. xij. s'lt' p'decessor

forẽ ad hereticos: sci Augustini z b'fime dei genitricis sempz virginis Marie de mon- te carmeli ordinũ p'sefores etc. Et nõnulli alij Romani p'sufices etiã p'decessores n'f: vt oẽs inter fr'es z p'latos ac rectores p'latos p'etitioni occasione de medio submouerẽt: v'ctoros m'ed' cãtũ ordinũ p'seforib' tã in g'f'ic'z in sp'e ex i- ueris r'õnabilib' causis varia p'iuilegia aduer- sus p'stutionis p'dictie tenorẽ z ill' declaratio- nẽ z it'p'ationẽ p'cesserãt: deinde pie memo- rie Calixto papa. iij. et p'decessor n'f o' nõnulli los ep'os aliosq; sup'iores p'elatos: nec nõ paro- chialium ecclesiarum rectoros: exposito: q'z aliq' di- ctoꝝ fr'im se sp'ãt: que ab ipsa sede in eoz fatiorẽ aduerfus p'stutionẽ eandẽ emanasse asserẽt: ad p'iuilegioꝝ p'cessionũ z in dultoz p'p'riu ne ad dictã p'stutionis obseruationẽ cõpelli possent tuebant in eorũdem cõquerẽtũ z parochialium ecclesiarum p'uidiciũ z granamẽ variãq; p'p'erea inter eosdẽ p'latos rectoros z sacerdotos ac fr'es iurgia z p'cessiones ac scãdala exorta erãt z orie- bant in dies q' obuiare si p'stutio p'dicta ob- seruaretur per eundẽ Calixtũ p'decessorẽ factoz ac nõnullis ex ipis p'elatis rectorib' curatis z sacerdotib' n'f tenorẽ p'ate p'stutionis dictis s'ribus graues iniurie ac molestie iherabant: idẽ Calixtus p'decessor cupiens h'mã iurgios p'etitionib' scãdalis obuiare p'stutionẽ z illi in- nouationẽ z ex'fionẽ p'dictas iuxta illaz seriẽ z p'ntinãtã in oib' z p' oia seruari debere statuit z ordinauit: q' g'ciq; p'iuilegia p'cessionis z in- dulta q' a g'bulis Romanis p'ficeb' p'decessorib' p'elatis aduerfus p'stutionẽ z inouationẽ: ac p'declarationẽ p'dictas sub quacunq; v'boꝝ so- ma z cũ g'bulis irritantib' decretis z talib' q' eis p'p'ius alias l'ras applicas et facien' plenam z exp'liam ac de v'bo ad v'bz de illoz totali re- noxe mentionẽ z s'f'is effect' vel maioris caule derogatoꝝ clausulis q'libet cuiq; derogari neq'te ferre fuit motu p'prio siue quouis respectu q' g'bulis ordinib' seu eorũ domib' z locis in g'nie vel in sp'e emanassent illoꝝ vsus q'f'icũq; p'ri- nuata possessione nullatenus obseruẽt. casuũt reuocant z annullant ac decreuit nullius esse roboris vel momentis p'ri in casidẽ p'iuilegijs z quib' dã l'ris ipsius Calixti p'decessoris sup' sta- tuto z reuocatione h'mã p'f'icã z liboz cãcel- lario applice de ill' m'adato descriptis pleni' p'p'

Tractus III.
seruus seruoꝝ dei. Ad ppetuam rei memoriaz. Quia in futurorum euentib' sic humani fallit incertitudo iudicij vt qd p'lectu- ra p'babili z inter dũ attenda p'fideratione vtile z ad pacẽ z qetẽ tedere videbat reperiri nõ sum iurgijs z disentionib' pleniũ qnãz p'igat: nõ qz repẽsibile iudicariũ Roman' p'p'iter ex: nõ qz p'decessorib' suis ex causis verisib' p'babilib' sunt statuta cognitio q' ex eis disentiones z iurgia inter p'fonas q'libet p'fertz ecclesiasticas oriant: me noxe grauiores exitusq; peiores inde p'deant: reuocet ac annullat z in statu p'stinum reducit: put in dño p'p'icit salubriter exp'dire. Dudũ sigdem post q'z. Re. Bonifacius pa- pa. viij. p'decessor n'f nõnullis discordijs q' iter p'latos z parochialium ecclesiarum rectoros z ordi- nã medicatium fr'es p' diuersas mudi p'ces p'xi- sturos exorte erãt: sua q' ic'p'it. Sup' cathedram p'ntitudo sine ipone re curauerat: fueratq; p'sti- tuto p'dicta p' pie memorie Clemẽtis papã. v. etiã p'decessor n'f in p'clio Clieñẽ. inouata ac p' pie memorie Joãñẽ papã. xij. s'lt' p'decessor

netur. Cum autem sicut experientia efficit reruz
magistra postmodum monstravit z noschi tunc
per in minoribus ostiuit dñi gñalar? od. fr. am.
fungebamur offi? vidim? ex ipsius Calixti pde
cessoris nisi lris z privilegio reuocatione pter
ipsius Calixti pdecessoris intertum qđ plurima
turgia lites diffensiones z scđdala exorta varię
appellationes p eozudē frim partē ad pte ad aplicā
interpositę z qre delate fuerit: ac pterea idē
pdecessor scđe Rōmane ecclie vicecellario z
in lras aplicę expeditioe sibi assistē. abb. e.
ntiatorib? ne dicit? lras copię cuiqz traderent
inhibuerit dubitatorqz versif? q nisi lre p dīe
te Calixti pdecessoris pefati reuocent exinde
indies sint maiorē scđdala pūctura. Nos qñ
cūqz causę pmissaz occasione dependēt ab
eisdē tam in Rōmana curia qđ extra cō pēden
tūz eoz qđ bñficus iudicibus tā ordinarijs qđ a
sedē aplicā vel als delegatis in qmōqz inflātia
dicta appellatiōis status iudicū z colligatūm
noia z cognomina dignitates pñtib? p expñs
hñtes illaqz ad nos hęc fere aduocan. z lites
penitus extinguenē. ac volēt. hñmō pñtionib?
discordijs z scđdalis qđtum possunt? obuiare
motu pprio nō ad ipsos frim vel alterius p eis
nobis sup h oblate peritiois inflātia: sed de nra
mera liberalitate eiusdē Calixti pdecessoris p
dictas lras z in eis pñtia pūlegioz pcessioniū
z indultoz hñmō reuocationem: z si q desuper
ab alijs pdecessorib? Romanis pontificib? ap
probationes emanarūt: autē aplica tenore pñ
tiā z ex certa nra scia reuocamus cassam? irri
tam? z annullam? ex de libris ac registris qđ
libet deleri mādamus z privilegia pcessiones z
indulta p dicta illa oia qñcūqz sint ac si de ver
bo ad vobz inferentē pñtib? p expñs hñtes
in suos plenū z pñtia robur mecnō p fatis mē
dicantē frēs qđ pcessa sunt in gñe z in specie
quoad illoz totales in pñteritis pñtib? z futu
ris negocijs psequēt. effectū ē pñtia z eu statū
in quo. vs. erant atqđ lre Calixti z reuocatio
hñmō quolibet emanarēt plenarie reitūmus:
reponim? z reitēgram? decernē. ea oia in suis
proxiō. z efficacā fore z effectū etiā quo
ad pñterita p appellatiōe pēndētia negocijs so
riri debere in oibus z p oia pnde ac si p fati La
ixti pdecessoris z in illa pñtia reuocatio p dī
eta nullatenus emanassent: mecnō irritū z ina

ne si secus sup his a quozqz quauis autē scēter
vel ignoziter ptra illa atēctati solan est baxo
nus vel in posterum pgerit atēctari. Et nisi
lominus venerabilib? fratribus nris Bēlreñ.
Sabineñ. minoz: Būlleimo hostiē. heremi
tarū sancti Augustini z bñssime dei generitricis
Mārie de mōte carmelē ac alano pensitimen?
p dicator ep̄is ordinū p dicator nun z p po te
existē. pctorib? in Rōmana curia scđe Rō.
ecclie cardinalib? p aplica scripta mādamus:
quatenus qlbet eoz p se vel aliū seu aliū pñs
fā oia vbi z qñ opus fuerit ipsqz defus fuerint
requiri solēnter publicari: z ordinū sue pñctiō
cōmissio ac illi? pñsionib? in pmissis efficacitae de
sensiois pñctio assistē. faciant eis pacificā pos
sessione vel quasi expñtionū z privilegioz p dī
ctorz gauderentō pmittentes eoz ptra illoz vel
cuiuslibet eoz tenorē p locoz ordinarijs z pa
rochializ ecclieaz rectores ac quosqz alios
in debite molestari: ptra dīctores z censuraz ec
clesiasticā appellatiōe postpositā cōpetēdote ac
legitimis sup hō hñdis seruatis. pcessibus eoz
quatiens opus fuerit iteratis vicibus aggraua
re pcurēt: inuocato ac hoc si opus fuerit auxi
lio bachij seculari. Nō obstantibus pie memo
rie Bonifacij pape. vij. etiāz pdecessoris nri z
alijs aplicis cōstitutiōnib? qbus caufē ne qoz
suā ciuitatē z dioecesim nisi in certis exceptis ca
sibus z in illis vtra vnā dietā ad iudiciū eno
cef seu ne iudice a sede aplicā deputati: ex cui
ratē z dioecesim in qbus deputati fuerit z quoz
cūqz pcedere aut alij vel alijs vices suas cōmis
tere psumāt: z duab? dietis in scđlo gñalar: ac
alijs aplicis cōstitutiōnib? sūijs qbuscūqz seu si
locoz ordinarijs z parochializ ecclieaz recto
rib? vel qbusuis alijs pñctim vel diuim a
sede p fatis indultū ex hñt qz iteridī suspēdi. vñ
excoīcari aut vltra vel extra certa loca ad iudi
cium euocari non possit per lras aplicas nō fa
cien. plenā ac expñsam ac de verbo ad verbū de
indulto hñmō mētionez: qlbet alia dietā sed
die indulgentia gñali vel spāli cuiusqz teno
ris existerit per quā pñtentibus nō expñsam
vel totali nō insertā hñmō dietis pctoribus facte
cōmissiois explicatio ipediti possit. quolibet
vel differri: de qua cuiusqz toto tenore habē
da sit in nostris lris mentio specialis. In lullē
go oino hominum kecat hñmō paginam nostre
aduocationis:

aduocationis: voluntatis: extinctionis: reuoca
tionis: cassationis: irritationis: annullatiōis: mād
dati: re situratiōis: repositiōis: reintegratiōis: z
de ceteri infingere: vñ ei ausu temerario ptra
ire. Si quis autēz hoc attentare psumpserit:
indignationis omnipotentis dei z beatorū Pe
tri z Pauli ap̄ostolū eius se noverit incururuz.
Datū Rōme apud sanctum Petrū. Anno incar
natiōis dñe. M. ccc. lxx. vij. idus Decēbris.
Notificamus nostrū Anno primo.

Si Sicutus papa. iij. extimit fratres a qđcūqz iu
ridictione inquisitioz hereticę prauitatis.

Artus ep̄s

seruus seruoꝝ dei. Dilectio f
ljo magno gñali z in ueneris frīb? sacri
ordinis gloriosissime dei generitricis sempz vir
ginis Mārie de mōte carmelī pñtib? futuris.
Salutē z aplicā bñdictionē. Sacerdō vester
in agro dñico diuina dīspōne plātaruz z glorio
sime dei generitricis Mārie titulo specialē signi
ficat: aplicis gratis vigne meret atrolli: cū illi
pñsiores delegatis a se mūdianis illecebrijs cele
stium p rēplationi vacātes in fñstū tūgter p se
ctibus ataz: pp q ad dīctū ordinem a plurimis
Rōmanis pñtib? pdecessorib? nris: z etiā
a nobis multipl? approbatū aplicē pñderatio
nis intūm dirēctes: ad ea libenter intēdimus
p que pñsiores ipsi nullū eterne pacis patianē
excidiūm nullūqz religiōis status pferat detri
mentū: s; ab o molestia liberi eo deuotius diu
no cultui ac salutis intēdant opib?: quo status
eoz qertio fuerit ipsiqz amplioz cognoscant li
bertate donati. Sane lz vuduz se. re. Joānes
papa. xij. pdecessor nri vos z ordinēz vestrū
p dīctā ac ecclieas: oratoria: domos: z loca qđcū
qz tūc z pro tpe existētia ad eundē ordinēz p rē
ctātia cū in eis degentib? vtriusqz serus pñsion
ac oib? reb? bonis iurib? pñctijs suis in ius
z pñtates pñti Bētri ap̄ostolū pncipis z scđe se
dis aplicē assumptē: vosqz z illa a cuiusqz
dioeciani z alterius pñteritū dīctioe ac dñio in
ppetū pñsionis z ordinēz exmerit: decernēdo
ex tūc vos z ordinē ism: mecnō ecclieas: oratoria:
domos: z loca p fatis cū pñsionib? bonis iurib?
z pñtēijs sup dīctis foli Rō. pñcti z dīctē
sedi tā in spālib? qđ in t pbalib? absqz vllō me
dio subiacere: q nec locoz ordinarij nec alia
quic ecclastica pñsna i vos z ordinē ac ecclias:

oratoria: domos: loca: pñsionēz z bona p dīctā
vtpote pñter exempta possent excoīcari: suscip
siones: aut iter dīctas p mularē: vel als p rē
te seu iurisdictionē aliqz exercē. Qz si forā qđc
in sūis a quozqz atēptatū foret: nullū oino ef
fectū z inane. Postmodū et bone memorie
Clemēs papa. vij. sibi pdecessor: nri vobis z suc
cessorib? vñs ppetuo idulerit: vñ p fatis Joānis
pdecessoris expñtione in suo robore pmanēt: et
eoram qđcūqz dioecanis z locoz ordinarijs
rōne oblecti scđe seu rei de qua agerēt cōueniri
vel ipeti nullaten? possit: pie memorie Anno
cērij papa. iij. et pdecessoris nri z alijs cōstitu
tionib? aplicis sūijs nō obstant. qbuscūqz: decer
nēdo ex tūc sibi irritū z inane si secus sup
his a quozqz alijs scēter vel ignoziter pgerit
attentari. Et si sicut nobis dilect? fili? p pñsionis
dārtignon? modern? sacri ordīs vestri gñalis
magr nup expoluit: qz nō nullū ingitōres here
tice pñtatis et medicantū ordinū pñsiores
in diuersis mūdī pñtib? pñtūm minus veraciter
asserētes: quosdam vñ ordīs et sacre theologie
pñsiores seu bachalarios rez velanos z fidei ar
ticulis sūias in suis fermonib? aut disputatiōi
bus asfirmare: vos z pñsiores hñmō vñs p
pterea multipl? vexare: z eos inqerre ac p rē
ctioe exgñtis modis nō venēt in ipsi? vñ
ordinis vñpēdiū z vñm nō modicū detrimen
tū. Quare dicit? xpofo: nobis humil? suppli
cauit vñ vobis vñoqz statui z quieti sup his op
portune puidere de benignitate aplicā digna
remur. Nos iij. attētis expñtione z indulto pñs
is ac ex certis alio rōnabilib? ad id oia nisi
inducētib? causis: hñmō pñtatiōibus inclinat
vos oēs z singlos ac q nūc sūt z p tpe erūt eius
dē vñ ordīs pñsiores ab o iurisdictione dñio z
p rēcte eozudē ingitōz sūt nūc z p tpe exñtūm
autē aplicā tenore pñtiū pñsionis z oino eximi
m? ac ppetuo liberam? ita qz deinceps hñmō he
retice pñtatis ingitōres et ordinū medicantū
sup dīctas: aut alia quā occasione vñ cā z vos aut
dīcti ordīs vñ pñsionē nullaten? inqerre. pcede
re aut iurisdictionē aliqz in vos exercere quo
quo mō valeant sub excoīcatione late sine p rē
nasqz qlbet p rāfaciens coipio incurrat. Es
tineamini solū cōsā nobis z successores nris
Rōmanis pñtib? canonice intrātib? aut
dīcti ordīs vñ pñsiores vel curie castrę: cano
re aplicę

re aplice gñali auditoze in causis fidei aut offiij...
pñtatoz eozdē p̄cernētib⁹ de iure rñdere: euz gñatorz z minoz ordines dicant sibi⁹ puile...
pñtatoz eozdē p̄cernētib⁹ de iure rñdere: euz gñatorz z minoz ordines dicant sibi⁹ puile...

las puicias ac loca originat⁹ destinare volum⁹:
z dicta aucte decernim⁹ q̄ transp̄ptis eaz cū pñt...
z dicta aucte decernim⁹ q̄ transp̄ptis eaz cū pñt...

añt a nobis ex cogitatus talis est. vs. quoad de...
cinas medicantes ipsi remaneant in ipso sta...
añt a nobis ex cogitatus talis est. vs. quoad de...

Sixtus papa. iij. confirmat bullam Pauli...
secundi que de concordia inter conventuales z...
obervantes plura alia addens.
Irtus eps ser⁹ ser⁹ uo: u⁹ del.
Ad futura rei memoriaz. Regi...
mini vice ecclesie q̄zq̄z meriti...
disponente dño p̄sidentes curie...
purgemur assiduz: vt iuxta cre...
dite nobis desup̄ dispensationis offiij q̄ti subdi...
toz quozlibet p̄sertz q̄ sub regulari obervantia...
studio pie vite vacantium in quoz vtiqz p̄be...
ritate restimur iugi q̄tum nobis ex alto con...
cessum fuerit sollicitudinis studio intendam⁹:
z vt illa que pro religionis incremento p̄cordia...
interueniente p̄uide facta sunt: in p̄seruationis...
obervantia p̄stant: nullusqz vltraqz religiois...
regularia instituta p̄mittit vendicare p̄sumat:
nre sollicitudinis p̄res interponim⁹ efficace.
Quid⁹ si q̄de felix recordationis Paulus pa...
pa. ij. p̄decessor nre de nri qui tūc in minorib⁹ cō...
fuitur gñalis ministri ordinis s̄m̄ minoz ser...
gabamur offoz dilecti filij archiepi de Bono...
nia tūc nri in cismontanis partib⁹ sup̄ fr̄es dicti...
ordis de obervantia nūcupatoz vicarij gñalia:
ac gñalis pcuratoz p̄uentualium z comissariorz...
de obervantia nūcupatoz tam citra q̄z vltra...
montana. s̄m̄ p̄dictozum in Romana curia...
expresso p̄sensu iter alia in p̄bituit: me dicti ordi...
nia p̄sentes p̄uentuales z de obervantia nūcu...
pati gñalis dūtaxat: seu ēt p̄uincialib⁹ ministris...
dicti ordinis subditi dūtaxat p̄lati fr̄es de ob...
servantia nūcupatoz sub vicarijs viuere solitos...
distinguas sed ac eos fugientes (nisi ostēdat s̄ras...
fide inie a plaro suo p̄ eos obtentus in qb⁹ conti...
neat nonne dom⁹ a qua recedissent z illius ad...
quā remissi essent) etiam sub p̄rextu cuiusqz...
dicte vicarij non subditos eoziqz p̄relatis ab...
apostolica sede p̄cessē (iuxta idē Paulus p̄de...
cessor quo ad hoc penitus reuocauim⁹) acceptare...
tortu quoqz mō p̄sumeret: sed illos ad platos suos:
iuxta quoru dām aliaz s̄ras pie memorie B̄y...
secūdi p̄decessoris nri sup̄ hoc editaruz quas...
idē Paulus p̄decessor voluit obervari p̄tines...
tam remittere tenerent. Ne ve eiusdē ordinis...
professores de obervantia nūcupati z sub vicari...
rioz obia viuere soliti scamdulosos z criminolo...

ho fratres conventuales nūcupatos dicitur...
ordinis subter fugientes recipere sicut ad prela...
tuos suos remittere debet. ppibuit: seruata in...
felicitate recodationis Eugenij pape qrti z Idij...
secūdi p dīctorz p decessorum nō oz aliaz: lras

desup pfectis plenius ptinet. Quā autē sicut exbi...
bita nobis nup pro parte dilectorz filioz gñalīz...
ultramontani z puincialū puinciaz castelle:
legion. aragonie: portugalie: valencie: nauar:
re regnis: pncipatu cathalonie z reliqz hispa...
niaz p tīb⁹ fm moze dicti ordinis pntentium
vicarioz eozūde fratrū de obseruātia nuncupa...
toz petiitio ptinebat qz dilect⁹ filius Alфонsis
de bolano dicti ordinis ptesio: in granate: qui
nee: affricae: ac oibus in mari oceano sitis insula
pro puerfione infidelium aplice sedis nūcupat⁹
nōnulli alij eiusdēz ordīs ptesiores in regnis z
pncipatu z religis hispaniarū partibus p dicitio
sub obia ministrorū: aut vicarioz puincialium
dicti ordīs tam puencualium qz de obseruātia
nūcupatoz esse z vitā ducere recusant: z quos
cūqz ab eis dē fratrū⁹ vel obia ministrorū z vi...
cariorū degētib⁹ pro tpe recedētes absqz pscioz
suoz lnia recipiunt z retinent iter eozz pscpe
in doctos ad ordines z inhābiles: z ad officia et
p dicationis z ptesionis z ad studia pmoctū z
pmouere psumunt: illosqz mittunt ad loca eis
grata: z ad que nōnunqz ppria trahit eos asse...
ctio bona cā non pcedēte asserentes pmissa fa...
cere posse ex aplice pcesione eis facta ex varia
z diuersis causis z pferim pro puerfione infide...
lum partū earūde: qz qz in regula dictoz frāz
ptineat qz gēūqz frāz diuina ispiratio volue...
rint ire inter farracenos z alios infideles petāz
inde lniām a suis ministris puincialib⁹. Admi...
stri vō nullis eundē lniām tribuāt: nisi eis quos
vident esse idoneos ad mīttendū: frēs con...
uentuales nūcupati vel obia ministrorū puin...
cialiū degētes illos dicti ordīs ptesioz z suas
ptesiones in domib⁹ eozūde frāz de obseruan...
tia emiserūt sine lnia suoz supioz recedentes z
ad eoz dē puencuales pfugientes recipē z retine...
re nō verent ptra dictaz lraz. Idauli p dēcessorū
ris p fari pntentiaz. Quedā vō abbatie lre z mo...
niales diuersoz monasterioz ordīs dē Clare z
minorū: lraz: ac alie domoz tertij ordīs lre frāz
cisci de pnia nūcupate sorozes in cōmuni viuē...
tes sub certa cura frāz eozūde de obseruātia: ac
etiā alie nō viuētes sub eoz cura vigore quardā
lraz aplice etiā (vt asserūt) pcessaz hūbzp
visitaroz que volūt sine eozūde frāz pnten...
cu stodie intra quā monasteria z dom⁹ eaz con...
sistunt dūtaxat hie z eligere psumūt: deputa...

tos eis idoneos ptesiores z visitatores in puin...
cialib⁹ capis: aut alia iuxta moē z ritum dicti
ordīs vel eozūde: eozūde frāz de obseruātia admit...
tere recusant in religionis opprobriū z pncio:
sum ex replā in religio plurimoz: ac ptra regula...
ria lstituta: z ritus z mozes dicti ordīs fm quos
pntiones p dicitē cā magna maturitate: ac de
plonis idoneis z habilib⁹ fieri dicit solū in ca...
pitulis puincialib⁹ ordīs sibiati eozūdem frāz
de obseruātia. Fuit quoqz pro parte gñalis vl...
tramōti z puincialū vicarioz regnoz pnci...
pat⁹ z pntū p dīctorz nobis humilr supplicat:
vt pro pseruātia z mantētiōe ordīs memo...
rati z xpi fidelīū deuotionis ad illū in p tīb⁹ eis...
dē ne decetero pmissa fiant sub celsuris z pntis
ecclēsiasticis inhībere: ac receptos frēs p dīctos
absqz suoz supioz lnia post cōcordiam p dicitam
iuxta Idauli p dēcessorū somaz lraz: z quos in
suntz ptra illā recipi ptingerit: eidēz gñali z p...
uincialib⁹ vicarijs puinciarū regnoz z pntū
p dīctorz illos repetētib⁹ restituit: p fatisqz
alios frēs ministris z vicarijs nō obedientes ad el...
igendū an sub ministris vel vicarijs esse velint
parēdūqz illis sub qb⁹ esse decreuerint z ad du...
cēdum vitā iuxta regularia dicti ordīs istituta
obseruādūqz pnta in sūbbatis lris Idauli p dē...
cessorū p fari: Abbatias quoqz moniales z
sorozes p dicitas ad recipiēdū ptesiores z visita...
tores iuxta statuta religionis pro tpe per ipsos
gñalē z puinciales vicarios puinciaz regnoz
pncipatos z partūz p dīctorz (vt pfer⁹ pro tpe
deputatos) compelli ac alios quos aliter pputari
ptingerit amoueri mandare: alqz eis in pmissis
opportune psondere de benignitate aplice dū...
gnaremur. Nos igit qz dicti ordinis z illi⁹ ptes...
ioz pseritate z pacē in eō dē dīderam⁹ affecti...
bus hmoi supplicationib⁹ inclinati volum⁹: z
aplice auctē pntū tenore declaram⁹. qz in pmiss
sioib⁹ z singulis quoad frēs: seruēnt lre p dī...
cte pauli p dēcessorū p fari: quoad moniales vō
seruent statuta ordinis. Et nihilomin⁹ venera...
bilib⁹ frīb⁹ nris archiepīs epīs z alioz locoqz
ordinarijs in eisdē regnis z pncipatus ac p tīb⁹
pstitutis et mādām⁹: qten⁹ qly eozūde qz desup
fuerit regn⁹: z in pmissis oib⁹ z singulis nobis
expofitio faciat auctē nra in sua ciuitate z dio...
cesi eiusdēz pauli p dēcessorū p fari lraz z in eis
pntia quoad frēs z statuta ordinis z religiois

quoad moniales z sorozes hmoi per quosqz
inuolubrl obseruari auctē nostra appellatioe
postposita cōpescēdo: nuocando etiā ad hoc: si
opus fuerit: auxiliū bachi secularis. Nō obsta...
tib⁹ pmissis: ac pstitutiōib⁹ z ordinationibus
aplice iuramento pfirmatione aplice vel quis
alia firmitate robozatis: qz quibuscūqz: seu si
Alphonso p fatar: aut quibuslib⁹ alioz cōiter vel de
iustia a sede p dicitā indultū ex fari: qz iudicis
suspendi vel ex cōdicari: aut vltra vel extra certa
loca ad iudiciū vocari non possint p lras apli...
cas non facientes plenā z expresse: ac de ver...
bo ad verbum de indulto hmoi mentionem: z
quibuslib⁹ alioz puuilegijs z lris aplice genera...
lib⁹ vel specialibus Alfonto p fato vel quib⁹
ter ab alio cōcessis z pro tēpore cōcedendis quo...
rumcūqz tenoz exstant per que presentib⁹ nō
expresse vel totaliter non inserta effectus earū
impediri possent aliqñ vel differri z de qb⁹ qua...
rumqz totis tenozibus habēda sit in nostris lit...
teris mentio specialis: qbus obuia: etiā si in illis
continere qz illis per quascūqz cōcessionē: z
lras ac clausulas palem mentionē impoztates
non censere esse derogatum: quo ad pmissa (si
lis asz in suo robore permansurū): p aliter z ex...
presse derogamus ceterisqz p rarijs qbuscūqz.
Null ergo oino hominum liceat hanc paginā no...
stre pfirmationis: appozbationis: mandaticōn...
stitutiōez decreti infringere: vel ei ausu temerario...
frē. Si qz autē hoc attētare psumperit: idi...
gnationem oportet ei de b tōz Petri z Idau...
li apoz eius lre nouerit incurruz. Datū Rome
apud scētrū Petri. Anno incarnationis dñice.
M. ccc. lxxi. kal. Maij. Pont. nri anno. iij.

¶ Sextus quart⁹ declarat z determinat qz fra...
tres z sorozes tertij ordinis gaudent puuilegijs
z immunitatibus ecclēsiasticis tam fori qz plone
z seruz sicut alie pnone ecclēsiasticē dans eis cō...
seruatoz z defensoz contra quosdam eozum
persecutores z molestatos in Italia.
¶ Tertius eps seruis seruoqz
dei. Ad futuraz
reī memoriam. Sacro sancta Romana
ecclēsia vel religionis habitū domino famu...
lantez ex asseute pietatis officio propensius di...
ligēte confueuit: ne in debitibus agitur mo...
lestijs tanquam pia mater opportunis fauoci...
bus cōsolueret. Sane pro parte dilectorū filioz

rum vniuersi fororum & dilectarum in xpo si-
licet vniuersi fororum tertij ordinis beati Fran-
scici de pnia nuncupati p Italia pntesit nobis
nup exhibita petio pntebat: qd h3 plures sū
m pntesites paccessores nri ouerā & plura p
finitatibz eoz pcesserint pntilegia & plures
sollemnissimi vtriusqz iuris doctores tenent qd
ipsi frēs & forozes debeant gaudere libertate &
imunitate ecclesiastica: vt pnone religiose nro
lominus cōitates ciuitatū pntes alijqz officia
les seculares locoz: Italic nō cessant idices no-
ua eius tam in rebz qz in psonis inducere graua-
mina libertati ecclesiasticē s̄ia. Quare p parte
eozūdes fr̄m & foroz nobis fuit supplicatu hu-
mistr vt eis dē cōitatibz pntatibz q officialibus: ne
hmo grauamina inferant: in hōbere aliaqz eis
sup b oportuno. puidere de benignitate apli-
ca dignemur. Nos igit hmo supplicationi-
bus iclinat cōitatibz pntatibus & officialibz p̄sa-
tis sub excoicariōis late sine pena excoicari per po-
tentes & officiales ipsos: ac singulares psonas
earū dē cōitatū si p̄serint incurrendane eis
dē fr̄m & forozibz grauamina aliqz libertati eccle-
sie s̄ia iducere aut ipsos frēs & forozes quos mi-
nus gaudeant pntilegijs & imunitatibz tam sozi-
qz pnone & rez: sicut alie pnone ecclesiastice quōlibet
pedire p̄sumat apli ca auēte p̄ntijs tenore
inhībent. Et nihilominz vniuersis in singulis
patriarchis: archiepis: ep̄is & alijs locoz ordia-
rij: ac quiblibz psonis in dignitate ecclesiastica
p̄stituz: in eoz opatriarchaliū metropolitanz &
aliaz cathedraliū ecclesiaz canonicis: p tpe
existētibz in ciuitatibz locis p̄dictis & ciuibz
eoz qui desup fuerint requisit ab aliquo fr̄m seu
foroz p̄dictoz p apli ca scripta madam: q̄ten?
pmissa vbi & qn eis expedire videbit solentur
publicatē nō pmittant eoz dē frēs & forozes cō-
tra in hōbitiōnis nre hmo tenoz p quocūqz
quantū auēte in debite molestari: eos quos p-
pterea hmo excoicatiōnis iniam eis cōstitere
incurrise excoicatos nūciant faciētiqz ab alijs
nunciari: ac ab omnibz actibus ciuitatū: donec ab
hmo in debitis molestijs per eos dictis fr̄m
& forozibus illatis cū effectu desisterint cō-
tradictorez p censurā ecclesiasticā appellatiōne
postposita cōpescēdo. Itē oblatibz p̄ntiatiōni-
bus & ordinatoribz nre nro locoz municipalibus
statutis iuramento p̄ntiatiōne p̄ntiatiōne

seu p̄ntiatiōne apli ca: vel alias quantis firmi-
tate vallatis s̄ijs qbuscūqz seu aliqz cōiter
vel diuisim a sede apli ca indultuz existat q in-
terdictū suspendat vel excoicari nō possint p lias
aplicas non facientes plenam & exp̄flam: ac de
verbo ad verbū de indulto hmo mentionem.
Letz qd difficile foret pntes lias ad singula lo-
ca in qb frēs & forozes p̄dicti illis indigerent
deserere volumz p̄sata auēte decernim: q eoz
trāsumpro manu notarij publici: ac curie carū
camere apli ce: aut alicuius ep̄alis vel archiepi-
scopalis sigillo munito ea p̄sios in iudicio vt
extra vbi cūqz exhibitū vel ostensum fuerit si-
des adhibeatur: ac si ipse originale lre foret
exhibite vel ostense. Nulli ergo omnino homi-
num liceat hanc paginam nostre in hōbitiōnis
mandati: voluntatis & cōstitutiōnis infringere:
vel ei ausu temerario contraire. Si quis autēz
hoc attentare p̄sumpserit: indignatione om-
nipotentis dei & beatorū Petri & Pauli aposto-
lorum eius se noerit incursum. Datū Rome
apud sanctū Petrus. Anno incarnationis
dnice. M. cccclxxij. duodecimo kal. decēbris.
Pontificatus nos̄tri anno tertio.

Sixtus. iij. festum omnium sanctorum eius
octaua celebrari mandat.

Artus ep̄s seruis seruoz
dei. Ad p̄petua
rei memorias. Et si omni tpe deu sum-
mū: & vez cū verbo suo & sp̄sancto vni deum
oipotentem ois aie omnisqz copozis creator: qz
atqz factorem cuius sunt participatiōne felices
oēs qui ip̄m in veritate colunt venerant & ad
rē b̄ndicē & laudare oze p̄p̄tico istuamur.
B̄ndicē inqz dñs in oi tpe: semp laus e? in ore
meo. Cum etiā in sanctis suis laudare catholi-
ca religione iubemur eodē p̄p̄ta dicēte. Lau-
date dñm in sanctis eius. Deū nēpe in sanctis
suis laudam: cum in p̄mis beate gloriose semp
virginis dei genitricis Marie natūritatis: an-
nūciatiōnis: assumptionis & ceteras eius festi-
uitates quotāntis annūterario quodā reditu de-
uotissime celebramus: cum scōs angelos potē
tes virtute trūphantis ecclesie eius & in mili-
tate ecclesie dei ministrī facientes verbū e? p̄
stris custodes & multiplī in cōmuni & particu-
lari nos adiuuantes: cū scōs Ap̄stos p̄p̄oz p̄n-
cipes cū deo Abraham p̄gregatos vera mundi
lumina:

lumina: cum candidatum exercitum martyrū
qui stant ante thronū amicti solis albis & pal-
me in manibus eoz cū deniqz p̄siores virgi-
nes & p̄ntentes beatorū p̄siores singulorū diem
eūqz eoz desinatū assignātes: s̄ina vortuqz
festiuitate veneramur. Hac itaqz deuota p̄de-
ratione accessus fr̄. Rē. Bonif. papa. iij. p̄de-
cessor nri: cupiens cunctos in cōi scōs & sanctas
dei pie deuotionis reminiscētia venerari replū
beate Marie rotūde de vrbe qd ab antigs pan-
theon vocabat: vt quasi simulachrum oium vr-
tere esse deoz: zeicta ea ex oium simulachrozū
spurcicia ac illo excoicato in honore eiusdē glo-
riose virginis Marie atqz oium martyrū xpi
(nōdum enim sacrosētā Romana ecclesia p̄se-
fioz & virginū festa solēnzare statuerat) ad q̄ro-
idus dñaz p̄ceratū: ac statū qd eodē die ip̄s
virginis Marie ac oium martyrū festū hmo
in eodē tēpo annuatim solēnter celebraretur.
Aterclusa in dē demonum multitudinē: scōz
amplitudo a cunctis xpi fidelibus in memoria
dicitur. Postea vō crescētē xpi fidelū deuotiōe
scōz p̄sefioz: virginum atqz p̄ntentiū iustituz
festiuitatibus: pie memorie Greg. papa. iij. s̄ist
p̄decessor nri vt eo magis deuotio xp̄iana auge-
retur: festum hmo ad kal. Nouēbris trāstulit.
statuens qd eo mō quo in dicta die quarto idus
dñaz celebrari p̄ntent non solū in honore be-
te virginis Marie & scōz dñaz p̄ hmo: s̄ etiā
in vtriusqz testamētū sanctorū honore: patriar-
chaz. v3. & p̄phetaz: scōz ap̄toz: euangelistaz
& confessorū: sanctaz virginum atqz p̄ntentiū
p̄p̄tuis futuris t̄pibus celebrare: vt qd huma-
na fragilitas vel per ignoatiaz aut dēctiaz vel
p sollicitudinē t̄paliū rerum in singulis scōz
solentibus minime p̄gesserit: in hmo celebri-
tate adimpleret. Et cum plurimū scōz solem-
ne octaua p̄ueuerint celebrari: vt sicut p̄mis
sui obitus dies ip̄oz in celo natūritate & in an-
geloz ac scōz Natum p̄stozū assumptionē si-
gnificatiua in octaua resurrectionem copozis
recolentes ip̄oz: duplici stole aie. v3. & copozis
glorificati p̄gratulemur. Octauis inqz dñs in
leuitico dñs vobis celebrerim? & sanctissimus
est. Et octaua diei resurrexit dñs nri Iesus xps.
Et in octaua huius seculi erate cum eodē resur-
gere simiter expectamus. Cōsonum quoqz est
vt festiuitate scōz oium per octo p̄tinuos dies

solēnter celebremus. Nos q licet imeriti illius
qui celū terrāqz regit: vices gerimus in terris
cupientes p̄r̄ fideles quoslibet quoz nobis est
cellitus cura cōmissa ad veneratiōem oium san-
ctorū & sancturū dei & iugem erga eos deuotio-
nem quāntum possimus excitare: vt p eoz pa-
trōm q̄ntū nri supplicat imp̄fectum: & de vena-
bilium fr̄m nrozū & Romane ecclesie cardina-
liuz p̄silio statumz & ordinamuzqz festiuitas
oium scōz hmo per octo p̄tinuos dies prima
sc̄z & octaua cum maior ceteroz diez solēnter:
te annis singulis & laudū cantico. leticie in bilo
cordisqz tripudio sub duplici officio vt in alijs
sanctorū & sanctaz festiuitatibus solēnt? eozū-
dem octauis obseruari: per vniuersos orbz p̄p̄-
tuis futuris t̄pibus celebrari & obseruari debeat.
Ita qd de festiuitatibus que infra p̄dictas octa-
uas euentre contrigerit: nō nulla cōmemoratio
habeat: sed ille post easdē octauas celebratur.
Vniuersos patriarchas: archiepos & alios ec-
clesiaz patriar in dño exhortātes eisqz in ec-
clesiē sc̄e obie districte p̄cipiendo madātes: qua-
tenus tam gloriose & celebris festi octauas vt p̄-
ferunt deuote & solēnter celebrēt & faciant per
vniuersas ecclesias suaz ciuitatū & diocēsiū ce-
lebrari: ac officuz pagi sup̄adictū: vt p̄s eis
dem virginis Marie aliozqz scōz & sanctaz
dei hmo: & recessiōnibz ip̄s xpi fideles a noz̄ijs
p̄gezi & in futuro sempiterna gaudia p̄se g
reantur. Nulli ergo oino homiū liceat hāc pa-
ginam nri ozūz statuti: dñationis expoicatio-
nis: mandati infringere: vel ei ausu temerario
contrare. Si quis autē hoc attentare p̄sumpserit:
indignatione oipotentis dei & beatorū Petri
& Pauli ap̄storum eius se noerit incursum.
Datū Rome apud sanctum Petrus. Anno
incarnationis dnice. Milleesimo quadringēsi-
mo octogesimo. pridie kalendas Nouēbris.
Pontificatus nos̄tri Anno decimo.

Sixtus. iij. fratibus p̄dicatozū plenarijs
oium p̄ntentium suoz remissionem in festo. dñi
ci qlibet anno ac alias in dulgentias concedit.

Artus ep̄s seruis seruoz
dei. Ad p̄petua
rei memorias. Innuenti nobis apli ce feru-
tutis offitū tunc dignē pagere credimus cur
salute aiaz pcuramus. Hinc est q nos cupien-
tes q vniuersi & singuli vtriusqz sexuz fr̄m p̄-

dicatoz de obferuatiã ac tertij ſci Dñici de penitentiã nũcupatoz ordinũ fr̃es ⁊ fofozes ad quos ſicut accepim⁹ cariffim⁹ in xpo fili⁹ ſernã dus ⁊ cariffim⁹ in xpo filia nra Helibeth b̃galle ⁊ legitima rex ⁊ regina illuſtres ſingularerũ deuotiõis affectu: altiffimo gen⁹ poſſint in humilitatis ſpiritu reddere famulatiũ: aũte applica tenoz pñtiũ ppetuo ſtatim⁹ ⁊ ordinamus: qd oēs ⁊ ſinguli virtũqz ſexus dictoz ordinũ fr̃es ⁊ fofozes reformati nũcupati qui ſub obliuicarij gñalijs dicti ordiſ fr̃i pñcatoz reformatoz nũcupatoz in caſtelle ⁊ legioniõ regniõ exiſtũ ⁊ in futuz exiſtẽt de penitẽtes ⁊ cõ feſſi ãno quolz in feſto eiũſde ſci Dñici ⁊ ſemel in mortis articulo oim p̃ctoꝝ ſuoꝝ plenariũ indulgẽtiã ac oēs indulgẽtiã ⁊ pctõꝝ remiſſiones quas certis anni t̃pib⁹ nonnullas alice Cr̃is b̃s eccleſias ſtatidẽs nũcupatas viliſtan res p̃ſequunt⁹: ord. fr̃i mi. p̃feſoib⁹ p̃ ſede apli can p̃ceſſas p̃petuo p̃ſequant⁹. Nõ obſtãt⁹ cõ ſtitutiõib⁹ ⁊ ordinatiõib⁹ apliõe certisqz cõ trarijs q̃buſcũqz. Nulli ergo oimõ hoimũ liceat hanc paginã noſtri ſtatuti ⁊ ordinatiõis iſrin gere: vñ ei auſu temerario p̃tate. Si quis aut̃ hoc attentare p̃ſumpſerit: in dignationẽ noſtã ñpõterũs ei ac beatoꝝ Petri ⁊ Pauli ap̃toꝝ eius ſe nouerit incurſũ. Datũ Romẽ apud ſc̃m̃ Petrũ. Anno icarnatiõis dñice. M. cccc. lxxvij. iij. kal. Julij. Id̃ñi. noſtri Anno. vij.

Sixtus. iij. ad capitulũ gene. ſcribit ſe. S. Bonauẽ. canonizãſſe.

Cõ dilectis filijs capto gñali fr̃i minoz primo feſto penthecoſtes diei celebrato.

C Sixtus papa quartus.

Alecti filij ſaluẽ ⁊ aplicã b̃dictionẽ. Qui/ na diſpõne ſc̃m̃ eſt: vt canoniza tiõ dñi Bonauẽtũ in ñſ p̃ titiffimũ t̃põ icidit⁹: q̃ in eodẽ quo ipſe ordine coalumit⁹ ⁊ ei⁹ ſemp ſcripta venerat ſum⁹ dieqz feſtũ ſolẽns ipſi ſcõ iuxta ſacroꝝ canonũ functionẽ ſtatim⁹. Quã in re nec gire nec fanõz tribuẽduã aliq̃ ſũt. Tam Clare eni ſerimõie vita illius cõſpici eſt: tam dilucide plurimõ maximõqz miraculoſe facta: vt oim venerabili ſi m̃ noꝝ ſc̃e Ro. eccleſie cardinaliũ ⁊ alioꝝ plia toꝝ quoz magnus numerus in romana curia

eſt pro eius canonizatione certatim vota p̃cur rerit b̃ vt ita p̃ſtare ⁊ agi poſſent cura ⁊ diligẽtia venerabilis fr̃is ⁊ ſim carnem nepotis nri Juliani ep̃iſi Sabiniẽſis cardinalis ſci Petri ad vincula p̃ctoꝝ ⁊ dilecti filij fr̃is Frãciſci Sanſoniõ de Senis ge. m. d. d. vidẽt eſt factuz. Qui plurib⁹ iaz annis cãm h̃mõĩ canonizatiõ nis ſimo ſtudio p̃cucur ſunt: nec vllis laborib⁹ bus aut ſumptib⁹ p̃p̃erãtũr tandẽ obitu ſc̃itatis reſtimoniũ ipſi ſc̃o q̃ ordinũ vno mari mã decus aſſert ab ecclia redderẽ. Quã igit deo oipotẽti grã ⁊ vobis dilectiffimĩ filij gra tulamur p̃na caritate hortãtes vt exẽplo hui⁹ glorioſiffimi ſancti ⁊ beatiffimi fr̃i. p̃arris ve ſtri: diuino ſeruitio ⁊ ſc̃is opib⁹: in dies ſeruentiũ inſiſtãtis q̃q̃dẽ p̃cipitiõ virtuti doctrine religioni ⁊ ſc̃imõie magnã mercedẽ a iuſto in alice deo ⁊ Saluatorẽ nro in terris ⁊ in celo eẽ repositã. Dies aut̃ eũ ſolẽnis eſt 2ª dñica Julij quo cũqz die occurret. Quã ſub feſto duplici eſt maiõ ⁊ cũ octauis quẽdamodũ de b̃õ Fran. ⁊ religã ſc̃is ordiõ vñ celebrabitur. In cõme morationib⁹ vno ⁊ letanijõ poſt nomẽ ſc̃i Antõ nij de padua ⁊ Ludouici ſc̃i Bonauẽtũ no men inuocabitũ. Datum Romẽ apud ſanctũ Petrum ſub annulo piſcatoꝝ die. xij. Ap̃alis. M. cccc. lxxvij. Pontificatus noſtri Anno. xj.

Sixtus. iij. p̃ſcribat r̃tas ⁊ cõſtitutiões ſoꝝ rã ſc̃e Clare ſub reformatiõẽ b̃re fofoꝝ colete degen. ⁊ cõdit ipſis ⁊ ſibiõs reformatiõ obfer uãte relãriõ indulgẽtiã ⁊ ſtatidẽs Cr̃is b̃s p̃o mane ⁊ qd poſſint viſitatoz eligere ⁊ a ſuis viſitationib⁹ ⁊ p̃feſoib⁹ ab oibus eũ reformari ab ſolu totiens quotiens. Quoz dicti reformati ſi ſentes ⁊ futuri poſſint a ſuis miniſtris guardia nis ⁊ p̃feſoib⁹ ab oib⁹ pctia excommunicationib⁹ ⁊ irregularitatib⁹ etiaz ſedi aplice reſuatiõ totiens quotiens abſolui ⁊ diſp̃ſari excepta irregulari tate ſup bigamia ⁊ volũtario homicidio. Quoz ſemel in vita ⁊ in mortis articulo oim pctõꝝ remiſſionem ⁊ p̃feſoie per eos eligẽdo h̃re poſ ſint ⁊ c. Aduerte tñ qd h̃c tãta facultas h̃re p̃miſ ⁊ reſiſta eſt p̃ bullã annuã p̃ceſſus quoad ca ſus ſolu ibi reſuatos. Si tñ quoad caſus miſtro gñali ⁊ p̃uincialiõ miſtriõ p̃ ordiõ approbatõ p̃ſtitutiões ⁊ ſtatuta reſuatos in q̃b⁹ p̃ h̃c nõ p̃nt guardiani ⁊ p̃feſoioz abſoluerẽ niſi a mini ſtro cõmũtat eũdẽ. Nã dicte p̃ſtitutiões ordi

nuuu

num poſt h̃c fuerũt aũte aplica p̃ſtimate cuꝝ derogatiõib⁹ oim ſoꝝ. Sꝫ miniſtri de gra ſepius ſiã p̃tãte fratib⁹ cõmũtant vt p̃.

Ignus eps ſeruus ſer uorum dei. Ad p̃petuã rei memo rias. Cũ eterne britudinis amariões q̃ habitu ſacre religionis aſſumpto vni viro: ſc̃ilz xpo Jelu ſe vobis celebri deſpõſarũt valeat iux ta votũ q̃ete m̃tis p̃ſc̃erẽ ⁊ ſari obſũtãtia ſa bilirũtãto p̃p̃oſitiõẽ: equũ eſt illas gratijs atrol lere ſp̃aliõ repulio reſcẽ ⁊ eoz pia p̃foũẽ p̃po ſita q̃to ſepus ſemine fragilitã ad ſerũdũ op̃ ſerũtũe onus portioũ fauore indigere dimoſif. Cũ nos in ſacra Petri ſede meritis lz inſuffi cientib⁹ vt religio q̃libz dilate ac ſtoido decẽ tiqz candore luminofiõqz ſc̃imõie radys ad exẽplã imitationẽ eluceſcat apertas man⁹ ap̃ ponim⁹ libere ⁊ ſtudiũ efficaꝝ impartimur vt tandẽ cultores religionis annuente diuina grã in ſtudio vite ſub ſc̃oꝝ patruz r̃tas ⁊ inſtitutiõs deo militãtes ſc̃is triũphi beatiũ valeãt adi piſci. Nunc eũ qd nos dilectarũ in xpo ſilarũz vniuerſe foꝝ quozcũqz monaſterioꝝ ⁊ cõ uentũ collẽ ſc̃e Clare p̃ bone memorie quan tũdẽ ordiõẽ dicti ordiõs vbilibet p̃ſtructõ rã ⁊ reformatoꝝ ſupplicationib⁹ inclinatifficis reco: Id̃ñ pape. ij. p̃deceſſo: nri in hac parte veſtigijs inherẽdo regulas ſc̃e Clare ac oēs ⁊ ſingulas p̃ſtitutiões p̃ quõdã Buleimũ de ca ſali gñalemi miſtrũ ordiõis fr̃i mi. circa refor mationẽ dictoz monaſterioꝝ ac foꝝ in illis p̃no tũt degetũ factas ⁊ p̃ eundẽ p̃iũ approbatas: illaz tenore: ſac ſi de vbo ad vbu iſcerent p̃nti bus ⁊ p̃p̃ſiõs d̃ni dõ aũte aplica tenoz: e p̃ntiũz appobam⁹ ⁊ p̃ſtãmam⁹ ipſiqz fofoꝝ p̃ntibus ⁊ futuris vno ſari obſũtãtia viuentib⁹: qd ſim p̃dictaz p̃ſtitutiõũ tenoz fofoꝝ diuerſaz p̃ uenitaz ⁊ quẽtus poſſint hacten⁹. put obũtã tiã eũ poſtulare ſeu eligere vnũz viſitatoz q̃ ca nonie poſtulat⁹ ⁊ p̃ gñalẽ miſtrũ ac p̃uinciales in ſuis p̃ncijs p̃ſtãmam⁹ viſitatoꝝ offõ ⁊ non alius fungãt irritũ decernẽtes q̃cqd̃ ſecus factũ fuerit aut attẽtãri pergerit in futuz. Quoz oib⁹ ⁊ ſingulis puilegiõ ⁊ gratijs fr̃iõ minozibus ⁊ minoribus hacten⁹ p̃ceſſis ⁊ in poſter. p̃cedẽdis etiam libere ſui ac illis vñ ⁊ gaudere poſ ſint ⁊ valeant: ſicut ⁊ ipſi gaudent vñ ⁊ fr̃i vñtur ac gaudere vñ ⁊ fr̃i poterũt quolibz in

ſuturũ. Nẽc nõ montales ſeu fofozes alioꝝ quozcũqz monaſterioꝝ cuiuſcũqz ordiõis trãſſe r̃etes ſe ad quẽt⁹ ⁊ monaſterio p̃dictoz fofoꝝ fr̃e Clare p̃ emẽdatiõẽ vite a viſitatoꝝ ⁊ p̃fe ſoib⁹ p̃petuo monaſterioꝝ abſolui. S̃ ſi ex earũ receptiõẽ vel aliã quõlibz in p̃õ monaſterio ſp̃mo nã p̃rerit aut aliqũ irregularitatẽ incurrit: cũ eiũdẽ diſp̃ſari poſſit. P̃terea ipſis miſtriõ viſitatoꝝ ⁊ p̃feſoib⁹ qd ipſas fofoꝝ p̃ntes ⁊ futuras ſub regulari obſũtãtia vt p̃ſer̃ degetẽ ab oib⁹ criminib⁹ ſentẽtija cenſuris ⁊ penis ec cleſiaſticis eũ ſedi aplice reſuatiõs quõtiens op⁹ fuerit abſoluerẽ poſſint. Quoz nouitẽ dictoz monaſterioꝝ in eaz receptiõẽ ⁊ p̃feſione p̃dic tũz gratijs gaudere libere ⁊ licite valeant vnũz p̃ſeuerauerit vite fuerit ſecularis ſue r̃tas. P̃deſtatqz fofoꝝ eũ nouitij p̃ntib⁹ ⁊ futuris qd viſitãdo certa loca oportioũ ſui oēs ⁊ ſingulas indulgẽtiã h̃ant ⁊ p̃ſequant quã h̃nt ⁊ p̃fe quũqz illi q̃ gubũlibz dieb⁹ quadrageſime ceterã ſqz ſtatidẽs in eccleſijs Cr̃is b̃s inſtitutas p̃ ſonaliter viſitant ⁊ ibidẽ manõs porrigunt ad iuitices. Et inſuper qd fratres p̃feſiõ ⁊ nouitij ordiõis minoz ⁊ oimũ conuentum ſui mona ſterioꝝ p̃dictoz reformatoꝝ ſub obediẽtia mini ſtroz omnes ⁊ ſingulas grãs p̃ceſſiões ⁊ in dulgẽtiã remiſſionẽs diſpenſationes ⁊ abſol uationes ſupradictas ⁊ iſc̃riptas h̃ant ⁊ cõ ſequant ac illas ⁊ vñ gaudere poſſint ⁊ debeat in omnib⁹ ⁊ per oia ſc̃oꝝ fofoꝝ ⁊ earũ nouitẽ antedictẽ. Letez qd fratres p̃dictoz cõmũ tuũ reformatoꝝ ⁊ reformãdoꝝ p̃ſtructõ rã ⁊ p̃ſtrũdoꝝ ſub obediẽtia miniſtroz ext ſtentium a ſuis miniſtris guardia nis viſitatoꝝ bus ⁊ p̃feſoib⁹ ab oibus criminib⁹ ⁊ ſentẽtija cẽſuris ⁊ penis eccleſiaſticis etiã ſedi aplice re ſuatiõs quõtiens necẽ fuerit abſoluti ipſiqz mi niſtri guardia nis viſitatoꝝ ⁊ p̃feſoꝝ cũ eiũdẽ ſup irregularitatib⁹ ſi quas p̃ſerent etiaz fofoꝝ ⁊ p̃b̃ p̃teratõs ordines ſuſcipiẽdo ⁊ a qui. p̃mõ ti fuerit in illis miſtrãdo p̃ter q̃d ſup bigamia ⁊ volũtario homicidio diſpenſari poſſint ⁊ va leant. R̃urſus vt ſaluti animaz foꝝ p̃feſſa r̃ ⁊ ſingulis puilegiõ ⁊ gratijs fr̃iõ minozibus ⁊ minoribus hacten⁹ p̃ceſſis ⁊ in poſter. p̃cedẽdis etiam libere ſui ac illis vñ ⁊ gaudere poſ ſint ⁊ valeant: ſicut ⁊ ipſi gaudent vñ ⁊ fr̃i vñtur ac gaudere vñ ⁊ fr̃i poterũt quolibz in

2 ps 8 ij

eis et cuiuslibet ipsoꝝ in sinceritate fidei et vni-
 te sancte Romane ecclesie ac obia et deuotione
 nra vel successore Romanoꝝ pontificu canonice
 et iurantijs p̄sistentibus oium petoꝝ suoz de
 quibus p̄riti et oꝝ p̄fessi fuerint semel d̄taxat in
 vita et in mortis articulo plena remissioneꝝ in-
 leat aucte aplica tenoz p̄sentiuꝝ p̄petuo indul-
 gemus quadiu perseuerauerint in obseruantia
 regulari. Nulli ergo omnino hominum liceat
 hac paginam nre approbationis confirmatio-
 nis p̄tutionisꝝ indulti infringere: vel eius usum te-
 merario p̄trare. Si q̄s aut hoc attenteꝝ p̄sum-
 perit indignatione obprobretis dei et b̄tiꝝ Pe-
 tri et Pauli apostolorꝝ eius se nouerit incurru-
 rum. Datum Rome apud sanctus Petrum. Anno
 incarnationis dñice Millesimo q̄dringentesimo
 septuagesimo secundo quinto idus July. Pon-
 tificatus nostri Anno primo.

¶ Innoentius octauus oibus heretice p̄au-
 ratis inq̄sitoribus p̄tra fratres q̄solibet p̄cede-
 re posse prohibet vel inquirere.

Innoentius eps ser-
 uus ser-
 uoz dei. Ad p̄petuam rei me-
 moria. Ex debito sollicitudinis
 pastoralis officij cui meritis et
 insufficientibꝝ p̄sidentibus ea que
 pacem et concordiam nutriunt pura vt debemus
 intentione p̄quirimus et que se dicitos excoꝝmuni-
 cant scandalu introducunt ab ecclesiasticis regula-
 ri obseruantie p̄sertim dicitis p̄nitis studiosius
 extirpare curamus et his que p̄pterea p̄uide-
 emanasse dicunt vt omni tpe firma et illibata p̄si-
 stant libenter cum petis nri adijungimus robora
 firmitates: ac alio desup p̄uidemus: put in dño
 p̄piciamus salubri: et expedire. Dudum siq̄des
 Fe. Re. Clementis papa. iij. p̄decessor nre ex cer-
 tis r̄onabilibus causis p̄hibuit oino ne ordinis
 fr̄m p̄dicatoꝝ p̄fesoꝝ p̄tra ordinis fr̄m minoru
 p̄fesoꝝ vel eoztra ordinis fr̄m minoru p̄fesoꝝ
 p̄tra ordinis fr̄m p̄dicatoꝝ p̄fesoꝝ ex coꝝmū-
 vo vel coꝝmunito sibi in pollez ignitionis h̄-
 retice p̄auitatis officio q̄stucioꝝ ferret aut exi-
 mare eum retrus aliqua r̄one p̄cederetis vel
 eiusdeꝝ superiori denuncietar qd̄ crederet corrigē-
 dum vel ad sedē aplicam referret si mallez et vi-
 deret expedire. Et si h̄c us attentate: de creuit
 p̄cessum non tenere. Et deinde recolende me-

morie Sixtus papa. iij. etiam p̄decessor nre sta-
 ruit et ordinauit qd̄ ordinis fr̄m p̄dicatoꝝ p̄fesoꝝ
 dicte p̄auitatis inq̄sitor: in ordinis fratrum
 minorꝝ p̄fesoꝝ et eoztra ordinis fr̄m minoru
 p̄fesoꝝ eiusdeꝝ p̄auitatis inq̄sitor: in ordinis fra-
 truz p̄dicatoꝝ p̄fesoꝝ quocunqꝝ officio inq̄sitoris
 h̄mōi fūgi illudqꝝ exercere nullatenꝝ p̄pos-
 sent absqꝝ sedis aplicę lnia sp̄ali de ipsius Sixti
 p̄decessoris statuto et ordinatione sp̄alem et ex-
 pressam faciente mentione: put in eozdem p̄niti-
 decessor lris desup p̄fictis plenius p̄tinet. Cū
 aut sicut ex h̄bita nobis nup pro parte dilectoꝝ
 rum filioꝝ ḡnalls ministri et vicarioꝝ taz citra
 q̄s vltra montes dicti ordis fr̄m minorꝝ de ob-
 seruatiā n̄cupatoꝝ petito q̄ntebat: nonnulli
 dicti ordis fr̄m p̄dicatoꝝ p̄fesoꝝ in hispania
 vꝝ regnis et alijs dominijs carissimi in xp̄o fi-
 lij nri Ferdinadi regnoz eozdem regis inq̄si-
 tores heretice p̄auitatis per sedem aplicę seu
 alio deputati p̄tra n̄nullos ordinis p̄dicti mi-
 noꝝ p̄fesoꝝ etiam de obseruatiā n̄cupatoꝝ
 eoz offiij h̄mōi exercere inhibitioni p̄dicte coꝝ-
 traueniendo: q̄s id eis notiam p̄cessum non
 existat tentasse dicant: p parte ḡnalls ministri
 et vicarioꝝ p̄dictoꝝ nobis fuit humilr suppli-
 catu vt h̄mōi p̄hibitioni statuto et ordinationi
 ni p̄decessor p̄dictoꝝ pro eoz subsistentia fir-
 mioꝝ robur nre approbatiōis adijcere et super
 eoz obseruatione pro gete p̄fonaꝝ dictoꝝ ordi-
 num alio opportune p̄uideere de benignitate
 aplica dignaremur. Nos igitur qui p̄fessionum
 dictoꝝ ordinum getem et prosperitatis vorie
 successus paternis desideramus affectibꝝ h̄mōi
 supplicationibus inclinati: Clementis p̄hibi-
 tionem et Sixti p̄decessor statutum et ordina-
 tionem h̄mōi: p̄tra illa coꝝcernunt oia et singula
 in dicitis lris p̄tenta aucte aplica p̄sentium te-
 noꝝe approbamꝝ et robur p̄petue firmitatis ob-
 tineri et obseruari debere decernimus. Nos qꝝ
 portioꝝ cautela ea que per eozdem p̄decessores
 fuit in: de nouo eadem aucte statumꝝ et ordi-
 namꝝ: ac vniuersa et singula inq̄sitoribꝝ heretice
 p̄auitatis p̄dicte p̄dicatoꝝ et alioꝝ quocunqꝝ
 rumcuqꝝ ordinu tam mendicantiꝝ q̄s nō men-
 dicantiꝝ p̄fesoꝝ: vbius clericis secularibꝝ taz
 iuxta p̄uilegia ipsoꝝ ordinum in illoꝝ capis
 vel per illoꝝ p̄latos q̄s per sedē aplicam fuerit

legatos

legatos vel alio deputatis hactenus et quos ipo-
 stex q̄i cuiusqꝝ p̄petuis futuris tibus deputati
 p̄tinget in regnis et dñijs p̄dictis: ac alibi vbi-
 bet p̄ vniuersum orbem: ne petereꝝ cuiuscunqꝝ
 p̄tatis et facultatis attribute seu attribude sup
 inq̄sitorie h̄mōi q̄stucioꝝ amplissime p̄tra que-
 p̄nta dicti ordis fr̄m minorꝝ p̄fesoꝝ p̄cedere
 et ingreꝝre aut offiij fauce exercere quouoꝝ
 pliamant p̄sata aucte p̄hibemus. Et vt si quos
 ex eisdē fr̄m ordinis minorꝝ p̄fesoꝝ: vbius capere
 seu carceribus h̄mōi offiij alio quozlibꝝ p̄sum-
 perunt vel in futurꝝ p̄sumant: fr̄es ipsos sic ca-
 pros ista triduum postq̄ de p̄sentibꝝ noticiam
 quali cuqꝝ habuerint aut requis fuerint ad ipsoꝝ
 sic captoꝝ et detentoꝝ fr̄m supioꝝes p̄ oia ill
 legos et sine moꝝa p̄ eos iuxta iuris formas et r̄-
 gularia instituta debitis penis puniendos re-
 mittant. Et quocunqꝝ coꝝtra h̄c vniuersitatibꝝ:
 collegijs: capitulis: p̄niti: et p̄nitis ecclesiasticis
 tam religioꝝis q̄s secularibꝝ cuiuscunqꝝ statꝝ:
 gradus: ordioꝝ aditionis existat et q̄cuqꝝ eccle-
 siastica etiam ep̄alitate: p̄pali: p̄archali: p̄ma-
 tiali: vel mundana etiam comitali: ducali: mar-
 chionali: vel alia q̄libet aucte p̄sulgeant: ne vt
 p̄tra dictos ordis fr̄m minorꝝ p̄fesoꝝ p̄tra p̄-
 decessor p̄dictoꝝ et nraꝝ lrarū h̄mōi tenoreꝝ
 p̄cedant inq̄sitor aut ad id auxilium p̄siliuz vel
 fauorem p̄sentent: vel illoꝝ ex eis q̄tra eozdem
 h̄az tenoreꝝ detēti nūc et p tpe solent relaxa-
 tiōe et remissionem h̄mōi impedire aut mali-
 tioso differri seu retardari procurare: ne fiant
 p̄uadere p̄ se vel alios directe vel indirecte at-
 tentent p̄sibata aucte mandamꝝ. Et illos ex eis
 q̄ p̄decessor p̄dictoꝝ ac nre p̄hibitioni statu-
 to et ordinationi p̄uenierint: excoꝝcacionis sniaz
 et p̄uatiōnis officij inq̄sitoris et alioꝝ officioꝝ
 et b̄nficioꝝ que obtinent seu possident et p tpe
 obtinebat: vel possidebat: ac in ipabilitate ad
 illa et alia in postez obtinēda irremissibilr eadē
 aucte incurrere volumꝝ. Et nihilominꝝ locoz
 ordinariꝝ et p̄nitis in ecclesiastica dignitate coꝝ-
 stitute: ac cathedralem ecclesiā canonicis et
 eozdem ordinarioꝝ vicarijs in sp̄ialibꝝ ḡnalli-
 bus et officialibꝝ vbiꝝ q̄stitutis q̄ desup pro tpe
 alicuiꝝ p̄fesoꝝ: dicti ordis fr̄m minorꝝ pro p̄te
 iph vel plures aut vnoꝝ eoz p̄ se vel aliu seu alios
 p̄missa vbi q̄n quociens expedire cognouerit

solēnter p̄ficientes et eisdē regentibꝝ in p̄mis-
 sis efficaciae defensionis p̄sidio assistentibꝝ nō p̄-
 mittat inq̄sitorie p̄fatos p̄reꝝtu cuiuscunqꝝ fa-
 cultatis et p̄tatis eis attribute seu attribuede
 sup inq̄sitorie h̄mōi q̄stucioꝝ amplissime p̄tra
 que q̄s dicti ordis fr̄m minorꝝ p̄fesoꝝ p̄cedere
 et ignitionis h̄mōi offiij alio quozlibꝝ exercere. Et
 si q̄s ex eisdē fr̄m minoruꝝ capere seu carce-
 ribꝝ h̄mōi aucte p̄hibemus. Et vt si quos
 tpe p̄sumant: fr̄es ipsos sic captoꝝ aut ipsoꝝ fr̄m
 supioꝝes p̄ oia illoꝝ sine mora meritū factu
 aut puniēdos. Et illos quos eis h̄mōi excoꝝcā-
 cationis et p̄uatiōnis penas nō paredo p̄decessor
 et nre p̄hibitionis statuto et ordinationis p̄dictis
 i currisse p̄tulerit: excoꝝcacionis et p̄uatiōnis publice
 nūciet: faciētes aut alios nūcietari et ab oibꝝ arcti-
 euitari: ac legitimis sup h̄is h̄bitis seruati p̄ces-
 sibꝝ censuras h̄mōi teratice vbiꝝ: aggravare et
 loca q̄cuqꝝ ad d̄ celsuris h̄mōi ligatos declinare
 p̄tengerit: ecclesiasticis interdicto subijcē p̄curē
 dicitos: et ab rebelles p̄ celsura ecclesiasticā q̄-
 cuqꝝ appellatiōe postposita coꝝp̄e: d̄o: locato
 etia ad li op̄ fuerit auxilio brachij secularis.
 Nos obstantibꝝ f̄e. Re. Bonifacij pape. viij. et
 p̄decessoris nri: q̄b̄ caueamus q̄s ex sua ciuitate
 et dioecesi nisi in certis exceptis casibꝝ et in illis
 vltra vna dicitā sine tpe dioecesis ad iudicium
 euocet: seu ne iudices a sede p̄dicte deputati ex
 sua ciuitate et dioecesi in q̄b̄ deputati fuerint
 q̄s quocunqꝝ p̄cedere aut aliy vel vices suas
 coꝝmittere p̄sumant: et de duabus dicitis in p̄cllo
 ḡnalliac alijs p̄sitionibꝝ et ordinationibꝝ apli-
 cis supioꝝ quocunqꝝ: seu inq̄sitoribꝝ p̄dictis vel
 quibuslibꝝ aut eoz ordinibꝝ a sede p̄dicte in-
 dultū existat q̄ iph et eozdem ordinu p̄sone su
 p̄pēdi vel excoꝝcari aut eoz loca iterum: nō pos-
 sint p̄ lras aplicas nō facientes plenas et exp̄flaz
 ac de vbo ad verbū de indulto h̄mōi metrone:
 decernentes p̄niti: lris nunq̄ itelligi derogati
 pro quacunqꝝ clausulas etiā derogatoꝝ: iaz deroga-
 tioris fortiores atqꝝ effiociore: nisi dum p̄
 quociens eaz p̄o exp̄sio tenore de vbo ad ver-
 bum: nō aut per clausulas h̄mōi exp̄sionē im-
 portantes p̄tingeret paginā. Nulli ergo oino
 hominuz liceat hac paginā nre approbatiōis
 p̄sitionis: statuti: ordinationis: p̄hibitionis:
 voluntatis: decreti: infringere: vel eius temera-
 rio p̄trare. Si q̄s aut hoc attentate p̄sumperit

2º ps 111

indignatione omnipotentis dei & beatorum Petri & Pauli apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Rome apud sanctum Petrum Anno incarnationis dominice. M. cccc. lxxvi. vij. idus Iulii. Pontificatus nostri Anno. iij.

Alex. pa. vi. qm rat approbat & inserit breuia Sixti pa. iij. qd pa Sixti declarat & determinat qd ex quo frs d familia no fuerit bullas pcedentes fuerit multipliciter & frs mstris sub ditos qd v recipit: mstris & eoz subditi no tenent easde bullas seruare: sed licite absqz alicuius pene incursum possit generalis ministris & sui conuentus fratres loca & monasteria fratum de familia recipere.

Dilecto filio gualtiero mstro ordiis frum. mox.

Alexander papa. vi.

Flecte fili Sal. & apo. bn. Dudu & fe. Re. Sixto pa. iij.

decessore nro emanatit lre in qd alie lre eiusde pdecessoris lre erant tenore & pntie subsecutis. Sixtus papa. iij. dilecto filio gualtiero. or. frum mi. dilecte fili Sal. & apo. bn. Emanauit als a nobis breue ad te tenore & pntie subsecutis. Norellis sepius repetitis no bis significasti qd dilecti frs de obsequia nraupati ordio tui loca qda pter tenore lram fe. Re. Pauli. ij. nri immediati pdecessoris sup tuoru & illoz pcedia editaz & ademerit hacten & indices conant adimere ceteras & penas i lris pcedias sana alioz monita penit' negligentes in malu exipit & scdalu plurimoz. Supplicasti nobis deinde humilr vt dignaremur tibi de opportuno remedio puideri & pntie pcedere: vt qm illi hmoi pcedie stare recularit: tu quoqz & tue cure lri no astringamini ad talia qm in eis de lris pntent cu ex h illi videant in te auditis insultare: qz tu decreta dicti pdecessoris nri in eoz comodulo scd trasgredi no psumis. Quo circa nos egatit hmoi supplicatiois pino affectu pcedentes attendetqz qd dicti de obsequia frs eo magis a filijs trasgressioibz & offensis abstinere debebit: qd i ipsi fuerint de suozum amissione solliciti hmoi supplicatioibz inclinat pntium tenore applica aucte decernim: tibiqz hax lre pcedim facultate: qz casu quo dicti de obsequia frs alioz locu ex tuis accepit accipere vt tentauerit lrisqz pdecessoris in h pntenerit: sic licite & impune absqz alicuius eccle-

siatice censure incursum tu tuqz eoz loca & monasteria possitis & valeatis recipere lrisqz dicti pdecessoris ac nris et si tales essent de qd & cap totis tenoribus hnda cetero mstris ceterisqz in suum facientibus qbuscuqz. Datum Rome apud sanctum Petrum sub anulo piscatoris die. ij. octobris. M. cccc. lxxv. Pontificatus nostri anno. v.

Post cuius qde breuis expeditio: ne scitu nup nobis ex poni fecisti ipsi d obseruata pla loca tue & frum tibi subditoz cure subiecta occuparet & indices conant occupare. Sup quo pariter tue in denuitanti puideri a nobis humilr supplicasti. Nos hmoi supplicatioibz inclinat tibi et d nouo facultate p pntes pcedimus vt si ipsi de obseruanti frs extra tenorem hmoi emanati breuis & bulle fuerint repertis & loca vna occupasset: possit et tu eoz loca & frs retinere: donec illi loca ipsa tua & frum tibi subditoz sit occupata post data ipsi breuis restituerit illis qm in pnti breui nro ac alijs: qd post illi expeditio emanarunt quoz nos pntias & tenores p expsis huiusmodi volumus. Ceterisqz in suum facientibus non obstantibus qbuscuqz. Datum Rome apud sanctum Petrum sub anulo piscatoris die. xxij. Aprilis. M. cccc. lxxvj. Pontificatus nostri Anno. x.

Cum aut sicut exhibita nobis nup p tua petito pntebat ipsi frs d obseruati ad huc pntine non cessant & pter eos dilectoz filios frs pntiales dicti ordiis pcedatis & tenore lraz ipsi Pauli pdecessoris frs dicti ordiis pntiales eozqz loca recipere: als multipli molestare: z pntie lras pcedias p no approbari & pfirmari magna cu in stantia supplicauerit. Nos igit & pacis amentate inter plonauis qlibet pntium religiosoz visere & augerim nris potissime tpsibus sumis desideramus affectibus hmoi supplicatioibz inclinat singulas lras pcedias: ac oia in eis pntia aucte applica tenore pntia approbam & pfirmamus ac plenus firmitatis robur obtinere decernim: ac p pntie pace & qete ordinis & fratruz pdictoz obseruati volumus & mandamus. No obstantibus pntiis & pntionibus & ordinationibus & aplicacione oibus illis que facti pdecessores in eoz lris pdictis voluerit non obstant ceterisqz contrariis qbuscuqz. Datum Rome apud sanctum Petrum sub anulo piscatoris die. xvij. Martij. M. cccc.

M. cccc. xviij. Pontificatus nri anno secundo. Alex. pa. vi. qm rat bulla Sixti. iij. idus. nonenit sup imaculata dei genitricis pceptione.

Alexander eps. re. Ad futuram rei memoria.

Illud se pro diuici gregia salutatioe in precium imolari no abnuu vice qdqz meriti gerent. terris circa ipsi excubias gregis nos sollicitis pgruit vigilis intendere: ne cogaioz depascat feratuz: nimia curiositas superstitio: ne & supstitio errozes & scdala parturiant: ea que ad occurreru errozibus & scdalis hmoi p pdecessores nostros salubriter ordinata sunt qbusqz sublati ipe dimetio obseruent. Dudum huiusmodi & fe. Re. Sixto papa. iij. pdecessore nro lre emanant tenore subsecutis.

Sixtus re. Ad perpetua rei memoria.

Etiam nimis gerim & molesti cu sinistra nobis de qbusda ecclesiasticis pntis referunt: s; in eoz & ad euagelijaduz verbu dei lru deputati ceterisqz pdicando comisio eo grauius prouocamur: quo illi periculosius remanet incoerecti: cu facile deleri neqant q multoz cordibz: sic publice pdicado diffusius & dambulius iprimunt errozes. Sane cu scd Roma ecclesia de imemate sempqz virginis marie pceptione festu solenter celebrat & spale ac p pntium sup h offm ordinauerit: nonnulli vt accepimus diuersoz ordiuz pdicatores in suis sermonibus ad pnti publice p diuersas ciuitates & terras affirmare hactenus no erubuerit & pdicari no cessant: eo illoz & tenent aut afferunt eandem gloriati & imaculata dei genitricis absqz originalis pnti macula fuisse pcepta mortali peccare vlti hereticos: aut inde imaculate pceptionis offm celebratores audientesqz sermones illozum qui eas sine hmoi macula pcepta esse affirmant peccare grauior: s; & pntis pdicationibz no pntent: pfectos sup hntis assercionibus liboz in publicu ediderit ex quoz assercionibus & pdicationibus no leuia scdala in mentibus fideliz exorta sunt: maiora meriti exo: rti formidant edite. Nos igit hmoi temerarijs ausibus ac pueris assercionibus & scdalois q exinde in die ecclia afferenti pnt qm nobis ex alto pcedit obviare uolent. motu pprio no ad alicuius nobis sup oblati petitionis in stantia: s; de nra mera deliberatioe & ex certa scia hmoi assercioe pdi-

catonum eozdem & alioz quouilibet & q affirmare pnterent eos & crederent aut tenerent eandem dei genitricis & ad originalis pnti macula in sua pceptione pseruatum fuisse: ppta aliorum hereticis labe pollutos fore vel mortali peccare: aut hmoi offm pceptionis celebratores seu hmoi sermones audientes: aliquid pnti reatu incurreret: vt ptope falsas & erroneas & a veritate penitus alienas editozqz desup liboz pdictos id continentes quoad hoc aucte applica pntium tenore reprobamus ac dnamus & motu sciticia & aucte pdictis statumoz & ordinamoz: pnti catores ubi dei & qd qz alij cuiuscunqz stat: gradus: aut ordinis ac pdictionis fuerint q de cetero asu temerario psumpserint in eoz sermonibus ad populum se als qd libet approbare: sic per nos approbatas ac dantatas asserciones veritas esse aut dictos liboz pntis legere tenere vel habere postqz de pntibus noticiam habuerint: excoicationis sniam & eterne maledictionis penam eo ipso incurrant: qua ab alio qd Romano pontifice & illius pprio ore expressa causa huiusmodi ppter quam ceteras pnti: etas incurrerint: nisi in mortis articulo constituti: neqant absolutiois beneficium obtinere. Item motu sciticia & auctoritate simili: nisi pntie ac censure subiectos eos qui ausi fuerint afferre contrariam opinionem tenentes: videlicet gloriofam virginem mariam cu originalis peccato fuisse pceptam: hereticis crimen vel peccatum incurere mortale: eoz no dnti sit a Romano ecclesia vel apostolica sede decium. No obstantibus pntionibus & ordinationibus apostolicis & pntiis qbuscuqz: seu si aliquibus coiter vel diuisim ab eadem sede indultu existat q iterdicti suspendi vel excoicati no possint per lras apostolicas non facien. plenam & expellam ac de verbo ad verbum de indulto hmoi mentionem. Et ne de pntibus aliquado valeant ignoratione al legare: volumus qd locoz ordinari requisiti pntes lras in ecclisij pnti: seu in eoz ciuitatibus: ac in suaz diocesium locis insignibus dnt maioribus multitudine populuz ad diuina conuenerit sermonibus: ad populuz mndem & faciam publicari. Nulli ergo oino hominum liceat hac pagina nre repobationis: dntationis: facturi: ordinationis: uoluntatis: de decreti infringere: vel ei ausu temerario stare. Si qe aut hoc attentare psumperit:

indignatione oporetis dei ac btoru apostoloru
in die Petri z Pauli fe nouerit icurru. Datu
Rome apud scru Petruz. Anno incarnatiois
dnice millesimo qdringentesimo octuagesimo
tertio. p die nonas septembis. Id. n. r. ano. xij.

Lum aut sicut no sine animi molestia
accepim. nonnulli diuersoru
ordinu religiose effectum lraz pdictaz fosan
ignozales aut illas temerarijs ausibz pntentes
in sermonibz p dicationibz ad pplm z ala pu
blice p diuersas ciuitates z lras varias opiones
circa pcta in ipso eisdz lris z eaz tenorem in
mediu pponere: z qd vnu aliqz re reliquu affir
mare no erubescat: ex qb? p ppo varte opiones
impunitu z scandala no modica gnan. Nos ad
quos ex debito pastoalis officij ptnet a sca
dei ecclesie pntis nobis ex alto pcedit scadala re
mouere volentes scadalis hmoi vt tenemur op
portunitis remedijs occurrere: motu pprio non
ad alicui? sup h nobis oblate petitijs insitatis:
sz de nra mera liberalitate z ex certa nra sciera
aucte aplica tenore pntiu decernim? z declara
m? p istas lras: ac oia z singula in eis pcta p
perijs futuris pntibz donec p sedez aplica aliter
deculum z ordinatu fuerit inuolabil? obserua
ri debere. Quo circa vniuersa z singulis patri
archia archiepiscis episcis: ac alijs looz ordinarijs
z eccliaz plans z abbatibz p pncio alijs in di
gnitate ecclesiastica pntituz in virtute sce obie z
sub excoicatiois pena districte pcpiedo mada:
m? qnt? ipi z qlz ex eis p se vel alius seu alio
pdictos coiter vel diuisis ab eade sit sede idultu qz
quociens pbi l requirit fuerit: solentur publicari fac
iant aucte nra lras ipsas: ac in eis pcta inuio
labili? obseruari. Contradictores quosqz z rebelles
culisqz dignitates: sit: gradus: vel ordie exi
stentes: sit medicantiu ordinu quozcuqz et de
obseruata nupcupatoz plati misit aut aliqz p
fuerit: p excoicatiois ac alias pntis cesuras z pe
nas ecclesiasticas: ac alia opportuna iuris reme
dia appellatice postposita cospedendo iuracoato et
ad h i opus fuerit auxilio bacqz secularis. Et
nihilomin? oes z singulos quos dicta excoicatio
ntionis snam eis icurritur pnterit: z excoicatio
in ecclesie dno maiori: ibi ppli mstruado ad diuina
puenierit excoicatiois publice nuncient z faciant
ad alijs nuclari ac ab oib? arcibus euitari: donec
ad co reueri z pnia ducti ad hmoi excoicatio

nis snia absolutionis hincisui ab eade sede meruerit
rino obtinere: ac legitimis sup his hndis serua
tis pcessibus snias cesuras z penas hmoi quo
trens op? fuerit iterato vicibus aggrauare: p cu
rent. No obstant. pmissis ac pstitutionibz: oidi
nariombz: pulegijs: ex pntibz: idultis: lris
aplicis gbusus pntis secularibz: rlaribz: quoz
rcuqz ordinu et medicantiu z de obseruata
nupcupatoz pfectioibz: ipis z ordinibus taz per
essare magnu z bulla aurea nupcupatas qz per
qscuqz lras alias aplicas eta nobis emanatas
z iteratis vicibus approbatas etiam ex gbusus
vrgitissimis z maximis causis z sub gbusicqz
formis z expfionibus vboz: z et derogatozaz
derogatoziz alijsqz foriozibus efficacitozibus z
insolitis clausulis irritatibusqz: decretis et tali
bus qz illis nullaten? vel no nisi sub certis mo
z forma inibi expfiois derogari possint: ita mo
scia z aucte silibus: ac de aplicae pntis plenu
dine pcessis: gbus oibus z eoz singulis et si p
illoz sufficienti derogatioe de eis pntisqz totis
tenozibus spalis: specificis: diuiduar: expfias: ac
de vbo ad vbum: no aut p gñales et id importan
tes clausulas merito aut quis alia expfiois: vel
eordie ordinu: aut alicuius ex eis pntis iuma
tio hnda aut alia ex pnta forma obfunda foret:
tenozes hmoi ac si de verbo ad vbu isteri foret
pntibz: p sufficienter expfiois z isteris hntes quo
ad pmissa dntar: illis als in suo robore pma
suris) hiaz serie silibus motu z scia spalter z exp
pseste derogam? s: ijs gbusicqz. Aut si aligbus
coiter vel diuisis ab eade sit sede idultu qz
dici suspedit vel excoicari no possint p lras aliqz
cas no facientes plena z expfiam: ac de vbo ad
verbu de idulto hmoi mentione. Letex qz disti
cile foret ad singula qzqz loca in gbus expedites
fuerit originale deserrit: volum? z silr aucte scia
z motu decernimus: qz earidz pntiu lraz tra
sumpro manu publici notarij subcriptoz: ali
cuius plati ecclesiastici aut illius curie sigillo mu
nito vbiqz stex: eade plius diebus adhibeat in
iudicio z ex: ac vbi fuerit exhibitu z ostensu in
oibus z p oia: pur eisdz pntibus stare si foxent
exhibite vel ostese. Nulli ergo oino hominu li
ceat hanc paginam nre pstitutionis: declaratiois:
madata: derogatiois: voluntatis: decreti istri in
gere: vel ei ausu temerario ptrare. Si qz ausu h
attentare psumperit indignatione opotentis
deli z

dei z beatoz Petri z Pauli aplosz eius se no
uerit incurru. Datu Rome apud scru Petri.
Anno incarnatiois dnice. m. cccc. ij. kal.
Martij. Idicatiois nostri Anno vndecimo.
C. Alex. vj. madat vicario gñali totu ordinis ge
neralitu erac vacate z caplo gñali iterane vbi
eligenduz erit gñalis z vbi magi egidius vbi
plimo: ordie p cipius reformatoz elect? fuit: vt de
z puentus suos: sup quoz deformitate z relaxa
tioe grele ex diuersis mudi pntibz ad sedez aplica
afferebant diligentis reformarent zc.

C. Dilectis filijs vicario generali ministris cu
stodibus ceterisqz ordinis minor fratribus in
capitulo gñali iterane congregatis.

Alexander papa sext.
Dilecti fi
lij Sal. z apo. bndi. Ex diuersis
mudi pntibz z a multis pncipibus
magne ad nos aserunt grele de
inhonestate istamqz vita srm puetualis ordie
minor. Ita qz nisi illa in melius comutet cogamur
p pastoralis officij misterio desup oppoz
tione puidere: eoz domos ipso expulso frab?
eiusde ordie de obseruata nupcupatis tradere.
Quapp ne id cu magno vio ddecore z tactura
fiat vos in dno hortamur: ac pine monem? vt
damos eaz puinciaz maxie p qb? reges z coti
tantes instant o? obligite reformetis: pcpue aut
domu sci fraciaci d assilio tollaturqz dicitur
frim z oia alia iuxta va ipsius ordie flaria istitu
ta z sz pulegia ipso puetualibus pcessa maxie
ita qz de puratozibus dnz z fm pstitutiones: qe
memorie Sixtiani. p decessorie nri z alioz: suu
noz pontifici retractef. Qz si feceritis quoad
modu sperauim? puletis vobis ipis z apd deu
meritu z nos z xpianos pncipes laude z come
datione reprobatis. Ideterea hortamur vos
qz in caplo cu summa modestia pcoria z matu
ritate pcedatis: si in eo qd abnt aliqz dissenso
dntef volum? qz venerabilis frater eps iterane
volum? z in eius absentia ipsius in spualibz gñalis
vicarius vna cuz dilecto filio vicario gñali vtr
ordie aplica aucte illa terminet z coponant. Que
epm z vicariu in h casu comitaturu nrm in pfa
to caplo vqz ad et? coplemetu cu ea aucte quoz
eide vicario ordie attribuitu? z pcessim? hiaz se
rie deputamus. Contrarijs no obstantibus gbus
icuz. Datu Rome apud scru Petruz sub anu/
deli z

lo pfficatoris die. xv. septembis. 1500. Pontifica
tu nostro anno nono. At ergo pdocatibus.
C. Alex. papa. vj. itez madat districtis caplo
gñali iterane celebrato vt reformatiois ordie z
ordie sce Clare studiosius itedat deputato z re
formatore idoneos z alia plia ad h ordinando.
C. Dilectis filijs Cl. ge. ministris cultodibz cete
risqz frab? or. mi. i caplo gñali iterane pgregat.

Alexander papa. vj. Dilecti
filij Sal. z apo. bndi. Dilecti
filij Sal. z apo. bndi. Ex diuersis
mudi pntibz z a multis pncipibus
magne ad nos aserunt grele de
inhonestate istamqz vita srm puetualis ordie
minor. Ita qz nisi illa in melius comutet cogamur
p pastoralis officij misterio desup oppoz
tione puidere: eoz domos ipso expulso frab?
eiusde ordie de obseruata nupcupatis tradere.
Quapp ne id cu magno vio ddecore z tactura
fiat vos in dno hortamur: ac pine monem? vt
damos eaz puinciaz maxie p qb? reges z coti
tantes instant o? obligite reformetis: pcpue aut
domu sci fraciaci d assilio tollaturqz dicitur
frim z oia alia iuxta va ipsius ordie flaria istitu
ta z sz pulegia ipso puetualibus pcessa maxie
ita qz de puratozibus dnz z fm pstitutiones: qe
memorie Sixtiani. p decessorie nri z alioz: suu
noz pontifici retractef. Qz si feceritis quoad
modu sperauim? puletis vobis ipis z apd deu
meritu z nos z xpianos pncipes laude z come
datione reprobatis. Ideterea hortamur vos
qz in caplo cu summa modestia pcoria z matu
ritate pcedatis: si in eo qd abnt aliqz dissenso
dntef volum? qz venerabilis frater eps iterane
volum? z in eius absentia ipsius in spualibz gñalis
vicarius vna cuz dilecto filio vicario gñali vtr
ordie aplica aucte illa terminet z coponant. Que
epm z vicariu in h casu comitaturu nrm in pfa
to caplo vqz ad et? coplemetu cu ea aucte quoz
eide vicario ordie attribuitu? z pcessim? hiaz se
rie deputamus. Contrarijs no obstantibus gbus
icuz. Datu Rome apud scru Petruz sub anu/
deli z

eti itez ad dictu ordinē redierint habitū hmoi pbonis resumentes an tps prioris receptionis hitus cū tpe posterioris in anno pbonis sibi cōputari debeant vō integrū annū pbonis posterioris hūi debeat nō cōputato in eo tpe prior. Insup cū in pūilegijs z lris p dicitis dicto ordinī minoz pcessa ptimeatur: qd qñ eis excediens videb: pposint eligere qd voluerint in suum pseruatoz seu iudices q p inferentes sibi iniurias iuxta pūilegia z lras hmoi pcedere possint: sepe ptingat q talr registi iurisdictionem hmoi ob pteplationē aliquaz pbonaz sibi cōmunitaz seu odio amozaur alijs de causa acceptare nolunt in graue dictoz frūi z suoz pūilegioz detrimētum. Ideterea cum in lris apficio sup indulgētijs domib: dictoz frūi per Romanos pōntifices pdecessores nros cōcessis q illas psequant manus porrigētes adiutrice ptimeat: si hmoi indulgētie de largientib: illis pecunias intelligēnt aliq frēs cuz eas recipere nullo mō possint aliquā alterationē hēnt: dū bitat vtrū manus adiutrice hmoi de his qui alias fribus in pane z alijs p eoz victu z vestitu: ac domoz suaz reparatōe necijs elemosynā fecerint intelligant. Cū aut sicut eadē petitio subiungebat Ferdinādu rex z Elisabeth regina p fari q ad ipm ordinē singularē gerit octo rōis affectū cupiat oia z singula pūilegia lras z pcessiones fratri vj. z ordinū p dicitos p quoscūq: rō. pōntifices pdecessores nros pfirmari z approbari: ac sup pmissis p ipoz frūi pace z tranquillitate opportune puideri: pro tpe eozides Ferdinādi regis z Elisabeth regine nobis sūt humilr supplicatū v oib: z singulis pūilegijs quancūq: graz dicto ordinī pcessis z pserim p hūiuz cōstantensē ac scē memorie Eugētiuz quartū Nicolauū gntū Calixti tertū. Inuz scdm ac Sixtū qrtū Innocētium octauū z Alexādrum sextū z quoscūq: alios Romanos pōntifices pdecessores nros: necnō pcessib: p nos q dum cardinalatus honore fungēti. etiam p dicit ordinis minoz ptectionis officio fungemur: autē applica decretis robur applice firmitatis adijcere: ac statū dictoz fraturū in pmissis opportune puidere de benignitate applica dignemur. Nos igit q ad ipm ordinē dum in minorib: pserim: eram: singularē gēnium denotionis affectū: qz nūc pastorali offō

fungentes eundē ordinē p vberes fruct: quos in militante ecclesia pducit spali dilectione a factu psequimur hmoi supplicationib: inclinat: oia z singula pūilegia z in dulta quancūq: graz dicto ordinī pcessa z pserim per acclium Eugēniū: Nicolauū: Calixtū: Inuz: Sixtum Innocētium: Alexādrum: z alios pdecessores nros hmoi necnō pcessus p nos dū in minoribus ageremus z dicti ordie ptectionis officio fungeremur: vt pserf: dicta autē applica decretis eadē applica autē tenore pntium approbamus z pfirmamus: ac illa ppetue firmitatis robur obtinere debere decernimus. Et insup frēs si qui sunt q expēditionē dictaz lraz pstate reformationis pcurauerint seu sollicitauerint vt in aliquo forte excceserint trūmō qd domo etisdē ordie vsq: ad diem obi: p dicit Alexādri pdecessoris reformatas: ab exccesione snia alijsq: ceteris z penia ecclesiasticis pterg: q labē symonie si quas etiā iuxta pūilegia seu institutiones regulares dicti ordie: vel et cōtra p cordiā vel in alijs supradictis casib: incurritis autē z tenore p dicitie absolutū: supplemētū oēo z singulos taz iuris qz facti defect: si qz forsan in singulis p dicitie interuenint. Et q in vna pūincta sūm mozē dicti ordie dom: fraturū ordie hmoi q sub aliena obia viuūt decetore de nouo pstrui z edificari neqant: nisi d lnia vicarij gūialis ppetuo phibem: ac qec qd in pūi arretari pgerit: stritus z mane decernim. Et p pfirmationē dictoz pūilegioz p ipm Sixtum pdecessorē facta: ac eozidē pūilegioz nouā cōcessionē p vba de nouo pcedimus: solimō esse pfirmata pūilegia dicto ordinī pcessaz: nō esse reuocata. Et insup frēs ipos si a pncipe ouer: mationes comite: vt aliquā domū dicti ordie edificēt regitū fuerit: domū hmoi p vsū z hita nōe ppetuis frūi dicti ordie regulari obnuāte pstrui z edificari: ac locū p hmoi cōstructione oblatū: re: capi possit. Et si ptingat aliqua ciuitatē seu oppidū cū duob: vl trib: miliarib: circū vicinis itra q miliaria domus frūi minoz dicti ordie z obnuāte existit ecclesiasticō et iter dicti subiecta seu supposita: frēs eoz hmoi (nisi cas iter dicti dderit vl eis spāl: ex legatū iter dicti fuerit) hmoi iter dicti pūare non teneant: si ab dom: ppoz frūi d iure iter dicti talis oppidū nō cōphēdant: q possint i eoz ecclia z domibus missas

bus missas z alia diuina officia als iuxta pūilegia eis pcessa celebrare. Et q qūq: pona pna psona als de iure capaces pro pte dictoz fraturū regite nisi legitimo impedimēto detēte fuerit: iurisdictionē z pseruationē eozidē frūi vigore pseruatoz pūilegioz sub exccōcationis pena suscipere teneant. Qd qz verba in p dicitie suis pūilegijs pntent: qz qz vīsitates sua loca z man: pōz rigentes adiutrice: cōmū indulgētijs eis pcessas psequant: vt scrupulū si ubus q scrupulū formae: rint tollat etiā ad facientes sibi elemosynas de pane z alijs pro eoz victu z vestitu: ac domoz suaz reparatōe necessarij referant. Et q etiā p flati dicti ordie z alijs frēs qbus ipi cōmiserit: alios frēs ordie hmoi vsq: ad diem dare pntiū dūtaxat a qūoz exccōcationis snia qūcūq: z sub qbuscūq: vbiis z clausulis tā p casus in iure expōs: qz p lras applice sedi applice resuata et si pntent in se clausulā qz psercerint nō possint absolui nisi ab ore pprio Romanū pōntificis vel sūta aut maiora vba herese relapsus: scilicet: re: delationis pphibitoz ad infideles: ac falsitatz lraz applicarū casib: dūtaxat exccptis als iuxta pūilegia eis pcessa de pterito dūtaxat: z nō alr absoluerē possint. Et q cū aliq frēs q annū p bationis iceperint: z deinde habitū dimisso ad ipm ordinē redierint: tps prioris receptionis habitū cū tpe posterioris in āno p bationis sibi cōputari vel nō cōputari posse iuxta discretionē z determinationē suoz supioz etisdē autē z tenore decernim: z ordinam. Et vlti: oia z singula pūilegia immunitates exccptōes pcessiones indulgētijs z in dulta tā viue vocis oraculo qz als lib: quibuscūq: tenorib: z formis frīb: ordie p dicitoz regularis obnuāte regno: p dicitozū z illoz domib: seu pjs locis p nos: ac pdecessores nros Romanos pōntifices aut dictam sedē pcessa frīb: dicti ordinis minoz eozūq: domib: ac si eis pcessa forent. Et q sicut p pdecessores nros cōcessus est q vīsitates domos frūi minoz in die scēi Fracisci psequant certū numerū indulgētiarū z vīsitates p dicitas domos in festis scōz Antonij z Bernardini psequant aliū lū minoz numerū: qz et vīsitantes domos frūi minoz in die scēi Bonauenture eadē indulgētijs psequant qz psequant vīsitare in die cuiusq: p dicitoz scōrum. vs. Antonij vel Bernardini eadē autē applica pcedim. Et hmoi pūilegia immunitates

exccptōes pcessiones indulgētijs z in dulta eis dem frīb: ordie p dicitoz raris obnuāte vt pserf: pcessas ad dictos frēs ordie minoz raris obnuāte regnoz eozidē illi oiq: domos exccē dūm: tanq: si eisdē frīb: minozib: z eoz domibus spāl: fuissent pcessa. Nō obstat: pmissis ac pstitutionib: z ordinationib: apficio: necnō ordie minoz z obnuāte p dicitoz iuramēto cōfirmatiōe applica vel quis firmitate alia robotaz: raris raris z pseruandib: ceterisq: pjs qbus frūi cūq: Colom: aut q pcessioz quō singuli dictoz frūi ordie minoz z exccōcationis altiaz: censuras z penas p dicitas pmissioz occasione forsan incurrerint duxerint eligendū: eis pp exccusio p dicitas pnam salutarē in iungat quā ipi oia pcedat adimpendit: alioq pntes lre quoad eandē abolutionē nulli sint roboz vel momēti. Nulli ergo oino hōiuz liceat pane pagnā nē pfirmationis: appobatiōis: decreti: suppletio: nis: pphibitionis: ordinationis: pcessionis: exccētionis: z voluntatis infringere: vel et ausu temerario ptraire. Si qz aut hoc attentare psumpserit indignationē oportentei dei z beatorū Petri z Pauli aploz eius se noerit incursum. Datum Romae apud scēi Petri. Anno incarnationis dñice. M. cccc. iij. xv. kalen. Junij. Pontificatus nostri Anno pmo. Quo circa discretioni vīe per applica scripta madam: qten: vos vel duo aut vn: vīm p vos vel aliū seu alios lras p dicitas ac in illis pntent qūq: vbi qz z quotiens op: fuerit: ac p pte dictoz frūi mi. seu aliorū eoz desup regitū fuerit tibi publicatē: ac eis in pmissis efficacē defensionis p fido assitētes applica eos autē nra pafica possessioe vel qn approbatē: z pfirmationis: suppletio: decreti: ab solone: declaratē: statuti: ordinationis: pcessionis: vcl lras: ac alioz: pmissioz: in eis dē pseritōis lre pteritoz gaudere non pmitterēs eos p quotiesq: desup quōl:z debite molestari. Et aditicoz: quozl: z rebelles p censurā ecclesiasticā appellatē postposita cōpcedēdo. Nō obstat: pntiūte se: re: cordatiōis Bonifacij pape octauo pdecessoris nri quā iter alia cauzē nē aliqz ex suam ciuitatē vel dioecesim (nisi in certis exccptis casib: z in illio vtra vnā dictā a sine sine dioecesim) ad iudicium epocē: seu nē iudice a se de applica deputati exccitiatē z dioecesim in qb: deputati fuerint ptra

quoscūqz procedere aut alij vel alijs vicis suas
committere psumant & de duab' dietis in cōsilio
gīali edita: et alijs aplicis pstitutiōib' ac oib'
alijs q' in dictis lris volum' nō obitare p̄ijs q'
buscūqz aut si aliq' cōiter vel diuim quōtē
ingrueret necessitas vel utilitas fuaderet recur
rere ad rōmanā ecclīaz cogere: ad quā oim
reꝝ mobilū & imobilū q' fr̄es ipsi quoz ordo
ad romanā ecclīā nullo medio p̄inet vxi p̄o
sint: ius p̄prietatis & dñituz nullo medio spectat:
p̄fata in cōmoditate vel difficultate potius q' p'
b' ingert possit fr̄ib' supradictis benign' idūl
gētes. Volentes quoqz herēdū & executorz ne
gligētijs ac molestatōz ipoz insolētis obuia
re vt fr̄es s̄m modos licitos & p̄gruos ipsi ordi
nt relicta s̄m in testamētis elemofnas nō frau
dētur eīqz de inuariatōib' p̄his ep̄ib' ea iusti
tē cōplēnt: ad sperātes q' his q' p' statu p̄o
spero dictoz fr̄is & ordīs agenda fuerint p' nos
eo salubritas & utilitas p̄fuleat: quāto fuerit
tis in hac pte auctē munit: discretioni vīe de
qua plenā in dño fiducia obtinemos spāles p̄o
nas q' nō sint de ipso ordine noian di pro locū
& fr̄is indigētia singuloz quas p̄sonas p' vos ta
lter noiatas: in bis administrationē legitīmaz
gīalē & liberā & ipsoꝝ veros & legitimos p̄tura
toꝝ administratoꝝ iconomos s̄m dīcos & acto
res esse de plenitudine p̄tatis p̄ntū auctē p̄s
tuendo decernim': q' res ihas & rez p̄ctū & p̄di
ctas elemofnas noie ip̄' ecclīe recipiant per
cofēdē in fr̄is ipoz utilitates: pur eio lz ep̄ regu
la vel ex declaratiōe r̄e p̄uertēdas: sic & qñ a
de sit gīali & singulo alijs v̄im in p̄uincia vel
custodia s̄bi de rebus vel ab eisdē fr̄ibus de assen
su vxi p̄riter regitū: eadē p̄one petendi:
exigendi: recipiendi: alienandi: p̄dicta trāsgē
di quoz pacifēdū: p̄ueniendi: p̄petrandū: lras
ap̄das vel alicūqz lras s̄m ḡm p̄tinentes in
iudice & loca p̄ueniendi: rez recusandi: compo
mittendi: remittendi: r̄esūdi: ḡtationē facien
dis: agendi: defendēdi: ac in alias eoz de calānia
& veritate dicēda iurandūz cuiuslibet alterius
gīis iuramētū p̄fādi: s̄m qz s̄m offīnitias s̄m
appellatiōis auctē dī: necnō & appellādi:
appellatiōis s̄m appellatiōis: cas p̄legēdi: cū
illis & p̄ illos qui h̄mōi res mobiles & imobiles
aut p̄ctū eaz v̄i relictas elemofnas fr̄ib' in r̄
namētis occuparet vel violētē auferret: s̄ue

volūtate fr̄m quozqz deinentes: ip̄s ip̄s in p̄o
nia vel reb' alijs iniurias irrogaret: gīalē in
oib' causis p' reb' locis h̄mōi ad ipam ecclīaz
spectatū: ipoz fr̄is v̄xi cēssis: necnō p' p̄di
ctas mīstris & violētīs: inuariatōib': libertatē
& r̄ac iurib' & p̄uilegijs eorū: sine cuiuslibet sa
tisfactiōis & cautiōis onere plenā gīalē: & libe
rā auctē aplica in iudicio & ex iudiciū p̄tate r̄e
uocādi quozqz p̄sonas easqz & eaz quālibet ac
asqz eis subrogādi vel noian di p' supradictū mo
dū noiatōis quotiens oportūm fuerit q' eay
dē in p̄dictis vel s̄m h̄ant p̄tates plenā & li
berā p̄cedimus auctē p̄ntū faculam. Nullē
q' oino hoim liceat hanc paginā n̄re p̄cessio
nis & p̄stitutiōis infringere: vel ei ausu teme
rario p̄trare. Si qis aut hoc attentare p̄sump
serit: idūlignationem opotentiē dei & b̄tōz p̄tri
& d̄nū aplōz eius se nouerit incurſurū. Datū
apud Urbem veterē decimo kal. Decembris.
Pontificatus nostri Anno tertio.
Julius. ij. statuit p' puicia Turonie q' fr̄es
reformati obie & obseruātie r̄laris ip̄' p̄uincie
& foroz scē Clare ip̄' p̄uincie & p̄uincie scē
Bonauēture nō possint trāfire ad familiā sine
lra petita & in scriptis obenta sui m̄stri & que
in obia regulari ministrorū quā iurātū consi
mantur. Lum executorialibus desuper.
Alius eps seru' seruoꝝ dei.
Generabilib' fr̄i
bus Turonē & Lugdunē archiep̄is
& officiali machonē. Sal. & apo. b̄ndi. Hodie
emanauit a nobis lre tenozis subsecūctis. Ju
lius eps seruoꝝ dei. Ad p̄petuaz rei me
moriaz. Regimint v̄his ecclīe disponente dno
p̄sēdi. Inter cetera q' cōmissio nobis ap̄lice ser
uitutis incūbit offō b̄e p̄cipue arbitramur v̄
opē operāz q̄tū nobis ex alto p̄cedē adhibe
re eorum' q' h̄i q' discusurū & p̄uiculis p̄seruati
votūe pacis & genis amicitie iugiter in dño
gratulemur & his q' p̄pterea p̄uide facta fuisse
dicunt v̄r firma p̄petuo & illibata p̄stant & s̄m
a nobis petis aplici munimint. p̄p̄nsum ipartū
m̄ro sanē p̄o p̄te filioꝝ dilectoz vniuersoz fr̄m
p̄uentualium reformatoz obie & obseruātie r̄e
regularis ordinis minorz p̄uicie Turonēsis eūsdē
& Burgundie lre sc̄i Bonauēture. Pun
ctiaz iuxta moꝝ dicti ordinis dilectaz. In x̄po
fillaz foroz ordinis scē Clare sup' cura dictoz
fratrum

fr̄m reformatoz degentiū nobis nup' exhibita
p̄sentio: p̄metuab' q' postqz caplo gīali fr̄m dicti
ordinis minorz anno p̄rio elapso in Urbe n̄ra ce
lebrato lre i forma breuis a nobis emanauerat:
p' quas iter alia volueram' q' fr̄es & forozes di
cōt ordini in reformatiōe in qua tūc erāt re
manere deberēt fratres reformati ac forozes sub
eoz cura degētēs h̄mōi medio eoz iuramēto.
Sicut n̄ sedis aplicē b̄nplacito seu Ro. p̄uifi
cario p̄o tpe ex̄itis ac regulari obia p̄latoz ordi
narioꝝ fuoz. v̄z. magfoꝝ gīalis p̄uincialū cu
nodis & guardianoꝝ p̄o tpe ex̄itēris p̄uincia
rū h̄mōi respectiue s̄m r̄lam b̄tī Frāciā in suo
testamēto ordinatā & p' felicio Re. Nonozū pa
pā octauū p̄cedemto n̄r̄m p̄firmatā & approba
tam in qua reformati erāt & sub ipsa reformatio
ne volebat viuere & ad domos s̄m dīci ordi
ne familia n̄cupatōꝝ nullomō & statū t̄cē ordi
natū obseruare: illi v̄llo nunqz tpe nō p̄ueni
erit p̄miserunt: p̄m in lris seu iuramento super
h̄mōi iurata p̄missione desup' p̄fectis dī plen'
p̄tineri. Quare p' p̄te eorū dē fr̄m reformatoz
& forozū nobis fuit humilr supplicatū vt p̄mis
sione iurata h̄mōi robur ap̄lice cōfirmationis
adijere alqz in p̄missis p̄uidere de benignita
te aplica dignemur. Nos igit q' cūctoz fide
lim postissime sacre religionis astrictoz pacem
& q̄tem eorūqz cōmoda libētē p̄curamus: ac
eoz scandalis & piculis in insti seu lris sup' il
la p̄fecta p̄enta auctē aplica tenore p̄sentū ap
probam' & p̄firmam' suppletemqz oēs & singu
los defectus si q' sofan iteruenerit in eisdē. Et
p̄uicilomin' p̄uicib' & singulo vicarijs gīalib' &
p̄uicilomin' p̄uicib' & guardianoꝝ custodiibus &
alijs fr̄ibus subditis totius ordi p̄dicti mada
mus sub ex̄cōcātionis late s̄nie pena nē p̄fatos
fr̄es reformatos ac forozes aut eoz loca sup' p̄e
missis & eoz p̄firmatione & approbatiōe h̄mōi
in aliquo quouis mōle stare ingetare seu p̄
turbare: aut fr̄es reformatos: aut illoꝝ domos
m̄stro p̄uincialē & successozib' suis m̄stris p'
tpe dicti ordinis minorz subiectos nisi a dicto
ministrō & successozib' suis m̄stris p̄o tpe dicti
ordinis minorz p̄stātib' petita & in scriptis obtēta
lra recipere quoquo mō p̄sumat auctē & teno
re p̄missis inh̄bent'. Nō obh̄atibus p̄ditioni
bus & ordinatiōib' aplicis: ac dicti ordinis mi
norz iuramēto p̄firmatione aplica vel quīs fir

mitate alijs roboatiōis statutijs & in p̄seruandū
bus: necnō p̄uilegijs & indultis aplicis dicto
ordinis cēssis p̄firmatis & inuatijs q' b̄ ad il
loꝝ derogatiōe de illis eoz totis tenozib' spe
cialis specialis expressa in diuidua ac de v̄bo ad
verbum: nō aut p' gīales clausulas idēz impo
tentes mentio seu gīales xp̄f̄i b̄n̄ d̄n̄i: aut alia
ergista forma serūda eēt illius tenore p̄stātib'
p̄o sufficienter xp̄f̄i & insertis h̄ntibus illis
alē in suo robore p̄mansuris qbus hac vice oī
taxat sp̄lter & exp̄lce derogam' ceterisqz p̄ijs
q' b̄n̄ d̄n̄i. Et insup' trāsumptis p̄sentū lras
auctētēris & manu alicuius publici notarij sub
scriptis & sigillo dicti ministri: aut alicui' alte
rius ecclīasticę p̄one in ecclīastica dignitate
p̄tente munitis fidē adhiberi v̄llibet debere
decernim'. Nullē ergo oino hoim liceat hanc
paginā n̄re approbatiōis: p̄firmationis: im̄p̄
bitiōis: derogatiōis: & decreti infringere: vel
ei ausu temerario p̄trare. Si quis aut hoc attē
tare p̄sumpserit: indignationē opotentiē dei
& beatoꝝ Petri & d̄nū aplōꝝ eius se noue
rit incurſurum. Datū Rome apud sanctum
Petrū. Anno incarnationis dñice. M. ccc. cccv.
nonas cl̄as. Pontificatus nostri Anno iij.
Quo circa discretioni vīe p' aplica
scripta madam' & q̄ren'
vos aut duo vel vn' v̄m p' vos seu alium vel
alias lras p̄dictas: ac oia & singula in eis p̄ten
ta vbi & qñ exp̄dierit: & quotiens pro parte di
cōt fr̄m fueritis regnā solēnter publicantes
ac eidē fratrib' in p̄missis efficacitē defen
sio: p̄fido assilentes faciatō lras & in eis cō
tenta h̄mōi insolēnter obseruari nō p̄mit
tentēs eorūm fratres super illis quomodolibz
moleſtari. Contradictōis p̄ter censuram ecclē
s̄asticam appellatiōne postposita compēdēdo.
Nō obh̄atibus oibus supradictis aut si alig
bus cōmūiter aut diuim ab apostolica s̄c̄e
de indultum q' interdicti suspēdi vel ex̄cōm
nicari nō possunt p̄ lras apostolicas nō fa
ciantes plenā & exp̄fessam: ac de verbo ad ver
bum de indulto b̄tōm mētionem. Datū Ro
me apud s̄m Petrum. Die & Anno p̄dictis.
Julius papa sextus dñus cōfirmat & de nouo
concedit bullas Innocentijs. iij. & Sixti. iij. &
alias superlatiōis m̄stris & vicarijs sup' fr̄es &
forozes tertij ord. eorūqz regimē & reformatoz

bus eoz spoliare hactenus psumperunt z pñu mñtaz oēs receptatores euidētiac eis auxilijz dñtes pñilium vel fauore. ¶ Itē excōicamus z anathematizamus oēs q in terris suis noua pe dagia iponūt vel pñibita exigit. ¶ Itē excōi camuz z anathematizam⁹ oēs falsarios bullaz seu lraz aplicaz z supplicatioz grāz vel iustitia pñitētiuz p sūmū pñitētiac vel vicecācellariū seu gerētēs vices eoz; aut offiij vices cancellarij scē Ro. ecclesie de mādato eiusdē sūmī pontificis signataz; aut sub noie eiusdē sūmī pontificis seu vice cācellarij vel gerentiū vices pñitētiuz signatas supplicatioes ealdē. ¶ Itē excōicam⁹ z anathematizamus oēs illos q equos arma ferrū ligamina z alia pñibita deferūt; farracenis turcis z alijs xpī nois inimicis qb⁹ xpīanos ipugnāt. ¶ Itē excōicam⁹ z anathematizam⁹ oēs ipedientes seu inuadētes victualia seu alia ad vñm Roman. curie necia adducētē; vel ne ad Romanā curiaz ipsa adducant vel deferant ipedunt seu pñturbāt. Et z talia faciunt vel defendūt cuiuscūqz odij peminētiē pñditionis z status et si pontificali regali reginali aut alia quatuor ecclesiastica vel munda pñfuleant dignitate. ¶ Itē excōicam⁹ z anathematizamus oēs illos q ad sedē aplicam venientes z recedētes ab eadē. Necnō oēs illos q iurisdictionē ordinariam vel delegatā aliqz nō hñt in eadē curia moates z temeritate ppria rapiunt spoliāt detinent; aut ex pposito deliberato vberare militare vel itericere psumūt; z q talia fieri faciūt seu mādant. ¶ Itē excōicam⁹ z anathematizamus oēs etēre mutilatos; vulneratos; itericientes; capites; carcerates; z detinētes partiarcbas archiepos z epōs eorumqz mādatores. ¶ Itē excōicam⁹ z anathematizam⁹ oēs illos q p se vñali seu alios scñtūz pñonas ecclesiasticas vel scēlāras ad Ro. curiā sup eoz casuz z negotioz recurrētēs illa in eadē curia psequētēs aut pcurātes negotiozqz gestozes aduocatores vel procuratores ipsos; vel et auditores seu iudices sup dictis casuz seu negotijs deputatos occasionē eaz; vel negotioz hñōi vberāt; mutilant vel occidūt seu bonis spoliāt. Ac illos q ne lris z mādatis aplicē sedis z legatoz ac nunciōz; z iudiciū delegatoz eiusdē grām vel iustitiā pcer nētes decretiqz sup illis scē indicata pcessibus z executiozib⁹ nō habito pmo eoz bñplacito

z assensu ne pareant verabellones z notarij lraz z pcessūz executioes ista vel acta cōficere aut plecta parti cui⁹ interest tradere sub gravissimis penis prohibere statuerē seu mādare. Quū ve in aiaz earū dē piculū se a nra z romanā pñificio pro tpe obia pñiaciter subtrahere seu quōly recedē psumūt. Qui ve iurisdictionē seu fruct⁹ ad ecclesiasticas pñonas pñitētes vñm part vel arripiunt vel q se vel alios seu alios directe vel indirecte pñicta exeq vel procurare aut in eisdē pñilijz auxilijz vel fauore; pñare nō verent cuiuscūqz peminētiē dignitatis; odij cōditionis aut stat⁹ fuerit et si pñificali regali reginali vel quō alia pñfuleant dignitate. ¶ Itē excōicam⁹ z anathematizamus oēs mutilantes vulnerates; itericientes; seu capientes; detinentes; seu depñdantes romipetas z pgrinos aut ab vrbe cā deuotiois seu pegrinatōis accedentes; z in ea moates vel recedētes vel ab ipsa; vel in his oates auxilijz pñilijz vel fauore. ¶ Itē excōicam⁹ z anathematizam⁹ oēs illos q per se vel alij seu alios directe vel indirecte sub quocūqz titulo vel colore occupāt detinet vel hostili ter destruat seu inuadant; aut occupat detine re; vel destruat; aut inuadere hostili psumunt in totū vel in partē alnā Urbem regna sicilie vel trinatrie insulas Sardineie Luricie Terram citra farū pñmonij bñi Petri in Luscia duca tū Spoletanū; comitatus; Ctenasini; Sabiniē; Marchie; Anconitan. Masse; Trebalie; Romadiolē; Lapaniez; Martiane; puiclas z terras spālis cōmissionis; Arnulfoz; Bononiē; Ferrariē; Beneuetā; Perusij; Aninoniē; Mutinatis castelli; Tuderij z alias ciuitates; Terras z loca vel iura ad ipsam Ro. ecclesiam spectantia pñtēnē z adherē. Ac fautores z bñficiores eoz seu i his oates eiusdē auxilijz pñilijz vel fauore. Nō obstant; qbuscūqz bullegis z indulgentijs z lris aplicis gñalib⁹ vel spālib⁹ eis vel eoz alij vel aliqb⁹ qbuscūqz odij stat⁹ grad⁹ vel pñditioni dignitatis vel peminētiē fuerit et si v pmissis pontificali regali reginali seu quō alia ecclesiastica vel mūdāna pñfuleant dignitate pñicta feda sub quō forma vel tenore pcessioz vel excōicari vel anathematizari nō possint per lras aplicas non facientes piēnā z expñssamē de verbo ad verbū de indulto hñōi ac ordinibus locenoiis; pprijs cognominib⁹; z dignitatibus

ratibus eoz mentionē; necnō pñerudinitibus z obferuatijs scriptis z non scriptis z alijs dñijs qbuscūqz p que ptra nostros pcessus hñōi ac snias quomin⁹ scidunt in eis se inuare valeāt tueri z q quoad bñfuitus tollim⁹ z oino nouo cam⁹. Et a qb⁹ q dē sentētijs nullus p alij qz p Romanū pontificē; nisi dñtaxat in mortis articulo pñtitus absoluti possit. Nec et tūc nisi de nōdo scē Ro. ecclesie mādatis satisfactioe vel sufficienti cautione; pñitis et pñtēti pñfessionaliū seu quarūvis facultatuz vbo lris aut quō alia scriptura et in qua qd sola signatura iustice; rer cōcessē z quis derogatozē fortiozē z efficacitōzē z solite clausule apparerent qbusuis pñonis quocūqz peminētiē dignitatis pñditionis; aut stat⁹ fuerit et si v pmissis pñificali; regali; reginali; aut quō alia pñfuleat dignitate relē gñōz z secularib⁹ vñm qz xpus capite; collegijs; pñitib⁹; ordinib⁹; et mēdicatū z militiaz hospitalib⁹; pñtariis; z vñm itariis; pcessarū a nobis vel a pñicta feda z qō pcedi quōly pñgerit in futurū; eoz aut q p tenore pñituz talib⁹ vel alij qz seu aliqb⁹ absolutōis bñficiū impēdūt de facto excōicatiois z anathematizatiois snia in odam; et scqz pñictatiois; lectionis; admistratiois; sacfoz z audiēdi pñfessionē; officia iterdēim⁹ pñictates z declarates apte transgressōib⁹; pñceptiois pñictis nos grauius b⁹ eos spñat z tpat; put expedire cognouerim⁹ pcessuros. Et nihilomin⁹ qcqd egerint absoluedo vel alio nullis sint robozis vñ momenti. Et ad hñōi nri pcessus ad eōm oim noticiāz deducāt chartas seu mēbxanas pcessus cōtinentēs eōsdē iualius Basilicaz pñcipis aploz z scī Joānis lateranē. de vrbe assigni lris appen di faciēm⁹ q. pcessus ipos suo qñ tonozō pñonto z parulo iudicio publicabūt; vt bñ quos pcessus hñōi pñmūt q ad ipsos nō puenirunt; aut ipsos ignozauerit nullū pñt excusationē pñde re seu ignozatijs excusare cū nō sit veritēte qd ipsos ignozauerit; cognitū qd tā pñtēti oib⁹ pñicta. Terū vt pñtes lre ac oia z singula in eis contenta eo magis fant noticia quo in plerisqz ciuitatib⁹ z locis fuerit publicata. Ctenaribus fratrib⁹ patriarchis; pmarib⁹; archiepis; epōs; locoz ordinarijs vbiliter constitutoz de verbo ad verbū de indulto hñōi ac ordinibus locenoiis; pprijs cognominib⁹; z dignitatibus

alium seu alios pñtes lras postqz eas receperit seu curijs babuerint noticiā salte semel in anno aut pluries; put expedire viderint in ecclesijs suis duz maior in eis populi multitudo ad diuina puenierit solēnter publicē z ad xpī fidelis mentes deducant z declarent. Nulli ergo oino bolium liceat hanc pagināz nre excōicatiois z anathematizatiois; ablationis; reuocatiois; inno dationis; interdicti pñditionis; declaratiois; cōmissionis; mādāt infringere; vel et ausu temerario pñtate. Si quis aut hoc attēta re psumperit; in dignationē oipotentis dei z beatoz Petri z Pauli aplozuz eius se nouerit incursum. Datum Rome apud sanctuz Petri Anno in carnatiōis dñice. MD. cccc. xxij. kal. Martij. Pontificatus nostri Anno. xij.

Reterea pro

cium fratrum informacione aduertēdū est q a diuersis summis pontificibus importunitate vel subrepticē aliquoz frñ relaxatozē z relaxatioes querētium vel specie boni multe date fuerūt pcessioes z bulle relaxatozē z excē sine nō solum quoad obedientie regularis; qz maz z pfectionē; fed etiā quoad scismā; pamp; tatez que merito velut subrepticē false z nulle saltem in certis passibus vbi excedūt ptra regule z vort ac pñfessionis ipñus obseruatiāz repudiant p oia iura etiā diuina z pcepta de redditiōe voti z nō retrofaciendo z repudianē docent; z pbant etia expñssus z reuerēdū pñm frñ Joānē primi sacre theologie doctorē in suo tractatu z qñōe de dispensatione regule frñi minuz infractiozē z per scōz; Datum canones z iuris doctores. Et qb⁹ aliquas ad pñm z ad partē quoad pprietates z pecuniaz receptioes dñtaxat; ceteris quoad alia ad pñm obmissis; subinferemus; vt p eas intelligant clarius z cōgnoscat fratres; sui status zelatores; offerētias istarum z similium illegitimar z excēssuaruz; respectu aliarum legitimaz z necessariz. De procuratoribus pape z ecclesie Romanē habēdis per Nicolaiū tertium; quartuz; Martiniū quartum; et alios pontifices con gruo ordinaz z cōcellarum z per modernas infrascriptas ordinis constitutiones in melius ordinatarum qbus factas ad tutiozē regule obseruatiāz in certis casibus vñ possunt z de

ben respoudeo alias palleatas z infrascriptas in his pcpue in qbus vt supra excedit qse fer quunt. C. P. pino Clemens papa. iij. c. ccc. dicit frs peditores z minores posse succedere in bonis pentum suoz z alioz z libere disponere de eis ad libitum ptra sue professionis z regule formam incipit. Obventu diuini noie. Regre infra sequenti tractatu. Folio. xxij.

C. Martinus papa. v. etia tunc vt credis male isformata pcedit gñali ministro subrepticie q possit pcedere pcuratoribz puentium z lo coz vt possint vice z noie Romane ecclesie recipere: capere: tenere: z possidere: petere: z extigere: reddi: puenti z bona quecuqz mobilia z imobilia puentibz relicta z relicuenda z in vitilitatez frim z lo coz z eoz vbi qd relicta sunt z de ipsoz pñlio z assensu puertere z exponere: que qd bulla qz idiffereat talia sine pditione pcedit non discernens iter modu z modu recipiendi z retinendi: nec inter vsum fribus licitus z illicitus ex regula z declarationibz: id excedit z relaxat sub titulo ppetatis ecclesie Romane z ptra vel vltra alias pcessionis z declarationes ipse Martinus. iij. z. v. z Nicolai. iij. z. iij. z aliorum pferim ptra modernas pstitutiones papales gñales de procuratoribz pape z ecclesie Ro. hñdis p singuloz indigētia lo coz qui pzo recipiendis exigēdis vendēdis z in res neccias z licitas frim comutatis rebz pcurarijz alijs etia statui nō pñonis hñ ordinant: adeo pgruen ter etiam per modernas ordis pstitutiones re pntim cuz ceteris z in melius ad vitilitate z neccitatē subleuandam pauperum frim seruata regule puritate ordinatur.

Martinus eps seru ser uoz dei. Dilecto filio gñali mistro ordinis frim. Salu. z ap. bñd. Ad statū ordis frim minor pferuan dum pperere curā nre sollicitudinīs dirigētes ea libere ubi pcedimus p que cōmoditatibz pñis ordis z frim in eo degetiuz vt diuini obsequijs se truis vacare possint neccitatibz succurrat. Vane cum possessiones z alia qplurima bona mobilia z imobilia tam p fidelium oblationes: donationes z vltimas de zedentium volūtatē qz alijs multiplici diuersis puentibz z locis dicti ordinis p libere suscepa

tionē z diuini cultus obsequijs sint baxen etia locūz vsu deputata z relinq spere etia in futuz. Nos volētes puentiu lo coz z frim hñmōi opportunitatibz puidere tibi donec aliud per sedē aplicam fuerit ordinatū pcedēdi pcuratoribz puentium z lo coz dicti ordis pzo tpe extitibz vt possessiones z bona qcuqz mobilia z imobilia ac annuos puentibz relictoz pñto ordinis z eius puentibz relicta z ipsoz relinque da aut alijs noibz acqñita vice z noie Ro. ecclesie: ac quā oium rez mobilia z imobilia hñmōi ius proprietatis z dñius nullo medio spetare recipere: capere: tenere: z possi derere: ac ipozum fructus: reddi: z puenti petere: extigere: z pcepere: illosqz in comodū z vitilitate frim ipsoz puentium ac lo coz z als in eoz vbi qd relicta z deputata fuerint dñtaxat z de ipsoz frim pñlio regitēdis z assensu puertere z exponere possint z debeant. Pstitutionibz aplicis ac statutis declarationibz z ordinationibz tam gñaliū qz prouincialium caploz pñuetudinibz quozqz ordinis fūcti z alijs in frim editis nō obstantibz qbus cūqz plenam z liberā auctē aplicā pcedim: pnoze pñitum facultate: ac etiam potestate. Datuz Rome apud scōs aplos. x. kal. Septēbris. Pontifici anno. xij. Poggino. C. De reate. C. Pius. ij. z Eugenius. iij. male isformata multa impñetia subrepticie pcedunt ptra regule puritate z ptra pstitutiones Martinus pape. v. qd nō pñt licite vti frēs minores vt apti pbat magister Joānes perrini in suo tractatu z qbz ne de dispōtione vt infra patet. P. deoz p mo dernas ordis pstitutiones talia expñsus reuocans z in melius seruata rē puritate z seruatis cōgruentiōibz modis honeste z licite pñtis qz pclaroz puentium z fratrum ordinatur.

Jus eps seru ser uoz dei. Ad ppetuā rei memoriat. Ad exequēdiu pñalis officij debitu studijs intendētes exactis circa singuloz regulariū ordinū z platoz necnō officialium z plo naz: eorūde statū salubriter dirigēdum attente pñderatiōis dirigimus aciem: ac p eoz pñctibus opoz z opa impēdīm: efficiētes vt ea qz circa regimē ordinū z platoz officialiūqz z plo naz p dictoz p sedē aplicam pūde moderata declarata z reformata fuerint plenā obtineant firmitatem

firmitate volumus ea nre pfirmationis munimine roborari. Dūdi sigēd felicitas reco. Martinus papa. v. pdecessor nre quāsdā pstitutiones z ordinationes antea p bone memorie Joāne tituli scī Petri ad vincula pbyter cardinalis aplicē sedis legatū in caplo gñali ordis frim minor suo tpe assijū celebrato p reformatiōe dicti ordis auctē aplicā sacras p suas lras modificauit z declarauit z certas sibi additiōes fecit: put in ipso lris plenius pñet. Et deinde tum pē memorie Eugenij. p. iij. et pdecessor nre modificaliōes declaratiōes additiōes ac lras hñmōi p quas als reuocasset: adē ipse Eugenius pdecessor ex certis causis rōnabilibz z legitimis reuocatione hñmōi vsqz ad pñmū gñale pñliū q se in ciuitate nra Bononiē celebratuz spabat p certas alias suas lras suspēdit decernēs qz iteri modificatiōes declaratiōes z additiōes pñte efficacit z robur pñent: z i pñina firmitate manerēt. Quaz qdē posterioz lraz tenor talis ē. C. Eugenius eps seruus suoz dei ad futurā rei memoriat. Aplicē sedis cura religioz pditiones z statū pleriqz meditari: sicut in hñanis mores z vita mutari pñuerūt: ita pro religionis reformatiōe adijcere minuere declarare modifcare ordinare atqz dispōne pñueit: put rerū z ipsoz qñitate pñata pñicit in dño salubrit puenire: euz itaqz felicitas reco. Martinus p. v. pdecessor nre. vj. vj. kal. Augusti. Pñificat: sui ano xij. p reformatiōe ordis frim minor additiōes z modificatiōes declaratiōes ediderit z fecerit ex tenore grūda pñtitiōnū quas dilecti filius Joānes tituli scī Petri ad vincula pbyter cardinalis cui tūc de venerabilū frim nroz sancte Ro. ecclesie cardinaliū pñlio plene legatiōis officium erat commissuz edidit in gñali ipsoz frim caplo quaz additiōnū declaratiōnū z modificatiōnū tenore pñet. P. primo. vj. qz vbi frēs pteculares dicti ordis monialiū z fozoz scē La re scī Damiani z minoritaz ac alia qcuqz monasteria sua loca regalia muliez p qñcuqz et lras aplicas sibi commissā sub certis penis abstinentiū frim pñcialibz vt illoz iurisdicitiōnē subfint put cōuenit resignare sibi p illos etia denuo fuerit commissā adijcēdo decernim: volumus z mādam: fozoz z moniales eādē et frim p totum ordinē frim pñcialium nūmez dñi datur rōnē reddere tenent. Adijctum etia

quoad lras cassamus irritamus z annullamus ad subtrahēdi ea a subiectione z obia ipsoz particulariūz frim z alioz quozcuqz nre de nouo illis reuocatis vt pñer: itaqz oīno ipsoz mistroz z p nos reputādoz visitatoz iurisdicitiō z obie submittēdi p eandē pñtitiōne parimodo astrigi z penis sibi obligari. Pterea decernim: qz exceptis hīs de qbus in pñtitiōnibz felicitas recoz dñtis Bñdcti pape. xij. pdecessoris nre sit mēto nullo oīno hōium ta regulariūz qz pñcialiūz cuiuscuqz status gradus peminētiū obilitatis excellētie nobilitatis z pditionis fuerint pceptus sibi desup quīs auctē pcesse cuiuscuqz lnie quā sibi cassam: irritam: z annullam: monasteria sine loca fozoz z monialium hñmōi seu aliqz ex eis ingredi: meqz et ptecozi aut gñali mistro dicti ordis p tpe grñtia seu pñtis pñcialibz mīstris z abulētiōz visitatoz: lniaz sup ingressu hñmōi alijs ab exceptis interdictis inconsulto Ro. pñtice pcedere licet quogno mō. Itē vbi caue de diuino offiō bñ ordinē vlete Romane eccleie pagēdo statum: qz de obis cōmōtationibz z scilicet trium lectioz festa nouem lectioz fieri z vrrūqz festū sancte crucis sub duplici officio sine cōmōtationibz p tpe eisdē diebz occurrētiūz celebrari: put a pie memorie Gregorij pape. xj. pdecessori nostro fuit ordinatū. qz sup rubricā de festiuitatibz occurrētiūz sra octauas festa ista nō de pcedentiū: s; lra easde octauas extēdēt: sicut etiam nōnulli alij Romani pñtices sibi pdecessores nri declarauerūt itelligi debent. Item vbi pñto gñali mistro duo fozoz notabiles vñ vj. citramōtanus z alter vltiramōtanus additro socio scriptore z alio seruitore euz vno famulo dñtaxat decretē est. Adijctū et duo famulos z vnum elemosynariū secularē vel alterius religionis. Qui qdē elemosynarius a pcuratoribz pñcialiūz aut pñcialium mistroz puentiuūz domoz z lo coz dicti ordis minor oīa illa que p victu vestituz eqs famuloz salario z alijs ipse gñali mistro cuiusqz comitiue neccia z oportuna fuerint exigere z exacta pzo hñmōi neccis exponere debeat: qz de pmissis exactis z expōsitis eādē gñali mistro pñmūz: z deinde gñali capitulo loco tpe celebratiōis studem z inibi p totum ordinē frim pñcialium nūmez dñi datur rōnē reddere tenent. Adijctum etia

Secode partis

q singulis duoz locoz pncipalium gñalis m/ firu p dicitoz singulos seruitores frēs vel als pfo nam suaz z equoz sibi associatoz seruitijs institutos famulos qbus sicut heredes de familia eiusdē gñalis misri puidat vte valeant atqz possint. hōis tñ z alioz eis sibi bus eiusdē gñalis ministris: put fm loca z tpa ac logas vel breues mozas excedit viderit moderatōi relictio: cuius et gñalis misri vel p eum ad b deputadoz coarctationi z cōpulsioni pfectos pcuratozes z pncipales eoz necia hōi dicto elemofnario z pncipali solvere seu exhibere recusantes: solu- tionē hōi dūto lōgius differētes sup b oino volumus subiacere. Itē vbi p fto gñali misro interdici pñas licēdandi aliqū ad cursum magisterij nisi pñatus fuerit a misro sine puincia q neminē audeat pntare nisi de pñio z assen- su capli pncipalio: modificado declaram: hoc fore itelligendū in illis puincijs in qb soler puinciale caplin v l'gregatio hñovim capli an- nis singulis celebratio: idē gñali minister de pborat pñio ad magistrerij cursum hñare valeat atqz possit. ¶ Item vbi dicto gñali misro pecuniaruz exactio phibet declaram: qz pzo suis necessitatib' possit elemofnyas a gbul- cūqz recipi q sponte illas sibi voluerint erogare dūmodo ab exigēdo z extorquēdo penitus abstat. ¶ Itē qz puinciales p puinciales mi- nistros in suis puincijs z pcuratozes dicti ordi- nis minorū in romana curia ac alioz ipsius oz- dinis frēs tam pro expēsa z alioz necijs qz pro elemofnariu receptōibus volumus observari. De vestimētis aut p ministros z custodes debita fm rīaz z pñitiones pñati bñdicti p dēcessor- is pñio observet. ¶ Itē vbi gñali z puincia lib' misris ac custodib' z guaridians ceterisqz scribus p dicitioz imbibet ne valentus quicqz eri- gant aliquo colore vel casu hñ scus fecerit: eoz- so sine officijs sint pñati: hñbz eozum subditi deinceps obedire minime teneant. Et si alioz ministror gñali misro qcz ptribuere psum- serit coipso suo officio sit pñatus. Colum' z b- claramus cōtributiones hñdi itelligi debere si- fm modū exactioz vel extorcionis: tam ex pte dātūm qz recipientū: facte fuerint: non autē in modū elemofnariū supradictū: quē volumus in suo robore pmanere. Qu si forsan rāli obpa- tum non extiterit: hñdi pñationē in quocūqz

Tractatus I.

dictariū pñitionū per eundē cardinalem (vt pferē) dicitariū loco tangat dīfōnē z detēri- nationē solū spectare ad sūmū pontificē quo ad ministrū gñalem: z ad gñalem misrum quo ad ministror puinciales: ad puinciales misros quoad alios frēs antedictos. Quas qdē oēs z singula additōes z declaratiozes z modificati- ones p nos vt pmissis factas a gbulcūqz scri- bus dicti ordiis minor z alioz quozqz intererit seu interesse poterit ppetuo z irrefragabil' ob- seruari volumus z mādamus. Quas qdē ad- ditiozes z modificatiozes pñati Martini p dē- cessoris nri z lras eiusdē sup inde pfectas dum intellexim' dīversitatē sublaraz reuocari z ex- eisdē vnitate ordiis pñati pñari impedientib' pzo ipsorū frīm p cordiam cum obno inde secuto castauim': irritauim': z annullauim' ipsas de- cernētes nullius esse robors vel momēti sicuti p easdē lras nras datas idibus Martij. Idēri- ficatus nri anno. j. dīstinctus legis contineri. Nunc autē cōperto ex pñatis castatōes: irritatio- nez annullatiozes lraz: nedū dīversitatē sublar- tam in dicto ordine: aut p cordiam subsecutā: qz potius pp emergētes difficultates scandala z multa īcōuenientia puenisse ex certis respecti- bus digne mouētibus mēz nram habito sup hīs pñio cū pñato dilecto filio Joāne tituli sēi Petri ad vincula presbytero cardinali: motu ppro: z nō ad alicuius potēte nobis petiti- nis īstātiam pñatas lras nras castationis: irri- tationis: annullationis p dicitio: de iure gñali pñati aucte suspēdim' vsqz ad pñimū gñale cō- siliiū futuz in curiare nra Bononiēn. cui date dño psonalr pesse cupimus z pro reformatione idonea pñitionū z pñam pñitūm ad oz- dinē antedictū debite puidere. Decernētes qz interim pñate additiozes: declaratiozes: z modi- ficatiozes eiusdē nri p dēcessoris qz supius cōsi- nent efficaciam z robur dēant in hñmāqz pñā- neat firmitate: nō obstatibus lris z pñitioni- bus nris in dñuz editis: etiā si de hīs esset de verbo ad verbū mēto spālīs habēda z alioz in dñuz facientib' gbulcūqz. Nulli ḡ oino hoium liceat hāc paginaz nre suspēsiōis: z pñitioni- nis infringere: vel ei ausu temerario contrare. Si quis aut hoc attētare psumperit: īdignita- tione opotēntis dei z beatoz Petri z Pauli apozoz eius se nouerit incursum. Datuz Ro- me apud

De priuilegijs trium ordi. s. Fran. 66

me apud sanctus Petrum. Anno incarnationis dominice. M. cccc. xxij. iij. kal. Maij. Ponti- ficatus nostri anno secundo.

Nos igitur plene informati ad di- ctiones: declarationes: modificationes superius expressas: ac easdē pos- teriores insertas lras dicto ordini fuisse z fore plurimum pñicas: ac et fructuosas ipsas ad- ditiozes: declaratiozes: z modificationes: ac su- perius insertas dicti Eugenij p dēcessoris lras aucte aplica ex certa scia tenore pñitum reuoli- damus: renouam' z pñiam' z approbam': ac ppetue firmitatis robur obtinere z in ppetuum vigere decernim' p pñentes. Supplentes oēs z singulos defectus si q forsan iteruenerit in eis- dem. Nō obstant' reuocatione z ad ipsos suspen- sione bñōis: ac alijs supradictis ceterisqz cōtra- rija quibusctūqz. Nulli ergo oino hoium liceat hanc paginā nre reualdationis: renouationis: pñitionis: approbationis: pñitionis: z sup- pletionis infringere: vel ei ausu temerario con- trare. Si qz aut hoc attentare psumperit: īdignationis opotēntis dei z hōrum Petri z Pauli apozoz eius se nouerit incursum. Datuz Rome apud scrii Petrum. Anno incarnationis dñice. M. cccc. lvij. Pontifici nri anno. v. ¶ **¶** credit sequēdo z approbando supradictas bul- las relaxatozas Martini. v. z Eugenij qrti z vj. easdē ampliat quoad successiones parētuz frīm quaz vult cōuentus posse succedere z hie in cōmuni z in necessitate frīm pcpue in repa- ratione pueniunt z īstētatētionē studij sacre scripture pñit. Que oia etiā in hīs in qb rā- liter expediant reuocant z in melius reformant p modernis ordiis cōstitutiōes lras descriptas. Illam talibus sic vti non lz fratibus minorib' vt egregie declarat z pbat dictus magister Jo- annes per nri in sua pte de dispelatione.

¶ Artus eps seruus zē. Ad p- petuum rei me- moriam. Dum fructus vberes quos fa- eri ordinis frīm minorum pñesores circa pa- gationem religionis z fidei in agro militantis ecclēsie per incrementa tēporum magnis labo- ribus crebris vigilijs z īdēfesso aio p duxerūt hactenus pducunt z in futurum p ducturos spe firma pñimus diligenter attendimus: dñi

gnū censemus z agrum vt in hīs que illoz pñeritatis z cōmōda concernere possent eos benignis fauoribus psequamur. Dudum sigdē felicis recodationis Martinus papa. iij. p dē- cessor noster cupiēs bonētia adhibere remedia quoz dicti ordiis pura obseruantia in suo vi- gōze reuertatur: vt fratres eiusdē ordinis ex- cluis quiblibet sollicitudinibus liberius z qe- tibus diuinis vacarent obsequijs: ac offerunt z donantium aut in vltima volūtate relinque- rituz dicto ordini seu illius fratrib' aliquid pro- pter datum pia intentio nō fraudetur Roma na quozqz ecclēsia ad quem otium rerum mobi- lium z immobilium qbus fratres ipsi vtri possent ius proprietatis z dominium nullo modo pti- netuz: ad quam fratres ipsi quotiens necessitas ingruerat vel utilitas pñadebat recurrere soli t'erant a cura z sollicitudine puidēdi eozum: dem fratrum necessitatibus releuaretur: nec mō- heredum z executorum parum volūtātū p- fectozū etiā negligētij obuiaretur: ipsoz fratres fm modos pmissos z licitos relictia sibi elemofnyas gaudere valeret: per quocūqz litteras suas apostolica auctoritate z de potēta- tis plenitudine voluit statuit z decreuit: qz spe- ciales pñone per generalem: ac puinciales mi- nistros: ac custodes dicti ordinis nomināde in pmissis administrationē legitimam gñales z liberam dicta auctoritate gererent z veri legi- timiqz admistratozes r yonomi syndici z actor- es essent: ac ree ipsas z earum pñium p dicitaz qz elemofnyas noie ipsius Romane ecclēsie re- cipere z in ipsorum fratrum utilitates prout eis liceret ex regula vel lras declaratione: sicut z quādo ab eisqz generali z alioqz ex puincia libus ministris custodibus in custodia vel pu- incia sibi decreta vel ab eisqz fratribus de ip- sozum generalis vel puincialis ministris ac cus- todibus assensu forent requisiti conuertere pos- sent z deberent cum plena gñatione z libera po- testate preterdixēdit: recipiendi: dītanēdis: transgredi: pascēdis: z pueniēdis: compromit- tendi: rēnuantiā: rēfuzandā: sicutationem: faz- cīndi: comparandā: gndi: dē fēndi: ac in animam eozum de calumnia vitanda z de veri- tate dicēda iurādiz cuiuslibet alterius gene- ris iuramentū pñandi: cum illis z contra illos qz huiusmodi res mobiles z immobiles: aut pze-

ctum eaz vel relictas elemosynas frīb' in testa- mentis occuparet vel voluerit auferent sine s' voluntate frīi quolibz detineret: gñali in oib' causis p reb' in locis hmoi ad ipsam Ro. eccēsiā spectantib' ipsoz frīi vsu pcessis: nec nō p im- munitariis: libertatibus: iuribus: ptiullegijs: in dulgētijs eoz sine cuiuslibet dōtōis auct' cau- tionis onere p̄sata auct' in iudicio r extra ple- nā gñalem r liberā prāte hient. Redēssitq' eisdē gñali r p̄uincialib' mīstris: mecon custodi b' plenā gñalē r liberā prāte p̄sonas hmoi que non essent de dicto ordine p singuloz locoz in dīgētā noandi r p̄sonas easdē: ac eaz quali- ber reuocandiz eoz loco alios subrogandi vel noandi p supradictū modum noationis quo- tiens opportunū foret q' eandem in p̄dictis vel s̄tem hient prāte. Et deinde pie memorie d' Bar- tinus papa v. ē p̄decessor n' p alias lras suas pcessis p̄sata gñali: donec aliud p sedem aplīcā foret ordinatū facultate pcedēdi pcuratoribus domoz r locoz dicti ordīs p tpe exēntib' vt pos- sessiones r bona cūquqz mobilia r imobilia: ac annuos puentus hactenus p̄sato ordini r eius puentis' relictā r in possess' reliquēda aut alijs noib' acq̄sita vice r noie Ro. ecclesie recipere: teneret possidere: ac ipoz fruct' reddi: vt pro- uentus peteret: erigere r percipere ipsoz in cō- modū r vtilitatē ipsoz frīi puentiuqz r locoz eozdem r als in vsus eius qb' relictā r depu- tata forent dūtātā: r de ipsoz frīi p̄silio regu- latione r assensu cōueneret r exponere possent: put in singulis dictoz p̄decessoz lit- teris hmoi plenius p̄tinet. Quā aut scit epe vti- bita nobis nup p pte dilecti filij Zaneti de vti- no dicti ordīs gñalis ministri r theologie p̄s- foris petio p̄nebar. Itōqz ēd oī in minorib' p̄sistit ipsos ordīs gñalis ministri funderemur officio experientia cōprobauim' dicti ordīs fra- tres dño dñ dicente pullulauerim: qz p̄ eozum multiplicationē frigidescere nōnuqz erga eos id nōnē: sō mundi partib' fidelium caritate ex incerta medicitate r minoris elemosynis se so- rentare: illis q' sacre theologie studio vt eoz ingenia rose sapientie illustrata multis ac ferti- les actus dirigere possent opam presentē neciā mīstrare: rstructuras r edificia domoz dicti or- dīs p̄seruare nō p̄nt illaz plurimū ad ruina- tendere dīuolant: r a nōnullis reuocet in dū-

bium: an p̄sone p eisdē gñalē r puiciales mini- stros ac custodes iuxta lras p̄sāt d' Bartini q̄rti p̄decessoris nri pro tpe noiate hereditates in qb' dom' fr̄s fr̄s dicti ordīs aut domoz eozum dem ecclesie vel capelle aut picture fr̄e fabricē instituit vt substituitur: q' ad eos hī capaces forent: als deuoluerent petere p̄sequi r hie pos- sint noie p̄sate Romane ecclesie bona heredi- tatū eandē vendere r in vsus licitos eozidem frīi p̄uertere valeant iuxta p̄dictaz lraz conti- nentia: fueritqz p̄pterea pro pte dicit Zaneti d' vti no nobis humilr supplicatū vt voluntates statutū decretū p̄cessiones ac q̄sūqz alias lras a se de aplica circa p̄missa dicto ordini p̄cessas: ac in illis p̄sata dicta p̄decessoz pro illoz sub- stituta firmatōis nre approbatiōis munimine ro- boare: ac als p̄dictoz frīi necessitatib' oppor- tune prouiderē de benignitate aplica vigneare- mur. Itōs igit' p̄sati ordīs q' oium p̄ditōi gra- tissimus est r pie deuotionis fidelis ac cept': vt illius p̄sonaz quaz p̄dicatōib' vt b' in e uagē- lice veritatis sacrozqz eloqz explanatiōe cō- silijs r caritatiuis admonitiōib' fideles ipi cir- ca aram suaz salutē magna cōmoda p̄sequun- tur: statum p̄p̄ez r felicem intēsa de siderijs affectantes: me nō p̄as decedētium quoz am- plius nō redit arbitrium volūtates executioni mādarī: r ex eis que diuine p̄p̄tationis iuitu- pia largitione fidelium cōceduntur rstructuras r edificia domoz dicti ordīs ac studijs sacre theologie in ordine p̄dicto manerent: eius- dem ordīs p̄sforib' hmoi studio vacare volē- tib' vt id cōmode facere possint vbiuēntiū hī sine reipublice p̄maxime vtile ac necessariū fore ac iter sūme meritoria r deo grata opa non immerito connumerari posse r debere putari: hmoi supplicatiōib' r inclinatū p̄dicatas r quoz- cūqz alioz Romanoz pontificū ēd p̄decessoz nroz r p̄sertim recolēde memorie Eugenij pa- p̄ quartī circa p̄missa dicto ordini s̄nt p̄cessas lras aplicas qui in eis p̄sata dicta auct' apli- ca r ex certa scia ac de plenitudine p̄tatis sup- dicte p̄ntium tenore approbata: ac robur p̄p̄e rre firmitatis obrinere r obseruari debere dicit scia. Et nihilomin' volumus ac eisdem auct' sciam r p̄tatis plenitudine statum: r ordinam': qz decetero p̄p̄tius futuris t̄pib' in situatione r substitutione: relictā: legata: donatiōe: lras

vltios

vtioe r causa mortis: aliqz pie r nō pie dispō- nes q̄cuqz quociqz noie nūcupent tam simpli- ces r pure q̄z ditionales: r modales: fr̄es r do- mos dicti ordīs ipsarūqz domoz ecclesias: ca- pellas: picturas r fabricam seu illoz cōmodum r fauore q̄solub' p̄cerentes hacten' facte r in p̄sente p̄petuis futuris t̄pibus faciendē: et in p̄te institutionū substitutionū relictōz fidei cō- missoz: legatōz: donatiōū: r aliarūqz dispōnūz hmoi fr̄es ipi in quoz fauore emanarēt nōdūz ordinem p̄dictum ingredi s̄nt: eisdē Romane ecclesie r de illa ordi r frīb' ac locis eozum dē facte esse itelligant: r eundem plenariū for- tiant effectū que sortirent si noiatim r exp̄sē p̄- sate Ro. ecclesie r de illa ac in eius fauore facte forent: nec possint p̄tētu incapacitatis eozidē frīi quociqz mo de iudicidate notari. In heredita- tis vero que eisdē fratrib' sit in seculo forent ab intestato deferrent p̄sate Ro. ecclesie que ipsoz frīi locū quoad hoc tenet deserant: ipsa quoqz Romana ecclesia quoad hereditates r bona q' ordinē ipm ingrediētes sub p̄ditiōne mortis eoz sine filijs restitute grauati sunt: filioz lū- cum teneat sicut tenet monasteria p̄p̄iū hōtia in cōmuniis talis grauati illuz ingressi forent. Quoz eadē Romana ecclesia r p̄ eo illius fr̄y dicit iuxta lraz p̄dictaz d' Bartini q̄rti p̄decess- oris nri p̄sati tenore pro tpe noiatim substitui- tionib': elictis: legatis: donatiōib': alijsqz pijs dispōnib' p̄dictis: me nō ex illis q' ab intestato p̄sforib' dicti ordīs (si capaces forent) deferrent: hereditatib' r bonis q' ingrediētes ordinē ipm sub p̄ditiōne mortis eoz sine filijs restitute re grauati sunt: id totum petere p̄seq r hie pos- sint: ac si institutiones: substitutiones: relictā: le- gata: donatiōes: aliqz dispōnes hmoi: in ipius Romane eccleie vtilitate noiatim emanassent vt emanarent: ip̄s qz ab intestato hereditates ipi Ro. eccleie sine ipi' s̄ico delate forent: qd retinerēt filij talū de restituendo sub p̄ditiōne mortis sine filijs grauatoz: si extaret. Itabeant quoqz syndici p̄sati circa p̄missa p̄m: quā idē d' Bartini. iij. p̄decessoz eos hie voluit circa in- elictū hris suis p̄sata facultates. Cōlum' nri q' bona q' eos noie eiusdē Ro. eccleie p̄missarū r p̄ntium lraz tenore vigore p̄seq p̄tulerit iuxta arā dem tenore alienare r in vsus licitos eozū- dem frīi p̄sertim in fabricaz r restauratiōnem

structuraz r edificioz domoz frīi eozidē: nec nō manuētē studio sacre theologie r iudic- tium in illa suscitatiōe: p̄uertere debeant r te- neant de p̄silio r assensu frīi r capl' puent' vel loci cui talia relictā r legata sunt: auct' dicti ge- neralis vel ministri puincialis etiaz accedente. Nō obstantib' r p̄stitutionib' r ordinatiōibus aplicas ac dicti ordīs regularib' institutis r illo- rū declarationib': me nō iuramētō p̄firmato: ne aplica vel quis alia firmitate roboratū statu- ti: s̄nt: udiuibus: ceterisqz hīs q' gub̄ncunqz. Nulli ergo oīno hoīum liceat hāc paginā nre approbatiōis: decreti: volūtatis: statuti r ordi- nationis infringere: vel ei ausu temerario hīre. Si q' autē hoc attentare p̄sumpserit: indigna- tionē oipotentis dei r beatorū Petri r Pauli ap̄tol' eius se noerit incursum. Datum Rome apud sc̄r Petrum vni: Anno incarnationis dñice M. cccclxxj. pridie kalendas Marcij. Pontifi- ficatus nostri Anno primo.

Alex. papa sextus sequēdo ampliando r ex- tendēdo bullā subrepticam Alexandri q̄nti cō- uentū de chābertaco p̄cessam pro recipiendis legatis relictis r elemosynis r gub̄ncijs pecu- niarū sumis: r bonis alijs: eos r eoz pcurato- res petēdis ex ḡge dñi tangēdis r h̄ndis p̄cess- cessam: deinde ad totam puinciam sc̄ri p̄ob- nauenture subrepticē extēsam ipsam itēz: ma- le insonmar' r subrepticē extēdit ad puincias Frācie. Que tñ recepta nō sunt nec admīsa in ipsa tota puincia Frācie: nec etiam a frīb' obie r obseruatis regularis in puincia sc̄i Bonauē- ture qui nōc ministros puinciales de suis h̄nt: sed vīo tractat r q̄ōne magistri Joānis primi cōtra tales impterrādes subrepticās r dān a- biles r eaz occasiōe tū t̄pīs oportune edito) p̄rogata fuit r velut illegitima r falsa reman- sit sine effectu: r fr̄atib' bonis sui status zelatoz- bus r deum rimenribus tam de p̄nentialibus q̄z alijs id zelo dei pcuratiōibus r eisdem bullis subrepticis obstantibus.

Alexander eps servus ser- uo dei ad p̄petuam rei memoriam. Ea que p nos r alios Romanos p̄- sificos p̄decessores nros o pro p̄o- naz quaz vltib' p̄sertim sub suam religionis iu- go degētium cōmoditate p̄uide p̄cessa fuerint

Scde partis

libeter cuz a nobis petiſ ad alia etoſde religio-
nſ loca r pſonas exteſimꝝ ampliamus ac de
nouo pcedimus r alia ſup b̄ decernimꝝ. put in
dno opſicimus ſalubriter expedire. Dudo ſig-
denſ felicitis recoz. Alex. pape. v. p̄ceſſiſi nro
p tpe tũ guardiant r fr̄m domus de c̄hberia
o r̄die ſiſi ſm. Ratio napolitana. dioceſis ep̄
poſitiũ ep̄ o nõnulli xp̄i fideles antiquas pecu-
nias ſummas res r bona alia etoſ r eoz domũ p̄-
fare annis. ſingulis ſup rebꝝ r bonis ſuis ep̄ſolu-
da tam po annuiter ſariz q̄z po miſſis celebra-
dis r alijs pijs ſuffragijs p ſuar ſalute aliaz per
eos altiſſimo effundendis in eoz teſtamentis r
yltimis volũtaribꝝ. ac alias pias elemoſpnas le-
gare donare r erogare p̄ueniat que obſtatibꝝ
p̄bibiſionibus Lanoniũ r ſtatutis. ſc̄a dicti
ordis etoſ recipere nõ licebat. Idẽ deſceſſio eozũ
dem guardiant r fr̄m in ea p̄ ſupplicacionibus
inclinatũ eis vt legata relicta r elemoſpnas
h̄mõ. necnon quacuq̄z pecuniaz ſummas res r
bona alia q̄ eis tũc in futurũ pia largitione fide-
litũ p quacuq̄z pſonas largiri erogari relinq̄
r legari cõtingeret vt p̄ſer̄. dũmodo res r bona
iſpa mobilia foret p eos vel eoz. pcuratores pe-
tere recipere exigere donare tangere vel h̄ere. ac
in ſuis ad quos erogata vel donata foret p̄uente
poſſent pſonas indulſi. Et deinde nos ep̄ certis
cauſis indulſi h̄mõ ad miſtrũ fr̄es r puincã
ſc̄i Bonauenture dicti ordis ſm moꝝ ordis eiũ
dem actões r ſingulas domos ordis r puincie
p̄dictoz et quas eos. p tpe h̄. necnoſ bona im-
mobilia q̄ eis largiri erogari relicta q̄z legari cõ-
tingeret p alias n̄ras ſras aucte aplica p̄petuo
exteſimꝝ r ampliamꝝ. Et n̄ apliamꝝ. illa oia
r ſingula eis r eoz domibꝝ p̄dictis m̄o p̄miſſio:
etia quoad dicta imobilia bona p̄ceſſimꝝ. put in
ſingulis ſris p̄dictis plenius p̄tineſ. R̄n aut ſi
cut exhibita nobis nup. p p̄e dilectoꝝ filioꝝ
miſtrũ r fr̄m puincie ſc̄e dicti ordis ſm mo-
rem ordis eiũſde petito p̄tinebat q̄ ipſi cupiãt
ſingulas ſras idulta r p̄ceſſiones h̄mõ ad eos
ac oẽs r ſingulas eoz domos puincie ſc̄e
h̄mõ exteſimꝝ r ampliamꝝ p tpe miſtrũ r fr̄m p̄-
uincie ſc̄e dictoz nobis ſunt buimꝝ ſup-
plicatũ vt ſras idulta r p̄ceſſiones h̄mõ etiaz
ad eos ipſoꝝq̄z domos exteſimꝝ r ampliare. ac
alſo ſtatũ eoz in p̄miſſioſ oppoꝝ. tunc puidere de
benignitate aplica dignaremur. Nos igit̄ mini-

Tractatus

ſtrũ r ſingulos ex fr̄ibꝝ. Fr̄acie h̄mõ a quibũ
q̄z excoſcacionis ſuſpẽſionis r interditi alijsq̄
ſentẽtijs cẽſuris r penis a iure vel ab hoie quũ
occaſio vel cã latio ſi q̄b̄ p̄loꝝq̄z inodati exiſſit
ad effectũ p̄ntium dõtaat p̄queſ dũ h̄az. ſer̄e
abolutes r abolutos fore cẽſentes h̄mõ ſup-
plicacionibꝝ inclinat ſingulas ſras idulta r con-
ceſſiones h̄mõ cũ oibꝝ r ſingulis in eũſde ſris
p̄ntis claſſulis ad miniſtrũ fr̄es r puinciam
ſc̄e dicti ordis r oẽs r ſingulas domos ordis
r eoz. puincie p̄dictoz et quas eos po tpe h̄
p̄ticerit aucte p̄dicta tenoz p̄ntium in futurũ
exteſimꝝ pariter r ampliamus. ac illa oia r ſin-
gula eis r eoz puincias illoꝝ domibꝝ p̄dictis
etiaz in futurũ vt p̄ſer̄ h̄mõ ſm r forma p̄dic-
tis ſimili aucte p̄cedimꝝ. Decernẽtes eos eos
riq̄z domos ac puinciam r ſi eõ p̄dictos dece-
tero illa oibꝝ r ſingulis vti potiri r gaudere li-
bere r licite poſſe in oibꝝ. r p oia puincie ac ſi
per ſingulas ſras p̄dictas r eoz. puincie illũq̄z do-
mibꝝ p̄ſatis p̄miſſis oia r ſingula idulta r p̄ceſſi-
ſiſſent. r quomius illis vti potiri r gaudere
libere r licite poſſint p̄ quicuq̄z pſonas cuiũq̄z
q̄z ſtatus gradus ordis. dignitate. p̄eminẽtia.
p̄ditionis extẽſãt ipediri. aut alio p̄miſſio: occa-
ſione moleſtari ſeu inquietari nullatenus poſſe
neq̄z debere. nõ obſtãt. p̄miſſio ac p̄ſtitutioni-
bus r ordinacionibus aplicis ſtatutis quoꝝz
p̄dictõnũ puincie ſc̄e francie r ordinis p̄dictoz
iuramento p̄firmatione aplica vel quũ firmata
te alia roboꝝant. necnon oibꝝ illis q̄ in ſingulis
ſris p̄dictis p̄ceſſum fuerit nõ obſtare ceterijs
p̄uariz q̄buscuq̄z. nõnulli ergo omnino bonũ
nomo liceat hanc paginam nre rẽ. Datum. Ro-
me apud ſc̄m Petrũ. Anno dni. ſc̄i. anno. vij.
id. kal. Sep̄ebũs. Pontificatũ nri. anno. vij.
Nicolaus. v. p̄cedit formam circa curã mo-
nialium ſc̄e Clare earũq̄z Abbatiſſe electionẽ
ſingulores gr̄as ancillis ſue mulieribꝝ. aut con-
uerſis eiũdem obſequentibus concedendo.

Nicolanus

ep̄s ec̄. Ad futuram re-
memoriaũ. Digna redimur at-
tentione ſolicitẽ vt admittẽtes
eaz vob̄s bentuolũ p̄ratiamur
aſſenſum q̄ illecebris inãdãnes
ac mortalis viri thozõ ppulſis in illõ q̄ ſpecio-
ſus eſt p̄ filijs hoĩum b̄iſplacitis ſub regulari
obſeruantia

De priuilegijs trium ordi. ſ. Fran. 68

obſeruantia laudabili. ceteri ſant. Hinc eſt q̄ nos
cupiẽtes vt vniũſã r ſingula monaſteria r lo-
ca monialium ſeu ſozoz ordis ſc̄e Clare ſc̄i Da-
niani vel moniaſiaz illarũq̄z p̄one q̄ ſub cura
r regimine ſriſi or. ni. de obſeruatia nũcupatõz
degunt. ac illoꝝ p̄one q̄ in ipſis monaſterijs
r locis q̄ ſicut accepimꝝ ſub regulari obſeruantia
dicti ordis ſc̄e Clare altiſſimo iugiter famulan-
tur eo ſeruitũs r deuotius diuiniſ. ceſequijs:
ſe coaptant quo ſe p nos r ſedẽ aplicã ſp̄aliũ
gratiz munias fore p̄ſer̄erit. dilecti filij. Ja-
cobi de p̄madicio p̄ſeſtoris r ḡſialis vicarij do-
moz r ordis obſeruarie eozũde in citramõtanis
partibꝝ. p̄ſiſtẽtiũ ſupplicacionibus inclinati aucte
aplica p̄ſenti p̄petuo irrefragabilũ p̄ſtitutioũ ſta-
tutum r ordinatum q̄ in antea p̄petuis futuris
ipſoꝝ oia r ſingula monaſteria domos r loca or-
dis ſc̄e Clare p̄dicta p̄ abbatiffam ſue matris
monializ quãq̄z. ſinguloꝝ monaſtoꝝ domoꝝ
r locoꝝ p̄dictoz ſingularũ abbatiffaz
ſue matrũ monialiũ electioẽ. q̄ ſi a maiorẽ partẽ
eaz numero dõtaat facte fuerit canonice cen-
ſentis ad ipoz monaſtoꝝ domoꝝ. ſue locoꝝ
moniales aut ſozozẽ ordinẽ ip̄m p̄ſeſſaz. r moꝝ
p̄tinentiũ vel circa in ipſis monaſterijs quoz
trazerit ſpectet r p̄tineat. ac p̄dictaz abbatiffa
ſaz ſue matrũ monializ dignitates vel officia
h̄mõ p̄ annũ tũ durẽt. p̄ q̄z illo decurſo et ſi
iulias renũciantionẽ nõ fecerit vacare vacare
eſſent regant r gubernent. ſac regũ r gubernã
te debeant. necnoſ oẽs r ſingule nũc p̄ntes. vj.
in fine añi a patris p̄ntiũ. ſuture ſo a die elonã
eaz cõputãdi regimũ r admittãdi monaſtoꝝ
rũ domoꝝ locoꝝ ſuoꝝ in vicariõz puicaliũ
puinciaz eiũſde ord. ſriſi. m. d. obſeruatia in q̄
loca r monaſteria ipã p̄ſiſtũt. vel ſaltẽ viſitatoꝝ
monaſtoꝝ r locoꝝ ſeu locoꝝ p̄dictoz p̄ eozdeꝝ
vicariõz in p̄agregatioẽ ſriſi deputãdoꝝ r ad id
ab eũſde vicariõz p̄tate h̄ntiũ manibꝝ ac p̄ntia
ſozoz ſeu monialiũ ſeu monaſtoꝝ ſeu locoꝝ
h̄mõ ad id ſp̄ãt vocatãz ſub excoſcãtioẽ pe-
na qua ſc̄e faciẽtes incurãt ipõ ſcõ renũciare ce-
tere lraã q̄ ſozoz ſras r claũes m̄aſterioꝝ r oſſi-
ciantz reſtate teneant r ſint aſtrictẽ. Q̄z q̄
miales r ſozozẽ p̄dictẽ. niſi de vicarij vel viſita-
toꝝ h̄mõ ep̄p̄ſa Inia aliq̄z ad religionẽ v̄l
ſeſſionẽ recipere niſi a p̄ſato vicario ſeu viſita-
toꝝ p̄ idoneo reputatũ fuerit in eaz capellaniũ

aliq̄ũ recipere ſeu receptũ tenẽ p̄ſumat. Et de
terea oibꝝ r ſingulis mulieribꝝ dictis monialibꝝ
ſeu ſozozibꝝ p̄ſer̄erit. aut p̄ eis elemoſpnas q̄rẽ-
tibꝝ p̄ntibꝝ r futuris. q̄notienſiũq̄ p̄ p̄te ab-
batiffaz h̄mõ regitẽ fuerit eaz. monaſteria q̄
p̄ſilio diſcretaz ſitraz nõnũq̄z et in p̄cipuis lo-
p̄ntiaribꝝ. p̄ ipſarũ p̄ſone. Inia tũ p̄tius p̄ eas
deſup a vicario p̄ntie obẽtã cũ ipſis monia-
libꝝ vel ſozozibꝝ comedere. Q̄z p̄ſeſtoꝝ monia-
lium ſeu ſozoz h̄mõ. vel alius ſi eũſdeꝝ ordis
ad b̄ vicariũ puincie h̄mõ. p tpe deputatũ
in oibꝝ r p oia iuxta formã r tenozẽ privilegioꝝ
r ſac p̄ceſſionũ eiũſde monialibꝝ vel ſozozibus
p̄ntie quoad ipſaz pſonas deſup a ſede p̄dicta ſeu
abſo quõz ſubſeſtoꝝ in oibꝝ p̄ter q̄z ſedẽ ſedi caſu
ſue reuocatio quotiens fuerit oppoſuit ipſaz
ſeruitiũ p̄ſeſſionibꝝ diligenſer auditũ eis pro
cõmiſſioſ excoſſibꝝ. criminibꝝ r delictis debitaũ
abſolõnẽ ip̄edere r inũgere p̄ntiam ſalutarem.
Necnoſ ipas ſuientes ſi id bunilũ petierit a
quõſcuq̄z excoſcacionis ſuſpẽſionis r interditi
alijsq̄ ſentẽtijs cẽſuris r penis eccleſiaſticis q̄
p̄ tpe inodate fuerit in forma eccl̄ie oſuera im-
iunctis ſibi p̄ mõ culpe p̄nia r alijs q̄ tũ fuerit
inũgẽda abſoluerẽ eiſq̄ euchariſtũ ſue exte-
re v̄nctõis ſacra eccl̄iaſticã miſtrare libere r li-
citedy oceanõz. loco ac rectorõz parochializ
eccleſiaz r cuiũſcuq̄z alterius Inia ſup b̄ nulla-
tenus reſtate aucte aplica tenozẽ p̄ntiũ indul-
gentiũ. nõ obſtãtibꝝ ſelicis re. Clementis pape
q̄nti p̄deceſſioũ nri r gbũſua alijs aplicis cõ-
ſtitucionibus. necnoſ monaſtoꝝ r ordis ſc̄e
Clare p̄dictozũ iuramento p̄firmatõẽ aplica vel
quõſ ſi firmatõẽ alia roboꝝant. P̄ntilegijs quoꝝq̄
z r indulgẽtijs. ac lris aplicis ipſo ordini ſc̄e
Clare r monaſterijs ſuis p̄ntis q̄boꝝ forma in
ip̄ ſeu ḡſe p̄ ſedem candẽ alſo quõlibet p̄ceſſio:
q̄bus oibꝝ eorum etiam ſi de illis eoziq̄z totis
tenozibus de verbo ad verbũ p̄ſentibus habẽ-
da foret mentio ſp̄alis illis aſſe in ſuo robeoꝝ p̄-
manẽtibꝝ quoad p̄miſſa derogare incoſtẽtes r
exp̄teſe derogatum pro plentes ceterijs cõ-
trarijs q̄buscuq̄z. nõnulli ergo oimõ hoĩũ liceat
hanc paginam nroz ſtatuti ordinacionis. p̄ceſ-
ſionis. intentionis. derogationis. infringere. vel
ei rẽ. Si go aut rẽ. Datum. Rome apud ſc̄m
Petrũ. Anno incarnationis doſtri. 1447. no-
nis adarũ. Pontificatus noſtri anno p̄mo.

Seede partis

Alexander papa sextus dispensat: cōcedit cōfessoribus monialium: de familia posse ex rōnabili causa ingredi earūdem monasteria.

Dilectis filijs generali ac pūncialibus vicarijs ordinis minor: de obseruatiā nūcupatorum in partibus vltimorūnis cōmorantibus.

Alexander papa sextus.

Dilecti filij salutē et apo-
stolicā benedictionē.
Exponit nobis fecerūt de
lecte xpo filie abbatisse et mo-
niales monasterij odis fan-
cte Clare in partibus illis. Hi

tutor: q̄ l̄ p ip̄az regulam cōcedat expresse q̄ p̄fessorē p vos eisdē pro tpe deputati necitate adueniente p administrādiōis scriptis ecclesiasticis possint cōpetenti societate comitari clausuras eorūdem monasterioz ingredi: q̄z inter dū accidit aliquas monasterioz q̄noz monasterioz diuinita firmitate demerit: q̄noz per annum aut biennium ita morbo laborare vt pro receptiōe factoz non possint ad cōmunem cratem accedere spūali: p̄pterea p̄solatione illa p̄fertijs qua cetera moniales que in receptiōe eucharistię quōtodecimo die recreant: hōino carēt cū p̄fessorē ree predicti ex eo q̄ dicte moniales in extrema necessitate: aut mortis articulo p̄fuitur nō sint absq̄ p̄fice scrupulo pro eaz visitatiōe et administratiōe factoz clausuras interiores eorūdem monasterioz ingredi nō audent. Quare nobis eadem abbatisse et moniales supplicare humiliter curarūt vt dignaremur spūali p̄solatiōe (infirmaz p̄fertijs monialium) circa b̄ pina benignitate p̄solere. Nos religiozā p̄fona: (fragilitate p̄fertijs sepe) votis vt eo seruētis diuina famulatiō inhiant: q̄ntū cum deo possum? benignē annuētes: h̄mōi supplicatiōne inclinatū vobis vt scribus seu p̄fessorib̄ p vos pro tpe deputatis vt monasterioz monializ earūdem que vestro regimini administratiōi immediate subijciunt p̄ eisdē causis et alijs rōnabilib̄ iter dū occurrētib̄ pro tpe: put vobis s̄m deum expe-
dire videbit̄ clausuras interiores ingredi possitis in moniales p̄dicte portam maiorēz aperire licite valeant aucte aplicā l̄nam cōcedimus pa-
riter et indulgemus. Itō obstantib̄ p̄ftrictiōnib̄ et ordinatiōnib̄ aplicis ceterisq̄ in p̄fius facien-
tibus q̄buscūq̄. Columbus in sup̄ q̄ p̄fentium

Tractatus. I.

fray transump: o manu publici notarij subferi pro: z alicui p̄lati ecclesiasticū seu p̄fone l̄ dignitate p̄fuitur sigillo munite plena r̄ dubia fides adhibeat. Datūz Coneti sub anulo p̄ficatoris die decimafexta Nouēbris. M̄. cccc. xliij. Idō-
tificatus nostri Anno secundo.

Adē Alexā. papa. vi. cōcedit seu dispensat cum monialib̄ scē Clare circa scalā z portam: p̄pout hic habetis postea nunc per israhēl̄pta in vltima pte statuta eaz aucte aplicā roborata etiam postūsum esse super hoc congruentius videat̄ pro omnibus de ordine ipso.

Alexander papa sextus.

Alete salutē et apo. b̄ndi-
ctus vicarijs ḡnialē odis s̄m mō-
regulario obseruatiē vltimorūnis: q̄ l̄s inter p̄fimeua instituta regularis odis scē Clare seu illoz modificatiōnes que a sede aplicā emanarunt inter alia caueat exp̄se q̄ in quolibet mo-
nasterio monialium vestri odis vnum tantū ostium habeat ad intrādum clausuraz z exin dū cū opportūū fuerit in quo nulluz sit osti-
lū vel fenestraz illud fiet in sublimioz pte. mo-
nasterij: q̄ntum fieri possit puenienter: itaq̄z ad ip̄m ostium p scalā leuatoziā ascē daf: q̄ scala per cathēnā ferream ex parte foroz studiose ligata z cōpletōno dicto vsq̄z ad p̄nam sequitis diei z tpe diurne dormitiōnis z visitatiōnis suspen-
sa stare debeat nisi inter dū aliud euidentē regre-
ret necessitas vel vtilitas manifesta. Et p̄ nec-
cessitates aliq̄n iminentes q̄ non possent p̄fui-
pradicū ostium vel rotaz cōmōde exp̄diri in eisdem institutiōis seu modificatiōnib̄ p̄mittat q̄ aliō ostiū iserū? in loco decreti i monasterijs fieri possit p qd̄ ceteris t̄pib̄z remitterent: v̄ remi-
tens q̄ foret opportuna. Qd̄ qd̄ p̄tine eēt clau-
siōnib̄ ferreis feris z repagulis p̄munitū z muro pte exteriori muratū: ita vt non possit aliter aperiri vel persona inde loqui z ipsarum neces-
sitati tempore murus ip̄e dirui z ostium ipsū sum aperiri deberet: z tunc aperitū tēderi quā-
tominius fieri possit: sub tanen feni custodia exp̄ditisq̄z necessitatib̄ clausuris feris z repa-
gulis extrinsecus remuraret: put in eisdem in-
stitutiōis seu modificatiōnib̄ plenus de continue. Nihilominus ordinatiōnes z modificatiō-
nes h̄mōi quoad ostium habētū in sublimi lo-
co monasterioz

De privilegijs triumordi. s. Fran.

co monasterioz eorūdem cum scala leuatoziā z quoad clausuram ostij inferioris muro a parte exteriori muratū cum exp̄dierit non fuerant monialibus vtiq̄z recepta z admisa: nec hactenus obseruata: obutatisq̄z ne p̄pterea sit vestra onerata p̄ficia ne vt dicat vos in ea parte instituta p̄dicta non obseruare. Daci igit̄ sc̄farius vsq̄z straz z s̄m dicti ordinis minorū qui ad audien-
das cōfessiones vestras deputati hactenus fue-
runt z pro tpe deputabunt in p̄missis volentes oportune p̄uidere vos z q̄ p tpe fuerint z in foruz p̄petuo erūt vestroz monasterioz abbas-
sas z moniales ad h̄nduz in sublimi pte mo-
nasterioz: cuz scala leuatoziā z aliud iseritus mu-
ro a pte exteriori clausum obligatas hactenus non fuisse nec esse in futurum ad institutoz h̄mōi
in ea parte obseruatiōne non tenent: pro eo q̄ ostia p̄dicta in odis monasterijs mō predicto hactenus nō habuerunt: nec in p̄sentiarum ha-
bitis in futurum nō habebitis nullū p̄ficientie scrupulū h̄ie deq̄z in obseruantiā regule vestre in ea parte monib̄ vtētium non recepta z non admisa notarij non posse aucte aplicā p̄fentius tenore declaramus: z pro potiori cautela vobis quoad habēdum ostium p̄dictum decetero in sublimi parte monasterioz vestrozū cum scala leuatoziā z tenēdum ostium iseritus muro a pte exteriori muratum nō teneamini. Liceatq̄z vobis h̄ie ostium qd̄ institutiōis seu modificatiōni-
bus p̄dicte vobis p̄cedit in sublimioz parte monasterioz vestroz in aliquo loco iseritū cō-
modo z puenienter p̄ter illud etiā aliud ostiū manū in uratum a parte exteriori nō clausum. Ne illud totū p̄ cuiuslibet re z p̄fone itro-
missione apperiri oporteat in eo ostioli parui: que gdem ambo ostia sint clausuris feris z repa-
gulis alē iuxta instituta p̄dicte munita eadem aucte p̄cedimus. Nō obstantib̄ p̄missis ac p̄fuitur: ostiū z ordinatiōnib̄ aplicis ceterisq̄z h̄ijs q̄ buscūq̄z. Datū Rome apud s̄m Petrū. x. kal. Junij Anno millesimo quadringentesimo no-
nagesimo q̄nto. Pontificatus nostri Anno. iij.
Super scripto dicti breuis.

Nicolaus papa. v. cōcedit bullam p̄fictio-
nis z p̄seruatiōnis deuotaz foroz prime regule ordi. sancte Clare mendicantiū reformatio-
nis beate Colete in qua etiam allegat qualiter sub cura z obedientia s̄m minorū de obseruan-
tia nūcupatorū ab obia z cura ḡnialis ministri minime exemptoz sine substractiōne vinebat sub quoz regimine temp̄ stare voluit z nō sub alijs de obseruantiā sine familia exemptis.

Nicolaus eps r̄. dile-
cto filio no-
bili viro Bernardo de arman-
chiaco marchite: per driaci: z
castre. comitatū. comiti. Sa-
lute et apo. b̄ndi. Inter curas
multiplices q̄b̄ occurrētibus: nego cōfuzūq̄z
varietatib̄ ob̄ndemur illam arctius amplecti
mur per quā regulares ordinēs z loca iugi fan-
ctissime ac diuino cultu dedita illorūq̄z p̄fo-
ne in spū humilitatis dño seruientes sic solida
status sui securitate fruant q̄ ad vberiozem
obere religionis p̄paginem p̄feris z vortinis cō-
tinuo p̄ficere valeant incrementis. Quā itaq̄z
sicut p parte dilectaz in xpo filiaz vniuersaz
abbatissaz foroz z p̄uentium monasterioz ordi-
nis sancte Clare p quondayz Colerant boelet
eiusdem ordiis forozem natione ambianen. s. ali-
quoz ex ip̄sis monasterijs fundicē reformato-
roz nobis nū exhibita petitiō p̄tinebat q̄ ip̄e
abbatisse forozes z p̄uentis q̄ sub regulari obser-
uantia z p̄petua clausura s̄m regulā eiusdē scē
ac sub p̄fessione eiusdē odis s̄m minorū de ob-
seruantiā nūcupatorā a ḡnialis eiusdē minorum
odis ministri pro tpe existētis z pūncialium
supioritate z obia minime substractoz cura z
nihil p̄prium possidētes de puris xpi fidelium
elemosinis que p cis p eisdem. p̄fessorē men-
dicantē q̄runt iuxta reformatiōnes fundicē
h̄mōi pro tpe viuunt: vt a quibusdā iniustis op̄-
p̄fessionibus z molestijs p̄seruare vota sua sol-
dus z attentius altissimo reddere valeant. r̄pa-
lis b̄nificij p̄frectiōne indigere q̄ maxime dno
scant: z sicut eadē petitiō subijungebat ip̄e abbas-
tisse forozes z p̄uentē que ad vtrūq̄z dictorū
ordinū magne deuotiōnis zelū h̄ie: nō solum
in eaz z monasterioz: sed etiā p̄fessorū p̄dicto-
rum: ac domoz heremitorū: z locoz suoz: z
opportunitatib̄ b̄nificiorū p̄p̄tius hactenus

re exhibuisse nouerut ac quotide exhibere rez
otuz magistra experientia teste coprobati ipsaruz
z illoz pfectiois uoluntario z benigno affectu
suscepruz ee no ambigunt in suis uez legitimi
z perpetuo patronu z pfectozz iustitiam feruen
ter exporant. Mos hmoi actiones tuas laudabi
les plurimu in dno come dantes ipsaruz abba
tissaz foroz z uentuz in hac pre supplicatio
nib⁹ inclinat te no solu abbatissaz z foroz pro
tpe exntia ac uentuz mecn⁹ fundatoz z alio
ru si q⁹ illis p⁹omia in futur⁹ canonice fundari
zigerit monasterioz is etiam pfectozz snt pro
tpe existetium domoz heremitozoz z locoz
pdictoz: q⁹ diu vitam duxeris in humanis pa
tronum pcuratoz pfectozz z defensor⁹ aucte
aplica tenore p⁹entium facinus p⁹itum⁹ crea
tus ordinam⁹: z etiam deputam⁹ dantes z co
cedentes tibi plena libera z oimoda facultate
ac etiam p⁹atez ptra z aduersus oes z singulas
tam ecclesiasticas seculares z regulares: q⁹ etia
laycales psonas que abbatissaz foroz⁹ p⁹entiu
mos monasterio pfectozibus domib⁹ heremito
rijs z locis p⁹dictis uel alicui eoz iniurias mo
lestias offensas vexationes p⁹turbationes in
gationes oppositiones z iacturas aut alia noxia z
p⁹udicialia q⁹libet in debite irrogauerint seu ir
rogare uoluerint: aut quouism⁹ q⁹serint cuius
cuq⁹ dignitatis status gradus ordi⁹ p⁹eminetie
z p⁹ditionis fuerint p⁹ te aut quocunq⁹ a te desu
per subdituendos in his. vj. q⁹ ad auxilium atri
nent dachij secularis faciendi geredi exercenti
di: z exequedi oia z singula que veri z legitimi
monasterioz z alioz religiozoz p⁹ozuz locoz
quouilibet z p⁹onaz eozdem patroni p⁹curato
rez protectozoz z defensor⁹ seculares facere
gerere: exercere z exequi pnt z debent te de co
suetudine q⁹ de iure. Ceteruz vt circa hmoi pa
tronacionis ministerium p⁹uenientis z p⁹le
ctius proficere valeas: q⁹ sepe sicut sp⁹alia gla
dius sine sp⁹alita z sp⁹alis sine sp⁹alia gladio co
ferre non pot. Anuersis z singulis locoz ordi
narijs z alijs sp⁹alem iurisdictionem hntibus z
habituris in partibus. vj. monasterioz domoz
heremitozoz: locoz p⁹dictoz p⁹sentib⁹ z co
sisturis harum serie districte p⁹cipiendo mada
mus: q⁹tenus ipsi si z q⁹ pro p⁹missis uel eorum
occasione opportuerit z p⁹ parte tua fuerint re
quisiti aduersus quoscunq⁹ iniuriatores offenso

res molestatores ueratores p⁹turbatores inq⁹ta
tores z oppressores hmoi cellas ecclesiasticas
p⁹nt iustum fuerit fulminare illozq⁹ z eas post
posita appellatione copescere fideant z p⁹ocu
rent. No obstantib⁹ p⁹stitutionib⁹ z ordinatio
nibus aplicis ac monasterioz domoz heremito
rioz z ordinum p⁹dictoz iuramento p⁹firmatis
aplica: uel quouis alia firmitate roboratis statu
tis z p⁹uetudinib⁹ ceterisq⁹ p⁹ijs q⁹buscuq⁹: aut
si aliq⁹ comunitur uel diuisim a sede aplica sit
indultus q⁹ interdici susp⁹ di uel excoicari non
possint p⁹ lras aplicas no facientes plenas z ex
pressas: ac de uerbo ad v⁹bz de indulto hmoi
mentionem. Datum Rome apud sancta⁹ Do
retiana. Anno icarnatois d⁹nice. M. cccc. xliij.
decimo. kal. Nouemb⁹. Idonticac⁹ nri ano. ij.
Erat sic scriptuz in plica p⁹at⁹is de madata
d⁹n⁹ nri pape. ¶ T⁹e eadem die simul fuit expe
dit⁹ alia bulla eiusde d⁹n⁹ Nicolai pape q⁹nti in
cipit. Decet z p⁹entiam aplicam sede in his post
sumum reddere p⁹piciam z benigna⁹ zc. In qua
narrat qual⁹ sc⁹te uixit beata Colera boelet na
tionis ambianens⁹. z x. l. annis circa ordin⁹ sed
Clare no mediocriter reformauit z ampliatu
monasteriaq⁹ erexit z fornam atq⁹ moduz sed
uiuendi tradidit forozib⁹ ip⁹is z ordinatozoz z
statuta z alia fecit z ordinauit que in dicta bul
la approbant z p⁹firmantur z que nunc usq⁹ per
dei gram curiose a forozib⁹ ip⁹is reformatis re
uuant. Originalia istaruz z aliaz bullaz ad bec
z r⁹sumpta desup habent in diuersis monaste
rijs ip⁹az forozum p⁹ncipiarum p⁹fracie z sancti
Bonauenture Ambianis z alibi.

Sacris episcopus
hilu⁹ fratris dilecti
bilis fratris dilecti
no ecclesie c⁹l
gen⁹ z Tornacensis
iurisdictionem. No d⁹
lijz fratri
z minoz de ob⁹
cup⁹.

Cincipit secundus tractatus scde partis
p⁹ncipalis p⁹ntens p⁹ncipalia p⁹uilegia triuz
ordinu b⁹ti p⁹ncipit per vnuz ex p⁹seruatozibus
eozz aucteritatez cu fulminatioe p⁹cellus de
sup ad ea v⁹bz exequendum z seruari facien
dum vigore illius clausule: quatenus per uos
aut alium ue alios zc.

In nomine sanctis
sime ac I diuine trinitate p⁹is z si
lij z sp⁹sici Amen. Reuer⁹ d⁹ssimis
ac reuer⁹ d⁹is in xpo p⁹ib⁹ z d⁹nis do
minis dei z aplicis sedis gra patriar
chio ep⁹is: eozuz z cuiuslibet ip⁹oz
in sp⁹alib⁹ z p⁹alib⁹ C⁹icarye seu of
ficialib⁹ g⁹alib⁹ ac Abbatibus q⁹ bus
cuq⁹ uenerab⁹ uenerabilib⁹ z circumspe
ctio uisio d⁹nis quaruicuzq⁹ parochia
lium ecclesiaz. Rectozib⁹ seu loca tenentib⁹ eoz
r⁹sumis per vnuerfas mudi partes z p⁹uicias
p⁹ntuere: q⁹z culibet solidu. ¶ Dib⁹q⁹ alijs
z eoz singulis q⁹z itereit itereit⁹ zc. In qua
z que seu quos i⁹frascriptum sagit negociu seu
tagere poterit quomodoz in futurum eti⁹ co
munitur uel diuisim q⁹buscuq⁹ noibus celeant
z quaciq⁹ p⁹sulgeant dignitate seu auctoritate

Necno oium p⁹uilegiozum ordinatum iu
rium z l⁹rarum aplicarum etiam sub forma bre
uis uel alias tam gram q⁹ iustitiam p⁹ernituz
ordis minoz z misro custodib⁹ z s⁹ib⁹ di
cti ordi minoz: ac forozib⁹ sancte Clare: fra
trib⁹ ac forozibus terij ordi⁹ beati Franci
sc⁹ p⁹spertim p⁹uincie Francie curie dicti misri co
munit⁹ respectiue p⁹cellaz uel ordinataz: ex te
to: p⁹seruatoz z iudex v⁹siac: co⁹missar⁹ ad l⁹ra
scripta vna cum alijs certis nris in hac pre col
legio cu⁹ nra clausula: quaten⁹ p⁹ se uel alium seu
alios zc. a sede aplica sp⁹aliter deputat⁹. Salute
in dno z nris hmoi⁹ uertus aplicis firmi
ter obedire madata. Noueritis trasupta diuer
sa diuersaz l⁹raz aplicaz in fau. e⁹ s⁹ri minoz
z foroz sc⁹ Clare ac s⁹ri z forozum terij ordi⁹
b⁹ti s⁹ri de p⁹nia n⁹cupat⁹ z quozucuzq⁹ alioz
cunctisq⁹ s⁹ q⁹ b⁹ reedes l⁹re aplicis p⁹cell⁹ colca
te ue ex⁹te sunt: r⁹a reuer⁹ d⁹um in xpo p⁹tem
z d⁹n⁹ d⁹n⁹ Antoniaz de mote dei z aplicis se

dis gra archiep⁹is S⁹p⁹otinen. scissimi d⁹n⁹ nri
pape eiusq⁹ camerarij. Necno curie causaz ca
mere aplicis g⁹aleam auditoroz romanaz curie
quozucuz ordinaruz. Necno et alias l⁹raz aplicas
quozucuzdam simoz pontificu dictis ordinibus
z alijs xpi fidelib⁹ respectiue concessas sigillis
plumbicis z cereis respectiue in unitas sanas z
integras no uitiatas no cancellatas: neq⁹ in ali
qua eaz parte suspensas: q⁹ omni p⁹terius uito
z suspitioe caretes nobis ex parte reuer⁹ d⁹di pa
tris s⁹ri Bonifacii de cena o⁹dis mino⁹ obite
z obstantie regularis p⁹uincie Francie misri
suo z alioz marie suozz subd⁹ioz: tam s⁹ri q⁹
foroz triuz ordinu b⁹ti s⁹ri. C⁹idelicet s⁹ri mi
no⁹ ac s⁹ri terij ordi⁹ eiusde sc⁹l⁹ Francie non
monialiu sc⁹ Clare ac eiusde terij ordi⁹ alia
r⁹uz religiozaz uirginu u⁹duaz m⁹cellataram
foroz co⁹missaz ac oblataz. Necno oium aliaz
u⁹riuzq⁹ s⁹eruz z cunctisq⁹ status plonaz: q⁹bus
dicte ordinatioe iura trasumpta z l⁹re aplicis
p⁹cell⁹ co⁹munitate ue ex⁹te sunt nob⁹ coram
notario publico z tenib⁹ i⁹frascriptis fuisse p⁹e
sentatas. Quas nos cu⁹ ea qua decti reuer⁹ d⁹ta
recepim⁹. Quozumq⁹ trasumptoz iurium ordi
nacionu statutoz z l⁹raz aplicarum p⁹dictaz
tenozoz de v⁹bo ad s⁹bum successe uel subsequu⁹
z sunt tales: mb⁹l⁹ mutatoz d⁹msino te⁹ addi
toz fundam rubricis uel titulis eaz l⁹ra in ca
pitib⁹ singularum l⁹rarum apostolicarum inser
tis: p⁹mutaz exceptis.

In nomine sanctissime ac
indiuide tri
totiq⁹ celestis curie triumphantis Am⁹. No
uerint vnuerfi z singuli p⁹entes l⁹ras sine p⁹ia
publicum trasumpti. N⁹sim specturuz iuritu
lectur: pariter z ad iudici. De nos Anton⁹ de
mote dei z aplicis sedis gra archiep⁹is S⁹p⁹ot
nen. scissimi domini nri pape eiusq⁹ camerarij
necno curie causaz. Clamere aplicis g⁹alib⁹ au
ditoz: hmoi⁹ uertus aplicis firmi⁹ z ob⁹stantie
ordinis minozum reformatisis z ob⁹stantie ac
ob⁹edientie regularis reuer⁹ d⁹di p⁹ie ministri
generalis eiusdem ordi⁹ ac reuer⁹ d⁹oz mini
strozum p⁹ncipialium z s⁹ri eiusde ordi⁹ re
formatiozum ob⁹edientie z ob⁹stantie regularis
p⁹ncipiarum p⁹fracie z sc⁹l⁹ Bonauenture p⁹ocu
2° p⁹ 3

ratoe pncipalis in statiam & regitionem oeo
 z singulos lua coiter z diuim interesse putat
 z eisdz pcuratores si fissent in romana curia
 p coite ad videndum z audiendum quasda
 lras ifra scriptas regulam frim minoz p glozo
 sum prem lecti. s. ordinata:z p felicio recorda
 tionis honozij papa. iij. tpe eiusdem rfe insti
 tutionis pfr mat. tunc p Nicolau felicio
 sfr recordatioe papa certium va bulla plubea
 munita. Regulas et aliquas frim z forez secun
 di z tertij ordio eiusde bti pfr z etiam per
 diuerfos sumos potentes approbatas z firma
 tas veris bullie plubeis sumoz pontifici a q
 bus emanant respectue munitas. Nonnul
 lasqz alias lras applicas in fauore z ad virilitatez
 dictoz trius ordinu in genere qz in speciez
 tam coiter qz diuim diuerfis tpbz a diuer
 sis sumis potenticbz a scilicet inno dno nro Giulio. ij.
 sigillis plubeis z cereis respectue Sixtz z co
 cessas. Aliasqz eisdz p pie memorie Sixtz. iij.
 in lris vulgariter bulla aurea nuncupatio: vel
 alias respectue comunicata z certas alias p
 ducti recipit postqz p ducte fuerint ad vid
 endz z audien du ipsas trasumi expleari: auct
 ritate: collationari z in publica trasumpti forma
 redigi mandari nramqz z dicte curie caruz. La
 mere aplice autem iudiciariam z ordinariam
 pariter z decretu iterponi: vel dicendum z alle
 gadu cam si qua bient rnonabile:quare pmis
 fieri no deberet p audientiam publicā lfarum
 dnu nri pape vt moztu est citari mandatum z
 fecimus ad certu pemptiois terminu copeten
 tem. vs. ad diem z hora ifra scriptoz. Quibz die
 z hora audiente coparuit iudicialr coā nobis
 supradicti supradicti frater Laudius l'ugonis
 pcurator pncipalis p seipso ac p dictio z alioz
 oibus fribus z soroz: trium ordinu p dictioz
 z cuiusqz status psonaz qbus eade lre apo
 stolice pcesse communicate seu in toto vel in pte
 exteie sunt. Et quadam citationes audien. par
 gament a nobis emanata z in eadem audientia
 debite executi representati citatoz qz in eadez
 pte exteie no coparetu: neqz hmoi diei termi
 no in aliquo satisfacie curatum ptumatiā ac
 casuati. p fozoz ptumacez reputat z in conz
 ptumaciā in dictas lras applicas sanas z itegras
 vt pma ap parabat trasumi: auctualitate: exple
 ri: collationari: in publica trasumpti forma

redigi mandari nramqz z dicte curie caruz
 mere aplice autem iudiciariam z ordinariam
 pariter z decretu vt moztu est iterponi per no
 tam suo qz oium z singuloz noit: debita cau
 tate infatā postulat. Nos tuc Antonius arch
 eps z Auditor: status attendentes regitionem
 hmoi fore iustam z psonā rōnuz qz iusta peti
 tibus no est denegadus assensus dictos citatoz
 no coparentes: neqz hmoi diei terminu in ali
 quo satisfacie curamco reputauit: merito pu
 erant sua denie iustitia cotumaces. Et in conz
 ptumaciā ipsas lras applicas sup hmoi regula
 z alias pstatas: tam sub pludo qz sub forma bu
 ulis z anulo piscatoris respectue cotas ipsi
 breuibz z eoz signatis p nonnullis testibz sicut
 dignos in forma iuris iuratos recognoscit: cui
 ad manus nfas recipientes vidim: tenim:
 palpaui: z diligēter isperim: z examinaui
 sanasqz z itegras no vt latas no cancellatas: nec
 in aliq sui parte suspectas: qz oio prolixo vitio z
 suspitione caren. reperim: tateqz eade pmo
 clauim: z p pntes pnticium. Ipsas quoqz
 p publicū nrm z dicte curie camere aplice no
 tariam fr. rribaz nrm ifra scriptu trasumi exple
 lari: auctualitate: collationari z in hāc publicam
 trasumpti forma redigi mandauimus z fecim.
 Volentes z auctoritate dicte curie causalri ca
 mere apostolice atqz nostra decernentes: qz hu
 iusmodi publico trasumpti Instrumētū vtr
 cunqz locozum in iudicioz: extra iudicium de
 cetero z in antea detur z adhibeas fides plena
 riaz: talis z rata qualis z quata dictio origin
 alibus lris cū pnti publico trasumpti instrumē
 to vt pmitit auctualitate z collationatioe dat
 fuit z adhibere daturuz z adhibere vt bare z
 adhibere: si in medium pducent. Quibz oibz
 z singulis tanqz rite z legitime factis z p
 actis ac celebratis in iudicio coram nobis no
 strā quoqz z dicte curie camera aplice autem
 iudiciariam z ordinariam pariterqz z decretu
 interpositimus z pntibus interponim. No
 nozes vo regularius z lfram apostolicaz vo
 sup z aliarum: vnde supra fit mentio de verbo
 ad verbū successiue sequunt z sunt tales.
 Et primo sequitur renouatio seu nona au
 centicatio lfarum apostolicarum honozij pa
 pe tertij super cōfirmatione regule trasumi m
 noz. Jam prius ab Inno. papa. iij. approbat

per dnm

per dnm papam Nico. iij. facta in hac forma.

Scolaus eps seruus seruu dei.
 dei. dilecti filij ge
 nerali z pincialibz mistris ac custodi
 bus z vniuersis fribus ordinu frim minozum.
 Salutem z aplicam bndictionē. Litteras felicio
 recordatioe honozij pape tertij pdecessor
 nri regulam vestra z pfirmatione ipsi pti
 nentis no abolitas no cancellatas no vitiatas
 vā bulla bullata. Insperim diligēter. Quaz
 tenorem de verbo ad verbum ex certa scientia
 presentibz fecimus annotari decernētes ac fa
 tuentes: vt idem tenor eandem vim eundēqz
 vigorem ac eide robur p oia obrineat sic lertus
 que ipse lre bulla ipsa munite obtinere noscum
 tur: etiam si dicte lre nunqz in posterū appare
 rit: eadem sibi fides in iudicio z extra iud
 cium adhibeat omnino que predictis origi
 nalibus litteris pberetur. Hæc dictus vero te
 no: litterarum eandem talis est.

Honozij episcopus etc. Regre i pma pte fol. 19.

Nona approbatio z cōitio bullarum Sixti
 iij. z Greg. xj. sup declaratioe pntis reuerēd
 simoz dnoz pteoz ordio z penaz scilicet ide
 bite currētium ad ipsos vel gfas ab eidem
 recipientium nisi in tribz casibus in regula ex
 pressis etc. Julus secundus.

Alius eps seruus seruu dei.
 Ad ppetuaz rei memo
 ria. Dū vberes fructi: quos facer ord
 frim ordio minoz in agro militatis ecclie in p
 pagane religiois z fidei orthodoe bacterum
 pduxit vtrū z pduxit ac in futurū pductuz so
 re in dubitāter speram diligēter attēdimus di
 gnū cenāz: debetū nos ad illa nros debere
 dirigere cogitat p q ea q pro psonaz in illo sub
 suau religiois iugo altissimo famulātium gete
 z tranquillitate ac illoz supoz exercēda iurisdic
 tione a romanis potenticbz pcessa fore noscum
 lra integritate pntat z rāto firmū obfutē: qro
 erūt sep: sedis aplice munitie stabilita. Dū
 dū hī qdē felicio recordatioe Six. papa. xj. p de
 cessor nri dicto ordinu in suas lras pcessit pntes
 pteoz ois ordioz ordio p tpe extis limitates
 ac aliq eide pteoz inhibētes: nec no pntegia
 z idulta alia pntētes qo postmodū pie memo
 rie Sixtus papa. iij. et pdecessor: z fm carnem

auunculus nri p suas lras cū lraz Gregozij p
 decessoris hmoi d vbo ad vbi lserit de appro
 uat: pur in eisdem lris quas pntibz de vbo ad
 verbū iseri fecim: plenius pntet. Quare pro
 pte dilectoz filioz: Raynaldū gualia z moder
 noz pincialiu mistroz oium pntiaz iuxta
 moztū dicti ordio asserētū p dactas lras ce in
 vtu nobis fuit bonū supplicatū vt lras Gre
 gozij z Sixti pdecessoz pducatum approbare
 atqz in pmissis oportune puidere de benigni
 tate aplicæ dignaretur. Nos igit q in mino
 ribz pntitu cardinalatū: honore fungētes dicti
 ordio protectoz viginti sex ānis z vltra suim
 eoldē frēs tanqz pncialiter filios in v. scribitis
 charitatis gerētes eoz cōmoda z trāglitatem
 sinceris affectibz exoptam: gualē z pinciales
 pstatos a gbusue exccatiois suspēctiois z iter
 dicti aliqz ecclesiasticis iuris cēsuris z penis
 a iure vt ab hote quic occasioe ab lato si q
 bus quioz inodari existant ad effectū pntium
 dūtaxat psequēdū baz serie abolētes z absol
 utos fore cēteses hmoi supplicatioibz scilicet
 lras p dactas Gregozij z Sixti pdecessoz hu
 iusmodi q in vtu sunt vt pfer aucte aplicæ
 tenoz pntū approbam: z pntis scripti pnti
 no cōmunit. Nos obstatū: pntionibz: ordi
 nationibz aplicæ ac gbusdaz lris in forma bre
 uis. Cum nre intētiōne. Incipientibz sub die
 xxvij. nouēbris. Pontificatus nri anno tertio
 ase a nobis emanata: Necnon statutis z pae
 tudinibus dicti ordio iuramento pfirmatione
 aplicis vel quatu firmitate alia robozate cete
 ruz contrarijs quibuscuqz. Tenor vero dictar
 um litterarum sequitur z est talis.

Sirtus eps seruus seruu dei. Ad ppe
 tuā rei memorā scā minoz re
 ligio q agrū militaris ecclie scio optibz exē
 plis copiosissime fecūdā z sapie splēdor catbo
 lica illustrat ecclie rāto vberioz: fructibz fer
 tilio: etē pnticē qro i suo statu getoz pmanet
 z pntit: maior pntioz a subditē eiusde frī
 b ordio suis platis obia exhibet: nulliqz exte
 rici spēdimentū pntibus agitāt z molestā
 qui ea caputū nctū sit z ee cēlat a quo oia dē
 religiois negocia z cause admittent z cui oia
 z singuli vbi ordio frēs parent z illius lobā
 ceant discipline. Dūdū sig dem felicio recorda
 tioe Sixtus papa. iij. pdecessor: woster co

Tractatus.II. Secunde partis

gnitio q nonnulli dicti ordinis prectores dum maiorē qz eis eiusdē ordiis rla pcedit auctēz vendicare e vsurpare subitopie voluerit: vera subditōz p̄sari ordiis ad suos p̄latos obia sub mouebat. Cū p̄turbationes incōtinēta multa inuicē fr̄m dīscu suoz & graua scādala fuerat exorta in magnā ipsius ordiis iacturā p̄iudiciā & detrimentum lras sequentiē editit deoici.

Gregorius ep̄s seruis seruoꝝ tenet. Ad p̄petuam rei memoriam. Quēctos xp̄i fideles sup̄ qb̄ corā ex debet officij sumi p̄dicatōis gerere obligamur p̄ fidentes eiusdē sc̄ charitatis sequeꝝ: vnde ac illi cupimus guber nari qz illi in viis mādatoꝝ dñi dirigant & b̄t ex merito p̄fidalis sollicitudinē vberē sup̄inde remuneratois p̄mituz nācificam. Sed hoc nimis in illis dēderamur ardētius & affectuosiorē studio. p̄curamus quoz ad iā mādāto abstrāctē & grauibus p̄nitentijs vberit celestibus imbutantur ad illa p̄ p̄p̄tationis p̄nas suauituz & aliuz eleuantis eleuant vt aglaz in illa parte optima p̄sumit. Alij so tantā sollicitudinē q̄s artē p̄tentes celebrazioni diuinoy vacāt solertius. Alij dīscūt & docent f. iam dētz alij plebez instruūt in eadem. Alijz seruētōis ip̄s ardeoz succēdē nō timentes s̄ amatēs: barbaras nationes ad illaz p̄sonam p̄gūt itrepidit: vt valeāt ad dūicam archā multos afferre manipulos & de talētis eis credite bonā dño reddere rōnem. Illi p̄fecto sunt fr̄s minoroz ordiis in dei ecclia multiplicibus splēdōibus radiantēs quoz sonus p̄dicatōis & scitatio opa p̄e certis religionijs p̄sificis v̄bz ad extremū terre notē exiuisse. Illi sunt quos de numero multiplicauit & meritio quibuscūq; sicut & alijs dñi mer̄it̄ in studio miratōis ecclie eternū banūū qd certatim app̄p̄bendere satagunt elargit. Et p̄pe nos de ip̄s digne curā vigilē gerimus: vt eos in hys scis op̄ibus nil ipediāt nil prurētis ipsi oportuna q̄tis dulcedie potant. Vane cū in b̄i fr̄a. rla quoz iudē sc̄e p̄fessorē existit: b̄e verba pri neant exp̄se. vs. per obiam ad hęc incingunt nil n̄stris vt petant ad dño papa vnū de sc̄e romanē ecclie cardinalibus: qz gubernatoꝝ p̄ctoz: correctoz: illius fratē n̄tiaz: vt semper subiecti & subditi pedibus eiusdem sc̄e romanē ecclie: in libris in fide catholice p̄p̄tationē

& humilitatē & sc̄m euāgelium dñi nri iesu xpi qd firmiter p̄missus obsum̄ ydem fr̄es xp̄i sc̄e p̄tē p̄tē h̄mōi p̄ctozes dicte romanē ecclie cardinalēs successus tribuēt: ut a se de applicatē ēt habuerūt sed aliq̄ eorūdem p̄ctoz p̄ntates fore dñi & licite a certis tribuēt: cū tra suam p̄tatem nimium extendit dicunt in pluribz q̄s in ip̄o ordiis graua turbatiōis & scādala sunt exorta. Illos igit v̄t in eorū ordiis in sua p̄mena q̄te p̄maneat de virtute in virtutē eat assidue qd q̄b̄s libet amotis p̄p̄diaz aditacōis p̄mis & tribulis fructum nō solū cōsuerūt sed et v̄beriozē afferat ad radicāle submōtionē turbatiōnū & scādaloꝝ h̄mōi n̄a exortorū. Et ne oziant in posterū p̄uidere & euadere ordiis p̄ctozibz q̄ erunt pro tpe cuz nullus sit ad p̄s ordiis p̄fati p̄ctoz: trāgr̄essiois me p̄satis occasione tollere efficacitē cur p̄p̄diaz auctē applicatē dē p̄ctozibz districtio in h̄ydem ne p̄sumat q̄cūq; ordinata statuta sic v̄s disposita ac ordināda statuenda & disponēda p̄ ḡnalia vel p̄iucialia vel cūsdialia capta infiringerē: p̄probare: corrigere: suspēdere: aut disp̄sare sup̄ ip̄s seu p̄tra ea vel eoz aliquod quolibet imutare n̄s̄ cōtra p̄missos articulos in p̄fata rla vt p̄fertur postoz vel aliq̄e ip̄oz existētēs manifeste: aut quēcūq; p̄latū seu officialem dicti ordiis seu aliorū loci eiusdē & quoz: quoz noie nūcupet ponere seu instituerat: vt ponere destituerē seu p̄uare: aut a suo officio su sp̄dere seu ip̄edere super libero eius exercitio quouis modo: aut aliquē fr̄m o. die ante dicit ad lectoziatū: aut quācūq; lecturā seu studium vel gradū p̄mouere: aut p̄motos ab eis remouere: seu etiam reuocare: aut de loco ad locum mittere vel mutare: sine alicui fratrū eorūdem eundi ad qd cūq; monasteriuz: vel locū alium: aut dñm vel aliam p̄sonam inuam intrūti & ne insup̄ quēuis singularem fr̄m ordiis memorati de quocūq; crimine vel debito punire aut a pena seu inia liberaret: aut eam mīme agere vt imutaret: aut etiam alicui fr̄i locū cameraz vel liboz vel alias res dicti ordiis concedere vel ei v̄sū deputare: aut q̄cūq; p̄ platos eiusdem ordiis: aut alios deputata quoz amorem: nec etia de rebz: aut correctione fr̄m dicti ordiis n̄s̄ in p̄missis casibz p̄tentis in p̄fata rla seu eozz aliq̄q; aliq̄ten̄ it̄ omittere: se quouis modo

dictus

De priuilegijs trium ordinū sci. f. 73

dictus ordo seu fr̄es eiusdē in nullo subfint fururis. p̄ctozibus n̄s̄ dītaxat in casu in quo ip̄oz fr̄m cōmunitas vel ḡniale capim̄ (qd ab fr̄a) p̄dictis articulis vel eoz aliquo deuiaret. Aliq̄n si secus fecerint id decernim̄ irrituz & inane. Et nihilomin̄ fr̄es q̄ p̄tra n̄ram huiusmodi imhibitionē quoz impetrabūt seu post imhibitionē h̄mōi v̄rent etiam p̄ alios. Impe tracto puniant illis penio q̄ essent pro grauibz culpis s̄m statuta dicti ordinis puniēdi & sint nihilominus acribus p̄uari legitimis & a suis si qua h̄nt suspēcti officijs ip̄so facto. Retē nos colde futuros p̄ctozes hoz tam attentius q̄ p̄ facti efficaciam: sic nois sui officij p̄ current effectuz q̄ ordo ip̄os p̄eōs non ledat in aliquibz potius ab aduersis h̄i q̄s foris incūbitum suo oportuno defēnsio eis p̄p̄egat & a nois p̄ieret: sic aptari p̄uide de ceteris ac modestē limites seruari: vt nō trabatur ad hozam qd p̄uimū existit ad salū: sed ex charitatē tēstis eoz ordo p̄satus getem & p̄olationem p̄cipat & ip̄i p̄ctozes magnuz apud deum p̄m̄ium forient: & sup̄ p̄rario non opozteat dicte sedis p̄uidētiā aliuā remediū adhibere. Nulli ergo oīno hoīum liceat hanc paginam nostre imhibitionis & p̄nitentiōis infringere: vel ei ausu temerario cōtrāire. Si q̄s autem hoc attentare p̄sumpserit indignationē omnipotentis dei: beatoꝝ Petri & Pauli ap̄oz eius n̄s̄ nouerit incursum. Datuz apud pontē s̄ogie uniuersitatis diebus sexto kal. Junij. P̄dicata nos nostri anno tertio. Nos aut cum in ministro p̄nititū ipsius ordiis ḡnalia cura & admīnistratio incumber saluberrimū oportumum & necitū dicto ordiis se fr̄m o. die ante dicit vt p̄ctozes v̄tra p̄fari ab eiusdem ordiis rla auctēz nō ex tēderēt. Nā ex p̄t sum̄ v̄dimus q̄ta p̄tē q̄es v̄tūlēs q̄taz cōmōda p̄fata ordini & fr̄i bus eiusdē ex forma & incōcūsa dictaz lras v̄s obūata p̄uenierit q̄ ēt p̄turbationē iacture incōmōda dāna & graua scādala in dicto ordiis suscitata sunt quotiens dicti ordiis p̄ctozes sine auctōe limites excedere attētes in p̄cularibz dicti ordiis & fr̄m eiusdē casibz & negocijs se intrōmittere & v̄supta sibi auctē ea videre cognoscē iudicare & discernē voluerūt. Exp̄ietes vt religio & ordo p̄fati quē affectuosissima c̄p̄tate cōp̄lectimur: v̄p̄ozē q̄ in eo

a tenens annis enurrit & doctrina ac raribus disciplinis & moribz instituti sumus: ac vite firma fide tenem̄: certissimūq; in nobis exp̄m̄e v̄t ad dictam ad officia & dignitates ad q̄s in minoribz p̄mōti sumus: vt ad h̄c s̄mī pontificē ap̄icem merit̄ & p̄b̄t̄eraphici illi p̄fari be. fr̄a. et. dē ordiis p̄s̄ & fundatōis p̄uati sumus: q̄to p̄fatis statu v̄tūbz & meritis augēat & m̄s̄ p̄tē cēt̄: vt fidei catholice & xp̄iane republice auḡmētūz in xp̄te ac solidā fundamētūz ex eiusdē ordiis fr̄m opibz: ex ep̄is sapie p̄fēdoz & fructuosos studijs & p̄dicatōibz: p̄ueniat p̄mptissimo & liberali aīo v̄t dignū cēlem̄ & debitū ea q̄ p̄ ip̄s ordiis gere pace tranquillitate & p̄p̄tate & romanā p̄. p̄decessio n̄ris p̄uidē statuta & ordinata sunt: vt libitā p̄durēt n̄e approbationis minime roboram̄: alter p̄tamur & declaram̄. put ipsius ordiis tranquillitā p̄cipim̄ p̄alibz inter exp̄dierē. Igit v̄t de cetero ip̄s ordiis p̄fatoribz oīs euagadiē: ordiis occaso tollat: vera v̄sio p̄lati obia in q̄ religiois neruz solidū firmamētū ac robur p̄sistit exhibeat: p̄fatus ordiis & fr̄m eiusdē negociā & eā nō alibi neq; p̄ alios q̄z in ip̄o ordine & ip̄s platos tractent agient iudicent & d̄rminēt: dōcti filij S̄a n̄rī de v̄tino S̄a n̄rī dē ordiis mini. in illis dñō v̄niuer capsi in hac p̄e p̄plicationibz inclinati imhibitionem & lras p̄dictas p̄decessio p̄fati auctē applicatē p̄uati approbam̄: vt robur p̄p̄tate firmitatis obtinere debere decernim̄: & p̄ eas p̄ctozes p̄fata q̄ in tpe erit nisi in illis casibz articulis in rla dictoz fr̄m exp̄sioz p̄fati p̄decessio lras declamē: nec in illis dñō v̄niuersis aliq̄ ipsius ordiis p̄fessorē & quouis n̄sario a p̄fati v̄tūbz sacro sc̄e ro. ecclie obia deuiaret: vel rlas p̄fatis nō seruent sed de deuiantiaz: nō obtinētū rlas: correctioz aut redūctioz: ac alijs quibz casibz & negocijs dei ordiis se ipediāt in h̄y b̄tōre oca auctē decernim̄ & declaram̄. Hoz tam aut illi qd ad offiij p̄ctōis h̄mōi qd in p̄ntiaz p̄ obituz bone memorie Bessarionis ep̄i sabinensis dē ordiis olim p̄ctozis nup̄ vite functi vacat aliam & deputari p̄tigit & ipsius successores dei ordiis p̄ctozes ac eis in virtute sc̄e obie d̄rrecte p̄cipiēdo in h̄ydem: ne ex p̄dictos articulos casus in rla p̄dicta p̄ctoz & exp̄sioz: nec et̄ in illis: cū non v̄niuersus ordo s̄ aliq̄ ip̄suo po vel ip̄ales

ordo s̄ aliq̄ ip̄suo po vel ip̄ales

Tractatus. II.

pone errantem ipsorum fratri querelas audire seu de ipsoz causis & negotijs ptra suas & declaraciones hmoi introumittere se quoquo mo presu matris curent iugulent & intradant: vt est pzo: pzo: coz offi & pfrati sci. f. & aplice sedis inter extitit ipm ordine in geto trianglo & pacifi co statu pferuare & augere ab ipugnatib mole/ stantibz & perturbatibz ptegere defendere & tueri ne secus agedo ordine pstatum no solus no pre gat pseruent & exaltet vt tenentz in aiarz suaru pntium & vici ordi detrimunt & scanda luz perturbet destruat & pfundat. Nulli ergo etc. nre approbatois psonis decreti declarationis exhoratiois & imbitiois infringere vel et au su etc. Si quis etc. Datu Rome apud scilicet Petru Anno incarnationis dnice. 418. cccclxxij. quinto kal. Februarij. Pontificatus nri anno scdo. Nulli ergo oino homiu liceat hac paginam nre absolutiois: approbatois: & communitiois in/ fringere vel ei ausu temerario ptraire. Si quis aut etc. Datu Rome apud scilicet Petru Anno incarnationis dnice. 418. cccclxxij. ultimo. Idus octobris. Pontificatus nri anno. iij. Quarta Innocentius. iij. cedit mistro ge nerali ordinis vt possit visitare & corrigere fra tres qui moxantur in obsequijs aliorum.

Innocentius

Dilecto filio mistro generali ordinis fratru minor. Salute & aplice bndi. Licet sic de acce pim' intante nonnulli ex fratribz tuo ordio qui de superioribus licetia in aliorum obsequijs com moxantur expropterea a tua iurisdictione creden tes talia pleriqz ppetrant p que detrahit ordi/ ni & scandalum inde gignuntur tuis supplica tionibus inclinati pntium tibi ausu conce/ dimus vt vniuersos frs qui moxantur in ob/ sequijs alioz illis duxant exceptio q sunt vel fuerint ad legatorz apostolicze sedis seruitia de/ putari libere valeas visitare: corrigere: amone/ re: ac alios eis subditurere: put fm deum vide/ ris expedire. Non obstantibz gbulatqz lris seu indulgentijs sedis apostolice per quas id valeat impediri. Contradicetes p censuras ecclesiasticas appellatione postposita compescendo. Datum Lugduni decimo septimo kalendas septembris. Pontificatus nostri anno quarto.

Ille notorius. iij. imhibet ne quis frater pfect

Secunde partis

fuo fiat ante annum pbationis coepertum. Et detrimat q nulli fr facta pffessione in isto or dine licet exire vel retro aplice: exire: tunc vo nemini liceat retinere. Et q plati contra tales exire: tunc p censuras pcedere etc. Datu tunc sci fra. ante regule pfrationem & in secundo capitulo regule allegata & confirmata.

Notorius

epo seruus ser uorum dei. Dilectis filiis fratri franco & alioz prioribz seu au stodiibz minorz frim. Salute & aplice bndi. Quia hm ptilium sapientia nihil fit sine ptilio faciu du no post scim penitudo sequat expedit culis bet celsioris vie ppositu aggressuro vt pcedat palme greffus vires pphas discretiois mode ramine metiedo ne sis qz abrit: alioz ea grena in comotione dederit pede suu retro respiciat in salis ifatuati suam pueritudo pzo eo q sul sacrificiu qd fuerat oblaturus salie sapie no pgi uit. Sicur. n. sapientia desipit si no seruet fides. vnde psonidit si no sapit. Quare pene in oi reli gionis ordine est puidet statutus vt hares obli uentias susceptri certo tpe ipsas pbent & p/ bent in eis ne sit hoc de cetero penitenti quia no pot leuitatis occasio excusare. Auente vobis pntium. imhibem' ne aliquo ad pffessione ve/ stri ordio nisi p annu in pbatione fuerit admit/ tatis. Post facta vo pffessione nullus frim ordi nem vestra relinqre audeat nec relinqnentem alicui sit licitu retinere. Imhibem' et ne sub ha bitu vite vestre liceat alicui extra obiam enaga riz paupertatis vestre coruere puritate. Qu si q forte psserint liceat vobis in frs ipsoz vo nec respiciant censuras ecclesiasticas exerce re. Nulli ergo oino homiu liceat hac paginam nre imbitiois & pffessionis infringere vel ei ausu te merario ptra. Si qz aut hoc attetare psserit indignationem oportetis dei & dnoz Petri & Pauli apostolorum eius se nouerit incurruis. Datum apud viterbiuz decimo kal. octobris. Pontificatus nostri anno quinto.

Idem Innocentius. iij. pcepit archiepis & epis platis vt frs apo stasas cu fuerint requisi ti denuncient & faciant illos publicari & q nul li post vorum solene liceat resistere etc.

Innocentius

epo seru' ser uorum dei. Cle mentis filijs.

De privilegijs trium ordinu sci. f. 74

etlo filijs: abbatibz prioribz archidiaconis de canis & alioz ecclesiaz platis ad quos lre tpe p/ uenerint. Salute & aplice bndi. Frim minoruz gntit instituta vt ad pffessione sui ordio nisi p annu in pbone fuerit nullus admittat ne forte aliena: e querens retro tandem respiciat tanqz in comotione dederit pede suu. Et & nulli eiusde ordio frim post facta pffessione licz ordine ipm relinqre nec relinqret alicui retinere. Nosqz mistris & custodiis frim ipsoz pcellimus vt in discretoio donec respuerint ecclesiastica exerce ret censuras: qz pbati fuerint nullus locus est penitentiis quas abso. possit leuitatis occasio excusare. Nunc aut no sine admiratoe referim': q sicut relatū est nobis cu pdictos mistri & custodes tunc discretois excoicationi subyugunt hos alioz vestri tanqz excoicatos vitare no cu rant. Un illi magis obstinati ptingit & dctorz frim ordine & religioni ifamari. Qu vo & si vnu uerho libez sit arbitriu in uouedo nec necessas in vota locū heat s; uoluntas: vsqz adeo us: solutio est nreia post uotū: vt sine ppeit salutis dis/ pendio alicui resistere no liceat ab his q pntem vel solentem reprosmist. Quare nemo mittens manu suam ad aratru & respiciens retro aptus est regno dei. Anantas & sabbira: q abire retroz sum scd apud metientes a pfectu apsoz pncipi bus motuz scribunt successus delati. Anuer/ sitate vestra in omem' & exhortamur. In dno p aplice uobis scripta madates: quaten' ne quis vestru vn qz in pctis moxat & ordio hmoi de/ tractioni subiaceat sit occasio: discedentes post pffessione facta ab eis fm pdicta illi' ordio illi/ ruita pserint excoicationi notatos ab ipsoz euit/ terio oino quocqz etia cu ab eisde mistris & custo dibz fueritis requisiti excoicatos nuclare: curetz: vt ei demu se cognouerit: iter hoies ac hiano carere solatio ad suoz ordinem ad reddendum deo uotū qd in eius susceptione deouerat re/ uertant. Datu Lugduni. viij. kalendas Maij. Pontificatus nostri anno quarto.

Inno. papa. iij. cedit qy apostatas nri ordi nis postum' excoicare ligare cape icar: cerari etc.

Innocentius

epo seru' ser uorum dei. Cle mentis filijs gntali & pincialibz mistris ac custodiis: ceterisqz frim ordio frim minorz. Sa lute & aplice bndi. Promouiois nre cupim' puei

nire subdijis: vt ipi meli' deo ppicante pfi/ ciat & sig dntare dignoscat sollicito corrigat. Lectos itaqz quos in dini amore nois vigilas de/ lectos exquirare vitia & platore strutes: vt apo/ stasas vel solentes vtri ordi. nisi vni salutaribus monitis agelescat excoicare: ligare: capere: cerari: mactare: si uidebit expedire postuue au/ crotante pntium pcedim' facultate. Datu Lugduni. Pontificatus nostri anno tertio.

Clemens

epo sc. Ad pperuz rei memoriaz. Cle mentis archiepis & epis. E pte di/ lectoz filioz mistroz ordio frim. Sicut pposi/ tois nobis obsequy nonnulli nouiqz homo: eisdē corda pcurate humani gisse inimico ac scilicet reuerentur quoz qdā infumonia hbit qdā ad ecclesiaz & bnficia ecclesiastica qd pmo pphaserat restitui pcurant ten aso in seio danabit: ena/ ganf in aiarz suaz piculis & plurimoz scdaluuz qntis & hiri euilude o: die q dario: pntem' & alia uir' que ipsi pntem ac uoluntate receperunt & alia apparuerit euident q uoluerit hmoi religio/ nis: ita imitari & sub religioe dno pperuz de/ bitur. Quare dei mistri de eoz salute solliciti v/ mist' supplicarūt vt puide sup h' misericorditer pcurarent. De vra igit discretioe plena & vno fidei cu hntis vobis p aplice rescripta districte pcepto ad madam: qntem si ita est dictos no/ uultoz vt ad eundē ordio vel ad aliu debeant se transferre monitione pmissa p celturam eccle/ siasticā appellatioe remota cogatio cu a pdictis mistris v' frim' sui ordio fueritis requisiti. Datu Aterbz. ij. kal. septembris. Pontificatus nostri anno 3o.

Innocentius

epo seru' ser uorum dei. Clementis filijs gntali & pincialibz mistris ac vniuersis fra/ tribus ordio frim minorum. Salute & apostoli/ cam bndictione. In vestri ordio regula p lides apostolica pfrata inter cetera pntef q eam pffessio de ipsa egredi nullo mo hcebit nec vo/ bie licetiam d: & abfoluedi ab ordio ipso pras tribuitur ex regula pdi crases nonnulli ordinis

vestri frēs pot factā in ipso p̄fessione ab eis in firmatitate mētia et alijs officijs mendacior ac p malignitatis astutias occasiōib⁹ varijs adinuen-
 tio et ambitionib⁹ crescitū in eisdē a superioribus suis inter dā ex eundē de ordine ipso licentia postulat eadēq; obtinet ab eisdē inter dū q̄o illi cētari exēti de eadē ad alios p̄uolantes in qb⁹ dignitates platuras et officia assumūt: non sine p̄prie salutis dispēdio et derogatiōe hō modica honestati ordi. memorati. Nos itaq; volentes huic morbo p̄grue medele remediū adhibere: ac aiarum obuiare piculis et euagādī materias amputare: aucte aplice statui⁹ et ordinam⁹ vt frēs vestri ordiis q; post p̄fessionem ab eis in ipso ordine factā ad quoscūq; ordines p̄fessionis cuiuslibet perita vel nō perita obtemperare vel nō obtēta a suis superiorib⁹ licentia imitari vel p̄ aliu frē alios ordines mediate trāserūt itaq; vel trāserunt in ordie siue in ordinib⁹ ad quē vel ad quos trāstrī habuerūt aut eos in posterū hēre p̄tgerit vel ēt extra illos ad nullas q; no administrationē vel offm̄ curā aiarū habētiā nec ēt ad aliq; dignitatē vel platurā vel p̄sonatū quoquo mō possint assumi absq; aplice sedis sp̄ali et expressa licētia p̄ ipsius hō modica patentes frās p̄cedēda facientes plenā certā et deter-
 minatā de statuto et ordie h̄mōi mētiōe. Nos enim nihilomin⁹ ex nāc irritū et inane decernimus si secus in hac parte fuerit attentatū. Nos ergo oino boium liceat hāc paginā nri statuti ordinatiōis et p̄sicutiōis infringere vel ei ausu temerario p̄trare. Si q; aut hoc ec. Daruz Rome secundo idus Maij. p̄fificatus nostri anno primo.

¶ Nec domini aliqui nec Cardinales aut alij p̄lati teneant scēz frēs p̄ capellanis etc. Et de auctoritate generalis et provincialiū ministrorum super tales Martinus quintus.

Artinus

ep̄s seruus seruoz dei. Ad perpetuam rei memoria. Dicitū pastoralis regit offm̄ vt circa obfutāritate religionū quozlib; itē dētes nevris religione p̄fessio a p̄ceptis et obseruatiā sui ordie de iudici aut euagādī deo occādo de remedio p̄uidat oportuno. Nos p̄prie fidei cū ex p̄te ḡnialis mistri ordinis minoum nobis expostū fuerit q; nos varijs p̄sonis tam archiep̄is ep̄iscopis et alijs p̄latis q; ducibus

p̄ncipibus et diuersi ordie tribus ac et venerabilib⁹ frīb⁹ nris sancte Romane ecclie Cardinalib⁹ certas facultates et licētiās p̄cessim⁹ de recipiēdo et retinēdo ad sua seruitiū et in sua capellanos vni vel plures ep̄s frīb⁹ dicti ordiis quos p̄terea ipsi frēs sic recepti suis superioribus inobediētes et rebelles exstitit et cām euagādī exinde assequūtur: p̄ loca varia absq; vilo obediētie vinculo discurrentes in aiaz suaz piculū et dicti ordinis infamīā et lacurās. Nos cupiētes vt ipsi frēs altissimi famulenti s̄m eoz r̄larū instituta oēs singulas h̄mōi licētiās facultates et p̄cessiones p̄ nos ac illos q; olim p̄ roma nris p̄tūtib⁹ se gesserūt supradictis et q̄buscūq; q; alijs p̄sonis quacūq; ecclesiasticā vel mūdāna dignitate fulgentibus sub quouis forma vel p̄fessione p̄boz p̄cessas et factas ēt si de eis eoz r̄larū; totio tenoib⁹ ac de p̄bo ad vbi p̄ntib⁹ plena et expressa ēst mētio faciēda aucte aplice tenore p̄ntium reuocam⁹ cassam⁹ et irritam⁹ ac p̄o infectis nullisq; haberi aut esse volum⁹. roboris vel momentī. Decernentes ac et aucte simili statuētes q; nulla ex p̄sonis p̄fatis aliq; siēm dicti ordinis ad sua detinere seruitiū aut in suū capellanū exceptis p̄fatis cardinalibus quoz q̄libet vni trīmō ex ipis frīb⁹ in suum capellanū recipiēdi et retinēdi licentiaz elargimur retinere possit et hēre quolibet in futurū. Nos enim ḡniali et provincialib⁹ ministris p̄fatis p̄tra h̄mōi frēs et capellanos ingrediēdi et p̄cedēdi ac ipso ad loca sui ordinis et r̄larē obseruatiā reuocāci ac p̄tra faciētes castigādī et p̄uicēdi s̄m eoz r̄larū instituta dictis p̄cessiōib⁹ et alijs in p̄trariū editis: nō obstantib⁹ q̄buscūq; plenariā facultatē p̄cedimus ac etiam potestatem. Decernentes irritū et inane quicquid in p̄trariū a quozs quauis auctōitate scienter vel ignoranter attentatū fossan esse baxtenus vel ipsorum p̄tgerit: attentari. Nulli ergo oī nō hoium liceat hāc paginā nri reuocationis cassationis irritationis: volūtatis: p̄cessiōis: cōstitutionis infringere vel et ausu temerario contrare. Si quis autem ec. Datum Rome apud sanctos apostolos septimo kalēdas Junij. Pontificatus nri anno tertio decimo. Nos ḡnius. L. de reate.

¶ Generalis possit d̄stiture ministros auctoritate apostolica suffultos.

Rbanus

ep̄s seru⁹ suoz dei. Dilecto filio Henrico ordinis fr̄m̄ minorū sp̄iali ministro. Salutem et apostolicā benedictionē. Inunctum nobis licet imeritis apostolat⁹ offm̄ nos crebro sollicitat et inducit vt obseruatiā regularis nris trib⁹ augeatur q; illis qui concessa licētia abutuntur sic oportuno remedij obuietur ne quibus p̄fessione salutis accōmoda afferre tenentur: modo destitē freno laxato dispendia et grauamina p̄current aut possint inferre. Sane nup ad nostrū non sine displicentia peruenit auditū q; nōnulli ministri puiciales ordinis tui p̄ sedem apostolicā deputati aliquoz in hac parte suoz complicum suffulti potentia nō iuxta obseruatiā r̄larē ac instituta ordiis p̄dicti: sed tyrānicē ac maliuole p̄uincialit⁹ officia p̄ sedem apostolicā eis decreta exerceant nō verentur. Cūde vigoz regularis nō mēdiocriter letescit h̄mōi et in eodē ordine scandala suscitantur vt plurimum ac et aiarum dispendia procurantur. Nos volentes huic morbo vt tenemur congruo subuenire antidoto: ac transgredienti ausus h̄mōi refrenare: tibi in h̄mōi: et quoscūq; alios ministros p̄uinciales dicti ordinis ēt si fuerint per eandē sedem deputati ac deputandi qui officia p̄dicta iuxta obseruatiā et instituta p̄dicta et abs debite non exerceant: inter circa illa negligētes extiterint vt remissi p̄uenia rōne quōtientiūq; tibi videbitur et oportunū extiterit auctoritate nostra dependenti et desuetudi et alios eiusdē ordie p̄fessioz scientia et vita approbatos in regulari obseruatiā h̄mōi et lege dñi eruditos loco d̄positos: seu dependoz p̄ te p̄dictoz in p̄dictis p̄uincijs in p̄uinciales ministros s̄m motem ordinis p̄dicti p̄stituti et deputadi. Si per qb⁹ et tuam p̄ficientiā oneramus. Qui qui dem deputati omnia et singula gerere exerce te p̄sequi et facere possint q; ad p̄uincialatus h̄mōi p̄uincie seu p̄uinciaz spectat officii et q; p̄uinciales ministri earūdem p̄uinciarum q; fuerunt p̄o tpe gerere exerce te p̄leg et facere licite poterūt seū et poterūt: seū et debuerūt. Ac mādādi vniuersos et singulos quoz interest vt eisdē ministris p̄uincialibus quos deputauerit a his q; ad h̄mōi p̄uincialat⁹ spectant officii plene pareāt et itē dāt. Contradictozes quo-

q; et rebelles cēsurā ecclesiasticā et abs iuxta instituta p̄dicta cōpēdēdi aucte p̄dicta vq; ad nri m̄ beneplacitū plenā et liberā tenore p̄ntiū p̄cedimus facultatē. Nos n. penas et sentētiās quas rite ruleris in rebelles facimus auctore dño vq; ad factiōnē p̄ dignā inuolubiter obseruari. Datum Luce. xij. kalē septembriis. Pontificatus nri anno. r. Quadrages. v. Sic gōz p̄o Armando in. v. de p̄ticio. Eugenius quartus reponit cū et singulos frēs ordinis minoum p̄sertim p̄uentus sancti sp̄s in termino muri veteris de tullio et parisiē. qui p̄tētu priuilegioz vniuersitati parisiē. nisi p̄cessozum se de corpore studij esse dicētes ab obedientia mistroz et alioz officialiū ordiis se retrahere conantur et alios quoscūq; cuiuscūq; p̄ditionis et gradus existant eozumq; p̄uentus dom⁹ et loca vbi cūq; p̄tiora sua obedientia et iurisdictione ḡnialis mistri et alioz ab eodē deputandoz mistroz iuxta regulē ac p̄fessionis sue et statutorum ordinis formam.

Eugenius

ep̄s seru⁹ seruoz dei. Dilecto filio Fri Ballelmo de casali sacre pagine p̄fessioz ordinis minorū ḡniali ministro. Salutē et apostolicā benedictionē. Ad ea q; religio nis augmētum religiozōz ordiū p̄seruatiōne p̄cernunt intendētes illa libēter fauoz p̄ferimur oportuno. Sane cū ex institutione regulē fr̄i. vniuersi eiusdem ordinis fr̄s vni ex fribus dicte religionis teneantur semp̄ habere generalēs ministri et illi fr̄i miter obedire et fide digna relatione intellexerim⁹ quosdam p̄uinciales p̄uentus p̄fessioz q̄busdam p̄uincialis p̄fessionibus p̄fessioz p̄uentū sancti sp̄s in termino muri veteris in valle q; dicitur de tullio dicte valentiniensis: iuxta dicti ordinis morē p̄uincie arragonie se ab tua obedientia subtrahere p̄tout idem conuentus certo tempore subtraxit atq; de conuentu parisiē. intellexerimus q; nonnulli in eo degressi p̄tētu priuilegioz aplice vniuersitati parisiē. p̄cessoz se de corpore studij esse dicētes ab ministris et alioz officialiū ipsius ordinis obedientia se retrahere cōtētur: decētesq; et rōnabile existimamus nullum fore q; r̄la tam fauolubiter instituta et quam oēs tenentur obseruare se subtrahat. Ad dicto oēs et singulos dicti

ordnis fr̄s cuiuscūq; gradus & additionis exi-
stant: q̄ gubūcūq; nobis censant eorūq; p̄uē-
tus domos & loco vbiūcūq; p̄stituta. Mēnsē p̄-
sonas ip̄oz vbiūcūq; rep̄erant: vel in suis co-
uentibus & locis: vel extrā: p̄sertim conuē-
tus p̄dictos sancti sp̄s in termino muri vete-
ris & Marcellini. obie subiectioni & iurisdictioni
sue s̄m formam regulę & professionis ip̄oz fra-
tūozūq; eiusdem ordiis tam a p̄fitecibꝫ roma-
nis q̄s a generalibus emanatozꝫ submittentēs
plenarij tibi & p̄ te deputādis obiam in cāctis
iuxta p̄dictam regulę formam exhibere solum:
mūz: p̄nitiam tenore mādāmus. Consiuetu-
dinibus gubūcūq; & p̄uilegijs ap̄licis cuiuscūq;
vniuersitati collegio v̄l p̄sona particularibus
sub quacūq; verbozꝫ p̄sona p̄cessit. Et de gubꝫ
etiam de verbo ad sp̄um factūda esset mentio
sp̄alis. Inductis ēt p̄sertim Benedicti tibi
p̄cedenti in sua obedientia notati quā tūm
ad hoc tū ceteris imunitatibus p̄dicto con-
uentui scilicet sp̄s reservatis cassamus & reuo-
cāmus. Ceterisq; in cōtrariū factentibus non
obsta. gubūcūq;. Tibi nihilominus & p̄ te de-
putādis oēs & singulos sup̄dictos obedire re-
suscantē & p̄dictos quoscūq; p̄ cēsurā eccl̄ia-
sticam & alia iuris remediā appellatone post-
posita compescēdi auctē & tenore similibus li-
centiam potestāteq; plenarijz p̄cedētes. Inuo-
cato ēt ad hoc si opus fuerit auxilio vbiūq; se-
cularia. Nulli ergo oīno hoīum liceat hanc pa-
ginam nostre submissiois: voluntatis: mādā-
tū: cassationis: reuocationis: concessiois in-
fringere: vel ei ausu temerario contraire. Siga-
ntemz ēt. Datum Bononie Anno incarnationis
dñice Millesimo quadringentesimo tri-
cesimo septimo. quinto idūs Ianuarij. Pontifi-
ci nostri anno septimo. 30. de Monte cinere.

Exemptio fratrum aīnoz ad ordinarij.
Et auctoritas ḡn̄alis ministr̄i sup̄ torum ordi-
nem & quoscūq; eiusdē ordinē fratres & coz
liberam correctionem visitationem & puni-
tionem etiam quacūq; auctoritate ap̄lica quali-
terūq; exemptos. Nicolau quintus.

n Acolaus epus seruus seruoꝝ
dei. Ad p̄petuaz rei
memoriz. Et si cāctoz fideliz quoz
l̄zimerit ex si p̄mi p̄fitecatus officij curę ge-
rimus flau salubriter p̄rigēdo n̄z sollicitudi-

nis partes libēter adhibeamus ad ordinem t̄s
fr̄m minorē eo sp̄alitus n̄z m̄ris oculos flecti-
mus quo ex illo fructꝫ vberes in agro dñicō sal-
tūno puenire cōspicimꝫ & vt otium aduerlan-
tū ab eis adēptis anfractibꝫ cū pacto dulcedie
& getis amenitate sub p̄fari habito in mādāna
dñi valeant libētius gloriari. Exhibita figdem
nobis nup̄ pro parte dilecti filij angeli de peru-
sio ministr̄i ḡn̄alis & fr̄m dicti ordinis petitio cō-
tinebat. Qūz ipsi fratres ipsorumq; domus &
loca p̄ sp̄ale sedis ap̄lice p̄uilegiū ab eis iurisdic-
tione & superioritate quocūq; ordinarijz sint
excepti pariter & immunē & dūtaxat Romano
pontifici ac sedi apostolice immediate subiecti
existāt. Nichilominꝫ nōnnulli archiepi: epi: o-
rūq; vicarij sine alij locoꝝ ordinarij in vniuersis
mūdi partibꝫ & p̄sertim in hispanie & legionis
regnis p̄sistentibus eisdē fr̄s molestare p̄tur-
bare inquietare: capere: carcerare: ac de eorūm
domibꝫ inuitos expellere & detinere p̄sumēti
in graue ip̄oz archiepis: ep̄oz: & aliorū
ordinatozꝫ h̄mōi atarum periculoꝝ dicitē
sedis p̄emptū: ac fr̄m & ordinis p̄dictozꝫ dam-
nuz & p̄udiciū & scandalū plurimoz: & quare
pro parte ministr̄i & fr̄m p̄dictozū nobis iux-
tā h̄uilit̄er supplicatū: vt sup̄ hoc eis puldere de
oportuno remedio dignamur. Nos igit̄ illoꝝ
lētes eisdē ministro & fr̄ibus p̄fatis subuenire q̄bꝫ
h̄mōi p̄noz p̄sumptio retundat: & eisdēz q̄bꝫ
archiepis ep̄is & officialibꝫ & alijs ordinarijs au-
tēdictis p̄cludat aditus s̄ita cōmittēdi h̄mōi
supplicationibus inclinati auctē apostolice p̄-
sent̄i r̄refragablt̄ p̄stitutionē statūmꝫ & mādā-
mus q̄ nulla p̄sona cuiuscūq; dignitatis statū:
gradus vel additionis existat de cetero eorūdem
fr̄s molestare p̄turbare capere carcerare: vel de
coꝝ domibus in autēdictis inuitos expellere
quoquo modo p̄sumat. Qūz si forsā quispiā cō-
tra h̄c n̄ram p̄stitutionē temere uentare p̄sum-
perit & ab ip̄is fr̄ibꝫ moitꝫ a p̄missiois resp̄-
sere quoquo mō p̄p̄terit̄ eradicatiois penam
ip̄o facto incurrat. Et nihilominꝫ ne eisdē fra-
tibus delinquenti tacite p̄cedi: videat impu-
nitas aut occasio malignādi ministro ḡn̄ali dicti
ordinis pro t̄pe existēt̄ p̄cedimꝫ q̄ oēs & singu-
los fr̄s sive in monasterijs monialium sine in
alijs domibꝫ conuentibꝫ heremitorijz & locis di-
cti ordinis cōmorātes. Et si ab obediētia v̄si-
tatione

tatione & correctione dicti ministri p̄ sp̄alia sedis
apostolice indulta le exp̄tos esse p̄ter r̄se statu
toꝝ dicti ordinis formā p̄tendētes. Nō obsta-
ntibꝫ gubūcūq; p̄uilegijs exceptioibꝫ indultis
& litteris ap̄licis eis conūq; monasterijs sine do-
minibus p̄uentibus locis p̄fatis & heremitorijz
& nos vel sedē apostolicas in genere vel specie
p̄cessis. & gubus in n̄ris l̄ris habēda esset mētio
sp̄alis: iuxta p̄stitutiones & regularia instituta
āteque dicti ordinis corrigere: visitare: punire: &
reudare ac in crimibꝫ grauioribus si res ip̄e
exegerit cum moderamine t̄n̄ toxture subijcere
possit & valeat auctē apostolica tenore p̄sentū
licentiā p̄cedimus ac pariter facultatē. Consi-
tutionibꝫ apostolicis ac dicti ordinis iuramen-
to p̄firmatione apostolica vel quacūq; firmamē-
te alia roboratio p̄uentionibus vel statutis cete-
ris alijs p̄ratorijs nō obstantibꝫ quibuscūq;. Nulli
ergo oīno hominū liceat hanc paginā nostrorū
statuti mādātū & p̄cessiois infringere vel ei ausu
temerario p̄trahere. Si quis autē c. Datum
Romę apud sanctū Petrū anno incarnationis
dñice Millesimo quadringentesimo quin-
quagesimo. xvij. kalendas Februarij. Pon-
tificatus nostri anno quarto.

Marcellus. L. de consalio. **C** Auctoritas
generalis ministr̄i super inquisitores.

Eugenius

ep̄s seruus seruoꝝ
di. D. lecto filio ge-
nerali ministro ordiis s̄m̄ minorz. Sa-
lutez & ap̄licā benedictionē. Ex iminēte
p̄fossalis officij cura nobis p̄tinere cognosci-
m̄uoz inquisitionē heretice p̄auitatis ad tol-
lēdos xp̄iane legis plerūq; subuolentes p̄nitio-
soz errozes viris ydoneis cōmittamus. Consi-
derātes itaq; q̄ tu quē ad diuersas mūdi p̄tes
sep̄ius p̄fossici p̄tingit: cū magistris bacala-
rijs alijsq; fr̄ibꝫ ordiis tui l̄ris mouē p̄sentia
atq; in genio ydoneis. Frequētꝫ p̄uictarijs at-
tēdetes: ex loco distantia in qb̄ alijs ueniret
inueniendū Ingitur: dicte heretice p̄auitatis
p̄ causas plerūq; emergētēs qb̄ nō p̄t̄ rep̄e-
tē vt expe dret p̄ te dē ap̄licam p̄uideri & s̄m̄
cū alijs inquisitō: ex dignis cāis delinētē duo
ē uideret multa mala & scādala libozarij possēt
entētz: fides ap̄fologica p̄stular cognoscentes
integritatem vite litterarum scientiam & p̄e-
stantiam ingenij alijsq; virtutes quibus altit-

simus te reddidit insignitū & sperātes q̄ que-
cūq; ad constitutionem vel destitucionem in-
quisitorum heretice p̄auitatis vbiusmodi tibi
salubria christiane fidei & vtilia videbūtur op̄-
tina electione & consilij maturitate p̄oseque-
ris non aduertens amicitiam aut odium vel
aliquam passionem quibus possio a veritatis
tramite deuiare tibi vt in quibusdāq; locis &
conuentibus tue cure commisit: vbi noticiā
fr̄m tuoz vel informationē de ip̄oz p̄diomate
& v̄tutibꝫ haberes ingitores h̄mōi heretice p̄-
uuitatis ex dicto ordie delinētē: eligere: depu-
tare. Et s̄m̄ ip̄os delinētēs: castigare: & amouere
possis & valeas. Nō obsta. p̄stitutionibus lit-
teris aut idultis apostolicis generaliter vel spe-
cialiter p̄cessis et si de ip̄is de vbo ad vbum sit
mētio sp̄alis habēda. Et t̄s alij gubūcūq; in p̄tra
n̄ri faciebūt v̄q; ad n̄m & sedis ap̄lice b̄n̄p̄la-
citiā p̄p̄licā auctē tenore p̄nitū plenaz & omni-
modū p̄cedimus facultatē. Datum Romę apud
sanctū Petrū anno incarnationis dñice. 1437.
Quarto kalendas Iulij. Pontificatus n̄ri an-
no secundo. Ja. de languo. R. de valentia.

Breue confirmatiozū constitutoꝝ ordi-
nis reuocantium p̄uisionēs & exemptioes
quoūmūq; fratrum ab obedientia & cura mi-
nistrozū & custodiam ordinis exemptioꝝ: &
maxime pro reformationibus conuentuum &
fratrum ordinis sciendis.

Alexander

papa sextus. Dile-
cte fili. Salutez
& ap̄licā b̄n̄dictionē. Nos attēdetes q̄
fr̄es minores ab illoꝝ ordiis sancti sima institu-
tione adeo deuigauerāt vt nulla ill̄ p̄sime insti-
tūōis nomā ap̄ eo uigere uident ac diuerfos
regū & p̄ncipiū aliarūq; plurū p̄noz sup̄ hoc
nobis platis q̄relis assidue pulsati cupientēz
eisdē ordinē ad verā ill̄ p̄simit̄ reduci & re-
formari: tibi ac ministris & vniuersis fratribus
dicti ordinis in ciuitate n̄ra in terramē cap̄lin
ḡn̄ale eiusdē ordiis iuxta ill̄ mō: ē t̄nc celebrāt
bꝫ diuersas n̄ras in forma breuis l̄ras mādā-
uimus vt ne iuxta regū & p̄ncipiū ac aliaz p̄o-
narum b̄mōi vota domus & p̄uentus vestroz
ad veras vitas dicti ordinis fratrum de obse-
uantia nuncupatorum redigere cogemur do-
moz & p̄uentū eorūdem reformatiois dilij-
genti studio intendētis p̄cedētes vobis que-

cūq; statuta z ordinatōes que pro reformatio-
ne hmoi ac salubri dicti ordinis directōe expēdi
re viderit edendi facultatē: deinde cum tu
noie hmoi capsi nonnulla statuta ordinatōnes
petitiōes ac rē vte declaratiōes z interpretatiōes
z vos sup eorū edita nobis reuēter pñsentias
nos venerabili fr̄i Georgio ep̄o albanen̄i p̄dic-
ti ordinis vice p̄toriz ac dilecto filio n̄ris An-
tonio tit̄ali sc̄i Maxedis p̄bytero cardina-
libus vñs vocis oraculo vedit̄m in mandatis
vt statuti z ordinatōnis v̄s p̄dicti p̄ eos dili-
genter vñs z mature examinatim nobis illa re-
ferre curarēt: cū Heg. ep̄s z Antonio car-
dinales p̄dicti se illa oīa diligētē v̄dīsse z exa-
minatōe dīctoz fr̄i aīarum salutē cederēt: ex-
tēse q̄relas hmoi obuari nobis significasset
nos illa oīa sicuti diligētē z mature discussa p̄
eos auctē aplica p̄firmari approbat̄ z concedi
mādamus: put̄ p̄ eos cōfirmata z approbata
fuerūt: nos hāz serie p̄firmamus z approba-
mus z p̄petuis futuris t̄pibus inuolabill̄ ob-
seruari mādamus z mādamus. Nos igit̄ vo-
lentes vt hui⁹ sc̄issime reformatiōis opus nul-
latenus p̄termittat̄: h̄s ordō ipe quē in v̄s̄crib̄
gerim⁹: charitatē in p̄sūmō splendoz z decus
reducat̄: tibi de cuius singulari doctrina z reli-
gionis zelo: p̄udētia z p̄bitate plurimū in do-
mino p̄fidim⁹: z ad quē sicuti ad eiusdē ordinis
ḡnialem mīstrum dīctoz fr̄i correctio z refor-
matio p̄tinent auctē p̄rata tenore p̄sentium cō-
mittim⁹: z mādamus: vt p̄ te vel alius vz alio
ad id idoneos z sufficientes oēs z singulas p̄-
uincias domos z p̄uentus p̄dicti z alia illius:
necnō sancte Mare z tertiū sc̄i Fr̄acisci de p̄nā
n̄scupati ordinis loca z monasteria z vniuer-
sum ordinem p̄stituta cuiuscūq; congregatiōnis
existat que tibi s̄m r̄tam vestrā vel eoz seu eaz
p̄senties vel alias subiecta sint z per t̄p̄sitari
possint eozūq; p̄sonas: n̄ in capite q̄s in mēbris
auctē n̄ra vñsēs z iuxta statuta ordinatōnes
declaratiōes hmoi ad verā s̄p̄i religiois noz-
mā reformes z reducat̄: illasq; inuolabill̄ ob-
seruari: oīa z singula alia factas: eper eas: oīo p̄o-
nas: ex c̄p̄tia q̄ p̄o bona ip̄i ordinis guberna-
tōe ac reformatiōe hmoi tibi neciā videbunt̄
z quōs oportuna. Cōtra dīctoz quoslibet z
rebelles p̄ c̄suras ecclesiasticas et̄ icaratiōis

ac alia oportuna remedia: p̄dicta auctē appella-
tōe postposita cōp̄secō dīnōcato etiam ad h̄s
si opus fuerit auxilio bac̄y seculari. Super
q̄oib⁹ liberā z ot̄modam tibi caridē tenore
p̄sentium p̄cedim⁹ facultatē. H̄oratis nihilomi-
nus vniuersos z singulos archiep̄os z ep̄os lo-
coz ordinarios reges principes Duces Baro-
nes z alios d̄nos t̄pales cōitares vniuersitates:
z alias p̄sonas q̄scūq; vt tā tibi q̄z singulis p̄ te
ad p̄missa deputatis in eiusdē p̄missis quōtē-
cūq; z tua vel eoz p̄ te fuerit regit̄ efficac̄: au-
uoze z auxilio assistāt. Non obstantibus p̄missis
z p̄sōnibus z ordinatōnib⁹ p̄dictis: nec nō sta-
tuti z p̄suetudinib⁹ p̄uinciaz z ḡregariōnum
domoz z monasterioz locoz z ordinis p̄dictioz
iuramento p̄firmatiōe aplica vel quocūq; alia
firmitate roboratis p̄uilegijs quozq; indultis
exēptiōnibus z l̄ris aplicis p̄uinciaz z ḡrega-
riōnib⁹: domib⁹ monasterijs locis z ordinib⁹ hmoi
ac ḡbulis alijs etiam sup deputatiōne quocūq;
cūq; reformatoz z alio q̄dlibz sub ḡbulis ver-
boz formis z regulis etiam derogatorijs: v̄o
gatoijs alijsq; forsiōnibus effecatiōib⁹: solitis
clausulis irritatib⁹q; decretis etiam ad regū
p̄ncipum z d̄nocum t̄paliū ac ordinariōnū
cōmunitatem z vniuersitatū p̄dictoz sup
plicatiōnem z instātiām eozūq; p̄sideratiōe z
intuitu nunc z pro tempore cōcessio ḡbus sal-
rum tenore p̄sentibus p̄o sufficienter expressis
s̄s habentes quoad p̄missa specialiter z ex-
presse derogamus. Letericq; contrarijs ḡbulis
cūq; Et vt pay in ordine permanente p̄ceptū
mus ne de cetero fratres reformati vt reformā-
di possint trāsire ad alias eiusdē ordinis con-
gregatiōnes maxime ad fr̄es de familia n̄cūp-
p̄tos sine suoz p̄latorum licentia petita z in
scriptis obenta sub eadem pena t̄scentibus
z recipientibus quā incurrit̄ recepti z qui re-
cipiunt̄ p̄ dīctos fratres de familia n̄cūpatores.
Possit r̄n tu solus inquat̄ reformatiōnis ex-
pedire videbil̄ ex oīam cōgregatiōis aliquos
probos viros vt alios instruant z reformēt: vt
tibi videbil̄ de ḡgregatiōe in ḡgregatiōe trās-
ferre. Datū Rome apud sc̄m Petrū sub annu-
lo p̄ficatiōis die. vij. April. 1501. Pontificatus
nostri anno nono. Cōtra dīctos dilecto filio
Egidio delphin de America in theologia magi
s̄ro ordinis fr̄i minorū ministro generali.

Honorius

Cō Honorio quartus decernit irrita pacta q̄
cūq; a fr̄iō cū platis ecclesiay in iudiciū
ordinis locoꝝ vel fr̄i sine ministri generalis
vel capituli generalis assensu inita.

Honorius eps seruus seruo-
rum dei. Dilectis
filijs ḡniali mistro z fr̄ibus ordinis mi-
noꝝ. Salutē z aplicam b̄dictionē. Religiois
s̄uoz sub qua virtutū d̄no deseruitis z fructus
v̄beres q̄z vestrū laborib⁹ in ecc̄la vniuersa
lūmina ḡa cooperatē p̄ueniunt nos inducūt
vt illa vobis fauozabiliter p̄cedam⁹ p̄ q̄ ab im-
pedimētōz obstaculo liberati fructificā libe-
rino in eadē ecclesia valeatis. Hanc ex parte ve-
stra fitū p̄positū coā nobis q̄ nonnulli mistri
cūdoles guar dīant z fr̄es vestrū ordinis in re-
ceptiōnib⁹ domoz z locoꝝ eiusdē ordinis cūq;
platis z clericis ecclesiay in quaz territorio z
alicuius loci p̄dicti p̄sunt sine tua filij ḡnialis
z aliusdē p̄decessoz tuoz ac ḡnialis capli ordi-
nis p̄dicti licētia z assensu cōpositiōnes z pa-
cta varia in iudiciū indulgētiay z p̄uilegioꝝ
apostolicē sedis eidē ordinē p̄cessoz int̄re teme-
re p̄sumpserint cū eis nec ex auctē cōpetē-
ret nec ex speciali esset p̄cessione cōmissioz: nec
ate sue a tuis p̄decessoib⁹ p̄fate ḡnialis vel ab
eoz capitulis fuerūt cōpositiōnes z pacta hu-
iusmodi acceptata. Quare nobis hūiliter sup-
plicasti vt q̄ ex p̄uentiōnib⁹ z pactis eiusdē p̄-
sumptis taliter in his q̄ ordinis p̄fato tā ex apo-
stolicē sedis p̄uilegijs ac indulgētijs q̄ a iure cō-
muni p̄cessa esse noscunt̄ nimis deroget̄ p̄oni-
dere sup hoc paterna sollicitudine curaremus.
Nos itaq; volentes sup hoc de aplica benigni-
tate p̄uidere p̄sentū tenore decernimus q̄ ex
p̄uentiōnib⁹ z pactis salubus z taliter initis in
his q̄ ipsi ordinis vel personis aut locis eiusdē
sue de iure cōi competat̄ sine p̄uilegia vel
indulgētijs sint p̄cessa eidem ordinis locis do-
mibus vel p̄sonis p̄uendictis nullū fiat sed cō-
positiōnib⁹ z pactis ipsis d̄no modo nec a te me-
moratis ḡnialis nec a p̄decessoꝝ tuoz aliquoꝝ: v̄l
dicto capitulo acceptata fuerint nequaq; ob-
stantib⁹ z iam ipsius ordinis domibus p̄sonis
z locis q̄s his cūq; ḡbus eadē in cōpositiōnes z
pacta sunt inita ius p̄sūmō abq; alicuius impedi-
menti obestē integr̄ us p̄ternē. In nulli ergo
nostre concessiōnis in s̄ingere vel zc. Datum

Rome apud sanctam sabina quarto Idus Fe-
bruary 1501 ratificatus nostri anno primo.
Cō Anno. papa. iij. nemo deserat̄ d̄nū fr̄i
minoroz neq; et̄ similē nisi fuerit eiusdē ordinis
ep̄s seruus
seruoz dei

Innocentius

Generabil⁹ fr̄ibus archiep̄iscopis z
ep̄is p̄sentes litteras inspecturis Salutē z apo-
stolicā benedictionē. Quz consusio habitus sepe
p̄suntionem inducit ordinum z et̄ animoz aut
croitate apostolica districte v̄xim⁹. M̄hibēdū
vt nulli sine sit in religionis ordine sine extra
dinem p̄sūtutus habitū dilectoz filioꝝ fratru
minoroz aut ita p̄similem q̄ pp̄ eum frater mi-
nor: credi possit deferri licet abq; mādato se-
dis apostolicę sp̄ali. Tolumus ergo z fraterni-
tati vestrę p̄ aplica scripta mādamus: equat⁹
singulis vestri in sc̄is ciuitatibus z diocēsi-
bus illos q̄ p̄statū habitū vel p̄dicto modo p̄si-
mitem trāz imbibitiōem nostrā deferre p̄sum-
pserint ad deponendum ipsū cū ab ip̄so fr̄i-
bus fuerint requisiti monitione p̄missa subla-
tionis obstaculo cōp̄ellatē. Datū Laterani ter-
tio kalē decēbris. Pontificat⁹ n̄ri anno primo.
Cō Innocentius. iij. Fr̄es nō p̄bit p̄ueni
ri ab aliquo nisi facta mentione huius bulle.

Innocentius

Dilectis filijs ḡniali mistro z vniuer-
sis fr̄ibus ordinis fr̄i minorū Salutē z apo-
stolicam benedictionem. Quā iam per cō gr̄am
quaque mundus abp̄minat̄ assuitum nostrū or-
dinis titulus adeo fit insignis q̄ vix credit̄ ab
his qui cōtra nos litteras impetrāt sine mali-
tati libriceris nō illoz fraudib⁹ obuiare v̄saz
innocētā fauozabiliter p̄sonere volentes auctē
p̄sūtum vobis indulgētiay nequeatē p̄ l̄ras
apostolicas p̄ueniri q̄ de hac indulgētia z ves-
tro ordie mentione nō fecerit. Nulli ergo oī-
no hui⁹ liceat hac paginā n̄re p̄cessiōis z in-
dultū infringere vel ei zc. Si quis autem zc.
Datum Laterani v̄ndecimo kalē decēbris.
Pontificatus nostri anno primo.
Cōtra magistros p̄ salū p̄omotoꝝ n̄rarū
tius papa quintus.

Artinus

ep̄s seruus seruoꝝ
dei. Datū p̄petuis rē
memoriā. Cūyalde p̄dicatōsuz sit aīay

bno christi fidei: vt in sacra theologia ad magister gradus indigni promouant quoz erroribus scandala & nonnunq̄ hereses pullulāt. Nos p̄not pastorale officij requirit paterno studio circa reformationē p̄sonarum ipsarum intendentes in ignoꝛantia diuinarum scripturarū religionē christiane dānam pariat partes apostolicę sollicitudinis adhibemus. Relatione si quidem nonnullarum fide dignarū p̄sonarum ipsarū ad nostram noticiam puenit q̄ nonnulli fratres ordinis minorū in varia mundi partib⁹ cōmouantes tracti ambitio ne regularē disciplinam eiusdem ordinis p̄uenientes anteq̄ cursus studij artium liberaliū: & in facultate theologie per apostolicas regulas generales & p̄uinciales cōstitutiones ac necnōdā p̄fati ordinis instituta dissintū debite p̄secerint: & alio gradum & honore magistrij in eadē facultate obtinēdū idonei fuerit in facultate p̄dicta gradus & honorē h̄mōi impēdi magistra insignia sibi p̄ferri p̄curauerunt hactenus put ēt de p̄nti p̄curāt. Nos igit̄ ne īpeditorū ambitio xp̄iane fidei detrimētū aff̄rat oportune puidere volētes vniuersis & singulis cācellarijs: rectorib⁹: decanibus: magistris: doctoribus: studentib⁹: ac vniuersitatibus eorūdem vbiūcūq̄ consistentium in virtute sanctę obediētie tenore presentium districte precipiendo mandamus: ne deinceps p̄dictis fratrib⁹ ac eorūq̄ alteri nisi cursum per cōstitutiones & instituta huiusmodi: vt p̄mittitur p̄scriptum p̄fecerint: & alio ad dictū ordinēdum idonei existant gradum & honore & insignia p̄dicta cōferre quomodolibet p̄sumant. Decernentes & eadem auctoritate statuentes: q̄ quilibet ex magistris aut doctoribus qui alio q̄ vt p̄mittitur gradum honorem & insignia huiusmodi fratrib⁹ ipsi aut ipsorūq̄ alij impendere p̄sumpserint gradum & honore magistrij careat: ac a lecturis & alijs actib⁹ gratijsq̄ magistribus ipso facto sit p̄petuo p̄uatus necnō ad gradum honore & insignia p̄dicta de cetero p̄ eum assumēdū gratijs magistratibus actibusq̄ legitimo sit ipso facto p̄uatus & omnino inhabilis existat. Columus super vt eiusdem peni subiectus sit quicūq̄ p̄ter rigorē huiusmodi gradum & insignia p̄dicta suscipere p̄sumpserit. Columus autē q̄ si aliqui ex ipsiōs frīb⁹ bacchalariorum p̄o h̄mōi gradu

magisterij p̄sequendo p̄tra p̄stitutiones & instituta p̄dicta fuerint adepti & illi p̄terita liberos sententię publice & actualiter legentia lectura h̄mōi sub eadē pena penitus & oino cessant ab eorū superioribus penis grauioꝛib⁹ & censuram ecclēsiasticā ac canōicā. Nō obstantib⁹ quibuscūq̄ exemptionib⁹ p̄uilegijs & indultis ac lris apostolicis ḡsialibus vel sp̄sibus vniuersitatibus aut singularib⁹ p̄sonis eorūdem & frīb⁹ p̄dicta seu eoz alij cōmuniter vel diuisim & nos aut p̄decessores n̄ros a sede apostolice quomodolibet p̄cessis et si de eis ac eoz totis tenorib⁹ de vbo ad vbum p̄satis in his litteris mentio est: ita erida. Que quoad hoc eis aut alicui eoz suffragari nolumus ceterisq̄ p̄trarijs quibuscūq̄. Et ne ignoꝛantia huius nostre voluntatis & decreti litterę h̄mōi effectū minime cōsequant. Vniuersis & singulis p̄uincialib⁹ vniuersi sub pena p̄uinciationis suoz officioꝛū quā ipso facto si fecerint incurrere volum⁹: hęc serie precipim⁹: & mandamus vt in earum p̄uincias p̄dictarū litterarum publicationem & earum executionem debitis temporibus efficiant. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam n̄roz mandati cōstitutionis statuti & voluntatis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si q̄s autem zc. Datum Rome apud sanctos apostolos decimo kalendas februarij. Pontificatus nostri anno. r̄ij. Cincius J. de armis.

¶ Alia ad idem videlicet contra magistros p̄ salum promotos Eugenius quartus.

Agenius seruis seruoz dei

Ad perpetuam rei memoriam Romani pontificis p̄uidentia circumspecta nonnunq̄ p̄ predecessores suos ordinata statuta atq̄ decreta mutat & variat modificat & restringit p̄not personarū rerum & temporum qualitate penitus cōspicit in domino salubriter expedire. Vnde siquid dem fclitico recordationis Martinus papa antea p̄decessor noster volens cōferre vniuersi quib⁹ factum fuisse & fieri continuo intelligebat in ordine fratrū minorum circa p̄uinciatione ad gradum magistrij in theologia de p̄sonis que ad dicti magistrij gradum promoti cōsenserunt in vniuersitatibus approbatib⁹ p̄ suas litteras statuit & decreuit vt tales eodem modo

modo promoti minime gaudere possent beneficijs honoribus gratijs p̄uilegijs exemptionibus indulgētijs taz in dicto ordine q̄ extra magistris in theologia: apostolica vel quouis alia auctē concessio nec pro magistris haberentur pur in ipsiōs litteris plenius p̄tinet. Quaz tenore sequit̄ in hac forma. ¶ Martinus eps seruus seruoz dei. Ad futuram rei memoriam. Cū in humano scientijs q̄ ad vsum vite tp̄ali inuenta sunt nemini doctoratus auctas tribuenda sit nisi his qui p̄ studiosum exercitiū & curios debitos p̄cesserint hoc in sacra theologia que fruitionem dei & vite eterne beatitudinem querit multo diligentius est seruandū q̄ in communijs error: in illis nō nocet copiosi in hac tri vita summe periculosus est anime pro cuius salute est ante oia laborandum. Sane nec per fide digna relatione multoz ad nostrā noticiam deductis q̄ in ordine minorū quem iter ceteros religioꝛis ordies paterna c̄p̄aritate cōplectimur reperitur q̄ plurimi ad gradus magistrij promoti tēporib⁹ retro: ac sine debito cursu & lectura sententię in vniuersitatibus approbatib⁹ s̄m q̄ fieri op̄z iuxta formā in talibus seruari cōsuetam & instituta ipsius ordinis: studij theologie q̄ periculosus est animabus fidelium & inde eorum dicto ordini in quo antiquitas notabiliter vigit semp̄ theologie scientia p̄opter singularē curam & diligentiam adhibēdam in suis fratrib⁹ ad magistrum promouendū. Volentes igitur sup his salubriter puidere errata corrigere & scandala obnare que sequi possent ex iperita nō nullorum taliter promotozum tenore presentium auctoritate apostolica decernimus q̄ quicūq̄ reperirentur de presenti & in futurum reperirentur in dicto ordine minorum promoti ad magistrij gradum in theologia extra vniuersitates ab ipso ordinē per generalia capitula ad hoc specialiter electas & absq̄ eo q̄ ante p̄fecerint debitos cursus suos sententias legerint in vniuersitatibus approbatib⁹ actus legitimos & cetera exercitia scholastica fecerint pur legere & facere tenentur de cōsuetudine vel de iure in huiusmodi scientia rite magistrū di minime de cetero gaudere possint beneficijs: officijs: honoribus: gratijs: p̄uilegijs: exemptionibus: indulgētijs: tam in dicto ordine q̄ extra ma

gistris in theologia apostolica vel alia quouis auctē concessio & quibus magistris h̄mōi vt i gaudere p̄feruntur & insuper q̄ p̄dicti promoti nō seruiatis modis debitis vt p̄mittitur nō habeantur nec reputentur pro magistris theologie nec p̄ talibus gerere & nominare p̄ferant. Mandantes dilectis filijs generalit̄ p̄ uincialibus ministris ac fclodib⁹ guardianis & eoz vice gerentibus ḡsialibus quoz & p̄uincialibus capitulis ac officialib⁹ quibuscūq̄ ordinis memorati sub pena ex cōmunicatib⁹: q̄tē n̄us has n̄ras litteras q̄tum vniuersiq̄: cōferment obseruent & faciant inuolubilit̄ obseruari. Constitutionibus ac litteris apostolicis alijq̄b⁹ forte generaliter vel specialiter sub quacūq̄ verborum forma p̄cessis & alijs in cōtrarium factis: nō obstantibus quibuscūq̄. Nulli ergo oino hominum liceat hęc paginas n̄roz mandati & p̄stitutionis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si q̄s autē hoc attentare p̄sumpserit indignatione olpotentes dei & beatorū Petri & Pauli apostolorū ei⁹ se noie rit incurſus. Datum Rome apud sc̄os apostolos kalēdas decembrijs. Pontificatus n̄ri anno nono. ¶ Quā autē postmodū ad nostram noticiam sit deducti multos errores diuisiones rixas & scandala in dicto ordine pp̄ has lras exoriri maxime pp̄ p̄notos añq̄s lre cum decreto h̄mōi emanassent. Nos cupientes p̄cedite scandalis obnare & ipsi ordinē in pace & tranquillitate p̄uenire affectib⁹ p̄seruare ad hoc ē dilectorum filioꝛū ḡsialis m̄stri & p̄curatoꝛis dicti ordinis supplicatōib⁹ iclinati volum⁹: & p̄nti tenore apostolice auctē decernim⁹: q̄ h̄mōi p̄decessorū littere ad eos & ante ipsaz litterarum datam ad magistrij promoti fuerint minime f̄p̄cedant. Quib⁹ q̄ntū ad ipsos duntaxat p̄tinet derogam⁹ & nulli volum⁹ esse robore vel momenti. Terumtrū si q̄ ex ipsiōs indigne promoti fuerint post & alias lras p̄decessorū eiusdē de p̄mo uolens ad magistris faciat m̄tionē ipsaz litteraz quas in suo robore volum⁹ in oibus p̄manere decreto & bene subs̄ciant. Ad ceteros autem promotos post ipsarum litterarum datam que tamen de promotis loquuntur & presentibus sunt inferre eadē litteras volumus inuolubilit̄ obseruari quas q̄tum ad eos pertinet auctoritate simili p̄firmam⁹. ¶ Constitutionibus